

ကျေးရွာလူထု၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ် အစီရင်ခံစာ

မင်္ဂလာသောင်တန်းကျေးရွာ သစ်ပုတ်ကျေးရွာအုပ်စု ပြင်စလူမြို့နယ်

ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များကျရောက်လာမှုအပေါ် ခံနိုင်ရည်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေစွာ နေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်

မာတိကာ

၁။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် နောက်ခံအကြောင်းခြင်းရာ မိတ်ဆက်ခြင်း----- ၃

၁.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရည်ရွယ်ချက်----- ၃

၁.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်----- ၄

၁.၃ ဆန်းစစ်မှုနည်းလမ်း----- ၄

၂။ မင်္ဂလာသောင်တန်း ကျေးရွာ၏အနေအထား

၂.၁ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်----- ၆

၂.၂ မင်္ဂလာသောင်တန်းကျေးရွာအကြောင်း----- ၇

၂.၃ မိုးလေဝသနှင့်ရာသီဥတုအခြေအနေ----- ၈

၂.၄ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ဖိစီးမှုများ (shocks and stresses)
ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု (Climate Change)----- ၁၀

၃။ ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်များ

၃.၁ ကျေးရွာ၏ဘေးအန္တရာယ်သမိုင်းကြောင်း----- ၁၄

၃.၂ ရာသီခွင်ပြပြကွဲဒီဇိုင်း----- ၁၆

၃.၃ အရင်းအမြစ်ပြု၊ ဘေးအန္တရာယ်ပြနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ----- ၁၉

၃.၄ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း----- ၂၃

၃.၅ ရပ်ရွာအတွင်း အဖွဲ့အစည်းများပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြမြေပုံနှင့် ပါဝင်ပတ်သက်သူများ ဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း----- ၂၅

၃.၆ ကျား၊မရေးရာကွန်ယက်ပြမြေပုံဆန်းစစ်ခြင်း----- ၂၉

၃.၇ စွမ်းဆောင်ရည်ကိုခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်များနှင့် အသိပညာပေးမှုများ----- ၃၀

၃.၈ ကလေးသူငယ်များ၏လိုအပ်ချက်များနှင့်အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ----- ၃၂

၃.၉ ဘေးအန္တရာယ်အတွက် အသင့်ပြင်ထားသော ရပ်ရွာလူထု၏ အကဲဖြတ်ပုံစံ----- ၃၄

၃.၁၀ ပါတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို သုံးသပ်ခြင်း----- ၃၄

၄။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်မှုသတင်းအချက်အလက်များ

၄.၁ ကျေးရွာ၏ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအကျိုးသက်ရောက်မှုများကိုအဆင့်ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်း----- ၃၅

၄.၂ ကာလတိုပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများအတွက်ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း----- ၃၇

၅။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့်ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်းများ

၅.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်သည့် ဇယား (Pair Wise Ranking)----- ၃၉

၅.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း (Ranking with Cost/benefits tool)----- ၄၀

၆။ ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ (Action Plan)----- ၄၁

၇။ နိဂုံးချုပ်----- ၄၂

၈။ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာအကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အချက်အလက် ပြုပြင်ခြင်း- --
----- ၄၃

- နောက်ဆက်တွဲ (၁): ရပ်ရွာအခြေပြုကြိုတင်သတိပေးစနစ်စစ်ဆေးမှုပုံစံ
- နောက်ဆက်တွဲ (၂): ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကိုစစ်ဆေးခြင်း
- နောက်ဆက်တွဲ (၃): ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများ
- နောက်ဆက်တွဲ (၄): အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်

၁။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် နောက်ခံအကြောင်းခြင်းရာ မိတ်ဆက်ခြင်း

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ပြင်စလူမြို့နယ်၊ သစ်ပုတ်ကျေးရွာအုပ်စု၊ မင်္ဂလာသောင်တန်း ကျေးရွာ၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လေ့လာဆန်းစစ်သုံးသပ်တင်ပြမှုကို အင်္ဂလန်နိုင်ငံမှ Department for International Development (DFID) ၏ ရံပုံငွေ ထောက်ပံ့မှုဖြင့် အက်ရှင်အေဒ် (မြန်မာ)နှင့် ရပ်ရွာလူထုတို့မှ ပူးပေါင်း အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်သော “ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်လာမှုအပါအဝင်ခံနိုင်ရည်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေ နေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်”မှ ဆန်းစစ်လေ့လာထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

BRACED မြန်မာမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းသည် နိုင်ငံတကာ အင်ဂျီနီယာများ၊ ဒေသတွင်း အဖွဲ့အစည်း များ၊ မြန်မာနိုင်ငံ၏ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကို လေ့လာသုတေသနပြုနေသော သုတေသန အဖွဲ့အစည်း များနှင့်လည်း ပူးပေါင်းချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ BRACED မိတ်ဖက်အဖွဲ့တွင် ဦးဆောင်သူဖြစ် Plan International Myanmar မှ ဆောင်ရွက်ပြီး Actionaid Myanmar, BBC Media Action, World Vision, Myanmar Environmental Institute နှင့် UN Habitat တို့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီး ရပ်ရွာ၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ပိုမိုတောင့်တင်း ခိုင်မာလာစေရန် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

ဤမင်္ဂလာသောင်တန်းကျေးရွာ၏ ဆန်းစစ်လေ့လာချက်ကို BRACED ၏ ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာသုံးသပ်ခြင်းဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်မှုများ၊ အသုံးပြုရန် ပုံစံများ ထောက်ပံ့ကူညီမှုဖြင့် ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

၁.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်

BRACED ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုတို့၏ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ဖိစီးမှုတို့အား သုံးသပ်နိုင်ရန်နှင့် ရပ်ရွာလူထု ကြံ့ခိုင်မှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုများအား သဘာဝဘေး လျော့ပါးရေး ကော်မတီနှင့် ရပ်ရွာလူထုများမှ အမျိုးမျိုးသော ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်မှုတို့ပေါ်တွင် လိုက်လျောညီထွေ နေထိုင်နိုင်မှု၊ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တိုးမြှင့်လာရန် အလို့ငှာ ထောက်ပံ့ကူညီမှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ ဆန်းစစ် လေ့လာခြင်းသည် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်း ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရာတွင် ရပ်ရွာလူထုများ အတူတကွ အားလုံးပါဝင် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရမည်လည်း ဖြစ်ပါသည်။

၁.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်

ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ရပ်ရွာဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း အားကောင်းလာစေရန် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် နည်းလမ်းများ ထောက်ပံ့ပေးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များ၊ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များ၊ ကလေးသူငယ်၊ အမျိုးသမီးများ၊ မသန်စွမ်းများစသည့် ပါဝင်ပတ်သက်သူများ အနေဖြင့်လည်း ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်လိုမှုများ ရှိလာစေရန် အသီးသီးသောတာဝန်ဝတ္တရားများကို ရှင်းလင်းစွာ နားလည်လာစေရန်နှင့် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းဆိုင်ရာ ရည်မှန်းချက်များပြည့်မီစေရန် ရွာသူရွာသားအားလုံး၏ ပူးပေါင်းမှုကို ရရှိစေရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းဖြင့် လိုအပ်သော ကျေးရွာသတင်းအချက်အလက် ပြောင်းလဲမှုများကို ပုံမှန်ပြုလုပ်နိုင်ရန်၊ အသစ်ပြောင်းလဲလာသော ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ဖိစီးမှုများအတွက် သတင်းအချက် အလက်နှင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပူးပေါင်းပြုလုပ်နိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

၁.၃ ဆန်းစစ်မှုနည်းလမ်း

ဤရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လေ့လာဆန်းစစ်ချက်သည် BRACED စီမံကိန်းမှ ဖော်ထုတ်ထားသော ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း လက်စွဲစာအုပ်မှ တင်ပြချက်များအတိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏

ရည်မှန်းချက် (၁) ရပ်ရွာလူထု၏ အတွေ့အကြုံများအပေါ်တွင် သိပ္ပံနည်းကျအချက်အလက်များကို အခြေခံ၍ အနာဂတ်တွင် ရပ်ရွာလူထုရင်ဆိုင်နေရသော ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများအပေါ်တွင် ပိုမိုနားလည် သဘောပေါက်လာစေရန်။

ရည်မှန်းချက် (၂) ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်မှုနှင့်ဖိစီးမှုများ အပေါ်တွင် ထိခိုက်လွယ်မှုရှိသူ များနှင့် ထိခိုက်လွယ်သော အရာများကို သတ်မှတ် ဖော်ထုတ်နိုင်ရန်နှင့်

ရည်မှန်းချက် (၃) ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းရှိသော ရပ်ရွာလူထုကို တည်ဆောက်နိုင်ရန် ထောက်ပံ့ပေးနိုင်သော ရပ်ရွာလူထု၏ စွမ်းဆောင်ရည်များကို ဖော်ထုတ်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ လက်စွဲစာအုပ်ပါ ဖော်ပြချက်များကို အခြေခံ၍ မင်္ဂလာသောင်တန်းကျေးရွာ၊ သစ်ပုတ်အုပ်စုတွင် တစ်လကျော် ခန့်အချိန်ယူ၍ ရပ်ရွာလူထုနှင့် အစည်းအဝေးများပြုလုပ်ကာ ကျေးရွာ၏ သတင်းအချက်အလက် များကို နည်းကိရိယာများ (assessment tools) အသုံးပြု၍ စုဆောင်းဖော်ထုတ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါ သည်။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းအဆင့်များတွင်....

၁။ ကျေးရွာနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ဒေသ၏ အခြေအနေများကို အကြိုခန့်မှန်း သိရှိနိုင်ရန် ရပ်ရွာ လူထုနှင့် ကွင်းဆင်းဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် နောက်ခံဆင့်ပွား အချက်အလက်များ (secondary data) ကို ဆန်းစစ်ခြင်းများ ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။ အချက်အလက် သုံးသပ်ခြင်းများတွင်...

- RIMES ၏ရာသီဥတုဆိုင်ရာအချက်အလက်မှတ်တမ်း (Climate Profiles)
- ActionAid Myanmar ၏ကျေးရွာစာအုပ်ပါ အချက်အလက်မှတ်တမ်း (Village Book)

၂။ BRACED ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း လက်စွဲစာအုပ်ကို အသုံးပြုခြင်းအားဖြင့် ပြီးပြည့်စုံသော သတင်းအချက်အလက် စုဆောင်းနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းတွင် အသုံးပြုခဲ့သော နည်းကိရိယာများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

- ကျေးရွာဘေးအန္တရာယ်သမိုင်းကြောင်း
- ရာသီခွင်ပြ ပြက္ခဒိန်
- အရင်းအမြစ်၊ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ
- အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများ ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း
- ရပ်ရွာအတွင်းအဖွဲ့အစည်းများ ပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြပုံနှင့် ပါဝင်ပတ်သက်သူများ ဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း
- ကျား၊မရေးရာကွန်ယက်ပြမြေပုံဆန်းစစ်ခြင်း
- ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ
- သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများကိုရရှိနိုင်မှု
- ကျေးရွာ၏ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်ကိုဆန်းစစ်ခြင်း
- ထိခိုက်လွယ်မှုဆန်းစစ်ခြင်း

၃။ သတင်းနှင့်အချက်အလက်များ ဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ရွေးချယ်ခြင်း။

စုဆောင်းထားသော သတင်းအချက်အလက်များကို ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းသည် ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကို အားကောင်းလာစေရန် သင့်လျော်သည့် လုပ်ဆောင်ချက်များကို ကနဦးသတ်မှတ်နိုင်ရန်နှင့် ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများ၏ သက်ရောက်မှုများ ဦးစားပေး သတ်မှတ်ခြင်း စတင်ရာတွင် အတည်ပြုနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ နည်းကိရိယာများဆန်းစစ်ခြင်းအားဖြင့် ပါဝင်သောလုပ်ငန်းစဉ်များမှာ...

- ရပ်ရွာလူထုရင်ဆိုင်နေရသော အဓိကဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဘေးအန္တရာယ်များ အဆင့် သတ်မှတ်ရန်။
- ဦးစားပေးရွေးချယ်ထားသော ဘေးအန္တရာယ်များအပေါ် အခြေခံ၍ ရပ်ရွာလူထု အနေဖြင့် လုပ်ဆောင်ချက်များရွေးချယ်ခြင်း။

- BRACED ရန်ပုံငွေမှ ထောက်ပံ့ခြင်းဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်ရန် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ရွေးချယ်ရာတွင် ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်း နည်းကိရိယာများ အသုံးပြု၍ ရွေးချယ်ခြင်း။
- ရာသီအလိုက်ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်နိုင်ရန် မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက် များကို အခြေခံ၍ ကာလတိုဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ခြင်း။
- ဖြစ်နိုင်ချေများပြီး ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထရှိသော ဘေးများအတွက် စိတ်မှန်း ဖြစ်နိုင်ခြေများ ပုံဖော်နိုင်ရန် ဘေးများ၏ပြင်းအားနှင့် ပမာဏပေါ်တွင် အခြေခံ၍ မတူညီသော အခြေအနေအဆင့်ဆင့်တွင် အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုများ သတ်မှတ်ရန်။

ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းများအပေါ်တွင် အခြေခံ၍ တိုက်ရိုက်ခံစားရသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများ၏ သက်ရောက်မှုများကို ရပ်ရွာလူထု၏ ရင်ဆိုင်တုန့်ပြန်နိုင်စွမ်းကို ပိုမိုအားကောင်းလာစေရန်နှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ပြောင်းလဲမှုများ၊ လူမှုစီးပွားကဏ္ဍ ပြောင်းလဲမှုများနှင့် ပဋိပက္ခအစရှိသော ပြဿနာများကိုဖြေရှင်းနိုင်ရန် အဓိကလုပ်ငန်းများကို ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်အများကို ဆွေးနွေးပွဲတွင် ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၊ သက်ကြီးများ၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီဝင်များ၊ ကျေးရွာသူရွာသားများ ကိုယ်တိုင်ပါဝင်ခြင်းဖြင့် ရရှိနိုင်ပါသည်။ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကဲ့သို့သော အခြားလိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်များကို မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဦးစီးဌာန၊ Myanmar Environmental Institute နှင့် အခြားသောပညာရပ်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ မှလည်း ရရှိနိုင်ပါသည်။

၂။ မင်္ဂလာသောင်တန်း ကျေးရွာ၏ အနေအထား overview

၂.၁ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်

မင်္ဂလာသောင်တန်းကျေးရွာသည် လပွတ္တာမြို့နယ်၊ သစ်ပုတ်ကျေးရွာအုပ်စုအတွင်းရှိ ကျေးရွာ ဖြစ်ပြီး ရေလုပ်သားအများစု နေထိုင်သော ကျေးရွာတစ်ရွာ ဖြစ်ပါသည်။ မင်္ဂလာသောင်တန်းကျေးရွာ၏ အရှေ့မြောက်ဘက်တွင် အောင်လှိုင်ကျေးရွာရှိပြီး အောင်လှိုင်ကျေးရွာ နှင့် ကုန်းမိုင် (၃)မိုင် ခန့်ကွာဝေးပါသည်။ ရွာ၏အနောက်မြောက်ဘက်တွင် ကွင်းမကြီးကျားချောင် ကျေးရွာနှင့် ကုန်းမိုင် (၁)မိုင် ခန့်ကွာဝေးပြီး ရွာ၏တောင်ဘက်တွင် ကပ္ပလီပင်လယ်ရှိပါသည်။ရွာနှင့် ပင်လယ်ကမ်းဆပ် မှာကိုက် ၃၀၀ ခန့်ကွာဝေးသော ရေလုပ်သားများသည် ပင်လယ်ပြင်သို့ ငါးဖမ်းထက်ကြပြီး အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပြုလုပ် ရှိပါသည်။

မင်္ဂလာသောတန်းကျေးရွာ၏ မြောက်ဘက် အရှေ့ဘက်တို့တွင်လယ်ကွင်းများရှိပါသည်။ မင်္ဂလာသောတန်းကျေးရွာသည် ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အောက် (၄)ပေခန့်တွင်တည်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာကို အရှေ့မှ အနောက် အလျားလိုက်တည်ဆောက်ထားပြီး စတုရန်းမိုင်(၁)မိုင်ခန့်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးသည် ကွင်းပေါက်ကျေးရွာတွင်နေထိုင်သောကြောင့် အုပ်ချုပ်ရေးအကြောင်းအရာများကို ကွင်းပေါက်ကျေးရွာသို့ သွားရပါသည်။ ကွင်းပေါက်ကျေးရွာနှင့် ကုန်းမိုင်(၃) မိုင်နှင့် ရေမိုင်(၁)မိုင် စုစုပေါင်း(၄)မိုင်ခန့် သွားလာရပြီး ရေမိုင်မှာ(၅၁) မိုင်ခန့် ကွာဝေးလျက်ရှိပါသည်။ ကပ္ပလီပင်လယ်အော်၏ သောင်ပေါ်တွင် ကျေးရွာတည်ထား ပါသည်။ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ ဖြစ်ပါသည်။

၂.၂ မင်္ဂလာသောတန်းအကြောင်း

မင်္ဂလာသောတန်းကျေးရွာသည် ၁၉၈၅ ခုနှစ်တင်စတင် ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ပါသည်။ ထိုအချိန်က ရွာတန်းမရှိ မင်္ဂလာသောတန်းကျေးရွာဟူ၍လည်း အမည်မရှိသေးပါ။ ဦးသန်းရွှေ၊ ဦးမောင်မောင်၊ ဦးကြည်နှင့် ဦးကျော်ရင်တို့ (၄)ဦးမှ ယာယီတည်းအိမ်ငယ်များဖြင့် နေထိုင်ကြပါသည်။ 1985-1986 တွင်အိမ်ခြေ(၃၀) ခန့်တိုးလာပြီး ဦးအောင်ခနှင့် ဦးကြည်အောင်တို့ နှစ်ဦးမှ ရွာလူကြီး များအဖြင့် အုပ်ချုပ်ကာနေလာပြီး အလယ်ရွာဟူ၍ခေါ်ကြပါသည်။ အလယ်ရွာဟုခေါ်ခြင်းမှာ ရွာ၏ အရှေ့မြောက်တွင်အောင်လှိုင်နှင့် နောက်ဘက်တွင် အောက်စုကျေးရွာအလယ်တွင် တည်ရှိသောကြောင့် အလယ်ရွာဟုခေါ်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၈၉-၁၉၉၀ နှစ်တွင် (၆၀)မှ (၈၀)အထိ တိုးလာပြီး ဦးသန်းရွှေ ဦးဆောင်သော ရွာလူကြီးများသည် လပွတ္တာမြို့သို့ တက်လာကာ ဘုန်းတော်ကြီး တစ်ပါးပင့်ဆောင်၍ ရွာဦးထိပ်တွင် ယာယီစံကျောင်ဖြင့် ကိုးကွယ်ခဲ့ကြပါသည်။ ထိုအချိန်က ဗုဒ္ဓ၊ ဗမာ လူမျိုးများနေထိုင်ကြပြီး လူဦးရေစုစုပေါင်း (၂၀၀)ခန့် ရှိပါသည်။ ရွာဦးဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းတွင် သူငယ်တန်းမှ ဒုတိယတန်းအထိ ကိုယ်ထူကိုယ်ထစနစ်ဖြင့် ဆရာတစ်ဦးငှားကာ ပညာသင် ကြားစေခဲ့ကြပါသည်။ ၁၉၉၁-၁၉၉၂ ခုနှစ်တွင် အောင်လှိုင်ကျေးရွာနှင့် အ.မ.က ထန်းကပ်အဖြစ် ကျေးရွာတွင် ဓနိမိုး ဓနိကာကျောင်းဆောက်ကာ စတုတ္ထတန်းအထိ ပညာသင်ကြားခွင့်ရခဲ့သည်။ ထိုအချိန်အထိ အလယ်ရွာဟူ၍သာ အမည်တွင်ပြီး ရေလုပ်ငန်းကိုသာ အဓိကထားလုပ်ကိုင်ကြပါ သည်။ ၁၉၉၂-၁၉၉၃ ခုနှစ်တွင် ဘုန်းတော်ကြီးမှအလယ်ရွာမည်ကို ဖျောက်၍ မင်္ဂလာသောတန်းအမည် ကင်ပွန်းတပ်ခဲ့သည်။ မင်္ဂလာသောတန်းကျေးရွာသည် ၂၀၁၆ ခုနှစ်၏ လက်ရှိအိမ်ထောင်စု (၁၈၉)၊အိမ်ထောင်စု(၁၈၀) အိမ်လူဦးရေ စုစုပေါင်း (၇၂၄)ဦး အမျိုးသမီး(၄၁၃)ဦး အမျိုးသား (၃၁၁)ဦး ရှိပါသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ(၁၈၇)အိမ်ထောင်စုနှင့် ခရစ်ယာန်(၂)ဦးရှိပါသည်။ မင်္ဂလာသော တန်းကျေးရွာတွင် ရေလုပ်သား(၆၀)ဦး လယ်လုပ်ငန်း(၂၁)ဦးရှိပြီး ကျန်အိမ်ထောင်စုများမှ ကျာ ဘမ်းမိသားစုများဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာ၏ရေထွက်ကုန်များကို အောင်လှိုင်ကျေးရွာနှင့် ရန်ကုန်မြို့ များတွင် ကုန်သည်များမှ တဆင့်ရောင်းရပါသည်။ ကျွန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုကို အောင်လှိုင်ကျေး ရွာဆေးပေးခန်းသစ်ပုတ်ကျေးရွာနှင့် လပွတ္တာမြို့များသို့ သွားရောက်ခံယူရပါသည်။ မင်္ဂလာ

သောင်တန်းကျေးရွာ ပညာကဏ္ဍမှာ ၂၀၁၆-၂၀၁၇ ပညာသင်နှစ်တွင် မူလွန်အဖြစ်တိုးမြှင့် ပညာသင်ကြားခွင့်ရပါသည်။ သူငယ်တန်း ကျား(၂၄)ဦး၊ မ(၂၁)ဦး ပေါင်း(၄၅)ဦး ပထမတန်းကျား (၁၅)ဦး၊ မ(၁၅)ဦး ပေါင်း(၃၀)ဦး၊ ဒုတိယတန်း ကျား(၁၀)ဦး၊ မ(၁၈)ဦး ပေါင်း(၂၈)ဦး၊ တတိယတန်း ကျား(၁၁)ဦး၊ မ(၁၁)ဦး ပေါင်း(၂၂)ဦး၊ ပဉ္စမတန်း ကျား(၅)ဦး၊ မ(၆)ဦး ပေါင်း(၁၁)ဦး စုစုပေါင်း ကျောင်းသားဦးရေမှာ(၁၆၄)ဦး ရှိပါသည်။ ကျေးရွာလက်ရှိ ဆရာ/မ ဦးရေမှာ အစိုးရခန့်ကျောင်းဆရာ(၄)ဦး၊ ရွာငှားဆရာ(၁)ဦး၊ ဆရာမ(၁)ဦး စုစုပေါင်း (၆) ဦး ရှိပါသည်။

လူမှုရေး- လူဦးရေ (၇၉၅) နှင့် အိမ်ထောင်စု (၁၈၅) ရှိပြီး ကျား (၃၉၂) ယောက်၊ မ (၄၀၃) ယောက် နေထိုင်ကြပါသည်။ ဗမာလူမျိုးများ အဓိကနေထိုင်ကြပြီး အများစုမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာကိုးကွယ်ကြသည်။ မြန်မာစကားသည် အဓိကဘာသာစကားဖြစ်သည်။ တစ်ဆယ့်နှစ်လရာသီကျင်းပသော လူမှုဘာသာ၊ ရိုးရာပွဲများကို နှစ်စဉ်ပြုလုပ်ကျင်းပ ကြသည်။

စီးပွားရေး- အဓိကစီးပွားရေးမှာလယ်ယာစိုက်ပျိုးခြင်း၊ ရေလုပ်ငန်းတို့ ဖြစ်သည်။ အဓိကထွက်ကုန်မှာ ဆန်၊ ငပိ၊ ငါးခြောက်တို့ဖြစ်သည်။ တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများ ရှိသည်။

၂.၃ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုအခြေအနေ

မြန်မာနိုင်ငံ မြစ်ဝကျွန်းပေါ် ဒေသရှိ လပွတ္တာမြို့သည် အနောက်ဘက်ရှိ ဘင်္ဂလားပင်လယ်နှင့် နောက်ဘက်ရှိ ကပ္ပလီ ပင်လယ်တို့နှင့် ထိစပ်နေသည်။ မြို့၏ တည်ရှိပုံသည် အနောက် တောင် မုတ်သုံလေနှင့် ဘင်္ဂလားပင်လယ်နှင့် ကပ္ပလီပင်လယ်တို့မှ သက်ရောက်သော အခြား မိုးလေဝသအခြေအနေတို့ကို ရင်ဆိုင်ရသည်။

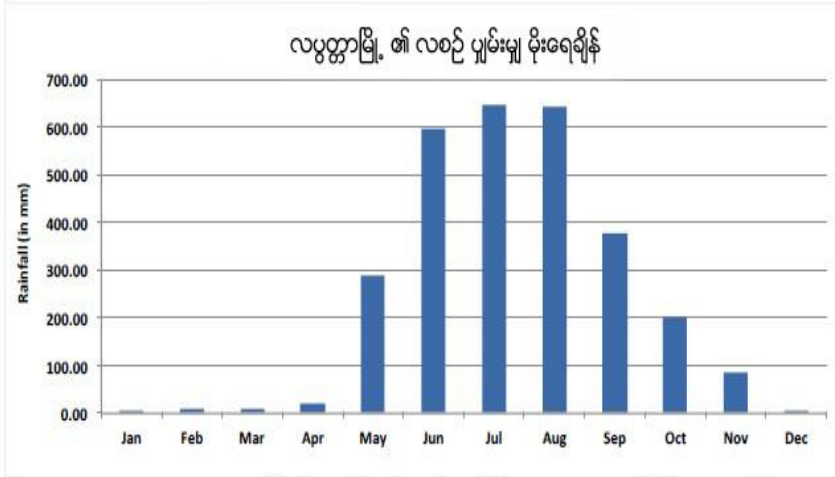

ပုံ (၃၇)၊ ရောဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာမြို့နယ်။

လပွတ္တာမြို့နယ်၏ စိုစွတ်ရာသီမှာ မေလတွင် စတင်ပြီး ဇူလိုင်နှင့် သြဂုတ်လ များတွင် အရှိန်အမြင့်ဆုံး ဖြစ်ပြီး စက်တင်ဘာ လတွင် အရှိန်ပြန်၍ လျော့လာသည်။ မိုးရေချိန်သည် unimodal ပုံစံကို ဖော်ပြသည် (ပုံ ၃၈) ။ နိုင်ငံဘာလ-ဧပြီလမှာ မိုးရေချိန် ရရှိမှုမှာ မပြောပ လောက်ပေ။ ယင်မိုးရေချိန် ပုံစံမှာ မြို့နယ်အပေါ်တွင် အနောက်တောင် မုန်သုံလေ လွှမ်းမိုးနေကြောင်းကို ဖော်ပြ နေသည်။

သို့ရာတွင် ဤပုံစံများတွင် ဆိုးရွားသည့် မိုးလေဝသဖြစ်ရပ် များသည် ဘင်္ဂလားပင်လယ်နှင့်/သို့ Andaman ပင်လယ် တစ်လျှောက်တွင် ဖြစ်ပေါ်ပြီး လပွတ္တာမြို့နယ် ခြောက်သွေ့ရာသီတွင် သက်ရောက်မှုရှိနိုင်သည်။

လပွတ္တာမြို့နယ်သည် ဧပြီလတွင် အပူနွေးဆုံးဖြစ်သည်။ (အမြင့်ဆုံးအပူချိန် ပျမ်းမျှ (၃၆.၀၉) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် နှင့် အနိမ့်ဆုံးပျမ်းမျှအပူချိန် ၂၄.၄၀ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်) နှင့် မတ်လတွင် (အမြင့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အပူချိန် (၃၅.၆၂) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်၊ အနိမ့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အပူချိန် (၂၁.၇၇) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်)။ ဇန်နဝါရီလသည် အနိမ့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အပူချိန် (၁၇.၅၃) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်ပြီး ဒီဇင်ဘာလတွင် (၁၈.၈၄ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် ဖြစ်ပြီး ဖေဖော်ဝါရီလ (၁၉.၂၆ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်) ဖြစ်သည်။

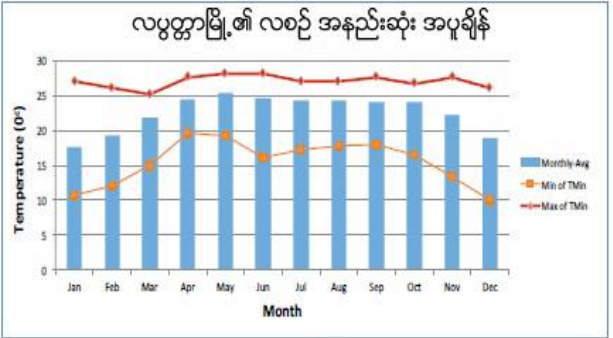
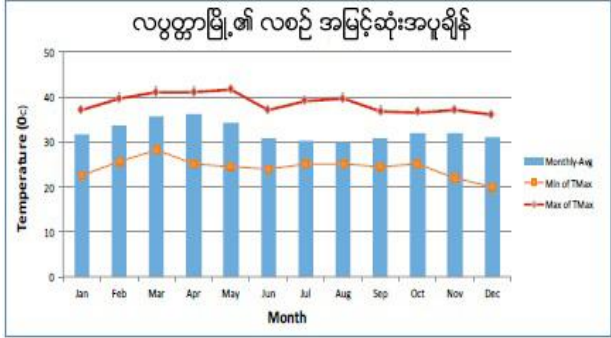

ပုံ ၃၈၊ လပွတ္တာမြို့ ၏ လစဉ် ပျမ်းမျှ မိုးရေချိန်၊ မေလမှ အောက်တိုဘာအတွင်း စိုစွတ်ရာသီသည် အနောက်တောင် မုန်သုံလေ၏ သက်ရောက်မှုဖြစ်သည်။

Diurnal variation

(၎င်းမှာ နေအပူချိန်နှင့် ညအပူချိန် ခြားနားချက်) သည် လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် သိသာထင်ရှားသည်။ အထူးသဖြင့် ဒီဇင်ဘာလမှ ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်း၊ ဇွန်၊ ဇူလိုင်၊ ဩဂုတ်နှင့် စက်တင်ဘာလ စိုစွတ်လများတွင် diurnal variation အနိမ့်ဆုံးရှိသည်။ ယင်းလများအတွင်းတွင် အမြင့်ဆုံးအပူချိန်မှာ အနည်းဆုံးဖြစ်ပြီး ဩဂုတ်လသည် အမြင့်ဆုံးအပူချိန် ပျမ်းမျှ အနိမ့်ဆုံး ဖြစ်သည်။

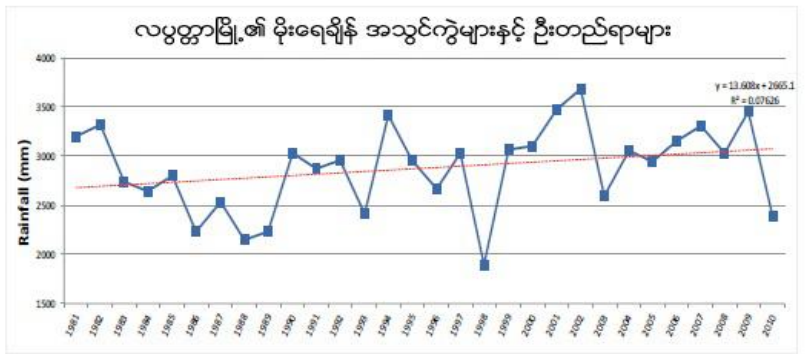
ပုံ ၃၉ သည် ပျမ်းမျှ အမြင့်ဆုံးနှင့် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်နှင့် လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် တိုင်းတာရရှိသော အမြင့်ဆုံးနှင့် အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်ချိန် range ကို ဖော်ပြထားသည်။

ပုံ ၃၉၊ အပြာရောင်မျဉ်းသည် လပွတ္တာမြို့ ၏ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း လစဉ်ပျမ်းမျှအမြင့်ဆုံးအပူချိန် (ပဲ) နှင့် အနည်းဆုံးအပူချိန် (ယာ) ဖြစ်သည်။ အနီရောင်မျဉ်းသည် ဖော်ပြပါ လများအတွင်း အမြင့်ဆုံး (အနိမ့်ဆုံး) အပူချိန်ကိုဖော်ပြပြီး၊ လိမ္မော်ရောင်မျဉ်းသည် အမြင့်ဆုံး(အနည်းဆုံး) အပူချိန်ကို ဖော်ပြသည်။

၂.၄ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ဖိစီးမှုများ (shocks and stresses)
 မိုးရာသွန်းမှုအသွင်ကွဲများ၊ လွန်ကဲမှုများနှင့်ဦးတည်ရာ
 တစ်နှစ်တာ မိုးရေချိန်

လပွတ္တာမြို့သည် ကမ်းရိုးတန်း
 ဒေသတွင်လည်း တည်ရှိသည်ဖြစ်ရာ
 နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှ မိုးရေချိန် (၂၉၀၀)
 မီလီမီတာခန့်ရှိသည်။ သို့ရာတွင်
 inter-annual အမျိုးအကွဲများ မှာ
 အလွန် သိသာ ထင်ရှားသည်။
 အနိမ့်ဆုံး နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်ကို ၁၉၉၈
 ခုနှစ်တွင် (၁၈၈၈မီလီမီတာ)ကို
 တိုင်းတာမှတ်သားရပြီး
 အမြင့်ဆုံးမိုးရေချိန်မှာ (၂၀၀၂) ခုနှစ်တွင် (၃၆၇၇) မီလီမီတာခန့်ဖြစ်သည်။

ပုံ ၄၀၊ လပွတ္တာမြို့၏ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်များအတွင်း အချက်အလက်များအပေါ်
 အခြေခံပြီး မိုးရေချိန် အသွင်ကွဲများ နှင့် ဦးတည်ရာများ။ အပြာရောင်မျဉ်းသည်
 ယင်းနှစ်များအတွင်း မိုးရေချိန်ကို ဖော်ပြသည်။ အစက်အနီမျဉ်းသည် နှစ်ပေါင်း
 (၃၀) အတွင်း မိုးရေချိန် မြင့်တက်လာမှုကို ဖော်ပြသည်။

၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် စိုစွတ်သော ရက်ပေါင်း ၁၁၀ ရက်သာ ရှိခဲ့သည်။
 ယင်းအရေအတွက်မှ ၂၉ ရက်သည် ၂၀ မီလီမီတာထက်ကျော်လွန်ပြီး ၈ ရက်သည် ၄၀ မီလီမီတာ
 ထက် ကျော်လွန်သည်။ ယင်းနှစ်အတွင်း အကြာမြင့်ဆုံး နာရီ ၂၄၅ နာရီ မိုးရွာသွန်းမှုမှာ မေလ ၂၈
 ရက်နေ့ (၈၉မီလီမီတာ) နှင့် စက်တင်ဘာလ ၁၂ ရက် (၈၈ မီလီမီတာ) ဖြစ်သည်။

(၂၀၀၂) ခုနှစ်တွင် လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် ၁၃၁ စိုစွတ်ရက်များကို မှတ်သားရပြီး ၎င်းမှ ၅၄
 ရက်သည် ၂၀ မီလီမီတာထက်ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ ယင်းနှစ်အတွင်း မိုးရေချိန် ၃၀ ဖြစ်ရပ်သည် ၄၀
 မီလီမီတာ ထက်ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ မိုးရေချိန် (၆) ခုမှာ ယင်းနှစ်အတွင်း ၁၀၀
 မီလီမီတာထက်ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ အပြင်းထန်ဆုံး ၂၄-နာရီ မိုးရေချိန်မှာ မေလ (၂၀)
 ရက်နေ့တွင်ဖြစ်ပြီး (၂၄၀ မီလီမီတာ၊ ယင်းနှစ်အတွင်း ၂၀၀ မီလီမီတာထက်ကျော်လွန်သော
 မိုးရေချိန်ဖြစ်သည်။ နှစ်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း အမြင့်ဆုံးမိုးရေချိန်အဖြစ် တိုင်းတာ မှတ်သားရရှိသည်။
 နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း ဖြစ်ရပ် (၆၂၆) ခုသည် (၄၀) မီလီမီတာထက် ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ ၎င်းတို့မှ
 (၇၃) ဖြစ်ရပ်သည် (၂၄) နာရီအတွင်း (၁၀၀) မီလီမီတာ ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ ဖြစ်ရပ်နှစ်ခုသည်
 ၂၀၀ မီလီမီတာကို ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ (၂၀၀၂) ခုနှစ် မေလ (၂၀) ရက်တွင် (၂၄၀) မီလီမီတာ၊
 (၁၉၈၇) ခုနှစ် ၊ ဇွန်လ (၁၈) တွင် (၂၁၆) မီလီမီတာ တို့ဖြစ်သည်။

ဇယား ၆၊ လပွတ္တာမြို့၏ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း ခြောက်သွေ့ရာသီအတွင်း ၁၀၀ မီလီမီတာ ကျော်လွန်သော လွန်ကဲဖြစ်ရပ်များ

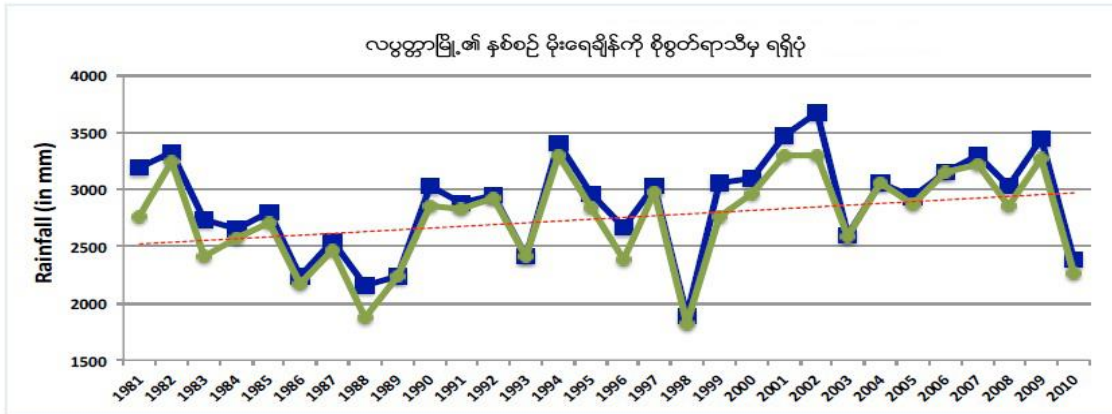
၂၄-နာရီ လွန်ကဲ မိုးရေချိန်	တိုင်းတာသည့် နေ့ရက်
၁၉၈ မီလီမီတာ	၂၀၀၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၈ ရက်
၁၃၅ မီလီမီတာ	၂၀၀၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၉ ရက်
၁၂၅ မီလီမီတာ	၁၉၈၃ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၃ ရက်
၁၂၃ မီလီမီတာ	၂၀၁၀ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၂ ရက်
၁၁၈ မီလီမီတာ	၁၉၈၈ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၀ ရက်

သာမန်အားဖြင့် ခြောက်သွေ့လရာသီဖြစ်သော နိုဝင်ဘာလတွင် တတိယအမြင့်ဆုံး မိုးရေချိန်ကို လပွတ္တာမြို့နယ်အတွင်း နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း ရရှိခဲ့သည်။ (၂၀၀၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၈ ရက်နေ့တွင် ၁၉၈ မီလီမီတာ) ၊ ဇယား ၆ သည် လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် ခြောက်သွေ့ ရာသီအတွင်း (၁၀၀) မီလီမီတာ ကျော်လွန်သော မိုးရေချိန် ဖြစ်ရပ်များကို ဖော်ပြထားသည်။ အခြားစစ်တမ်းကောက်ယူမှု များမှ နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်မှ အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေကြောင်း ဖော်ပြနေပြီး မိုးရေချိန်ဖြစ်ရပ်များ၏ မြင့်တက်မှုဖြစ်စဉ်ကို ဖော်ပြနေသည်။

စိုစွတ်နှင့် ခြောက်သွေ့ ရာသီ မိုးရေချိန်

ပျမ်းမျှအားဖြင့် လပွတ္တာမြို့နယ်မှ စိုစွတ် ရာသီတွင် နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်၏ ၉၅% ကို ရရှိသည်။ သို့ရာတွင် ဤပုံစံမှ Excursions ပုံ ၄၁ တွင် သိသာထင်ရှားသည်။ ၁၉၉၁ ခုနှစ်၏ စိုစွတ်လရာသီသည် နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်၏ ၈၇% ကို တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။

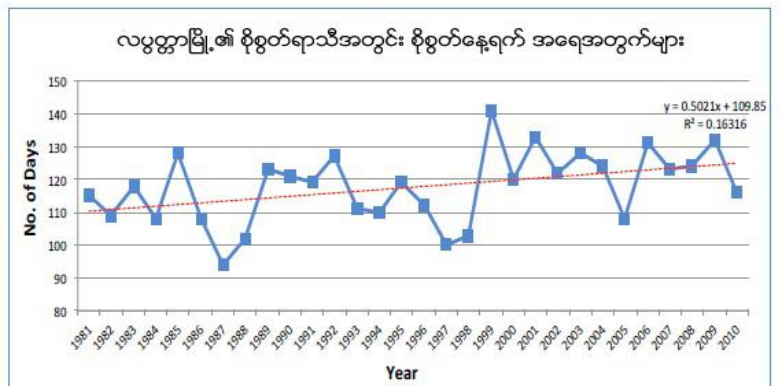
ယင်းနှစ်များ အတွင်း ခြောက်သွေ့ရာသီမိုးရေချိန် သည် (၄၂၆) မီလီမီတာဖြစ်သည်။ ယင်းခြောက်သွေ့ရာသီ၏ (၈၂%) ကို (၂၀) မီလီမီတာနှင့် အထက် မိုးရေချိန်မှာ နိုဝင်ဘာလတွင် ရရှိသည် ။ (နိုဝင်ဘာလ (၁၁) ရက်တွင် (၈၂) မီလီမီတာ၊ နိုဝင်ဘာလ (၁၉) ရက်တွင် (၆၉) မီလီမီတာ၊ နိုဝင်ဘာလ (၁၀) တွင် (၆၅) မီလီမီတာ၊ နိုဝင်ဘာလ (၉) ရက်တွင် ၄၈ မီလီမီတာ၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၀ ရက်တွင် ၃၅ မီလီမီတာ၊ နိုဝင်ဘာလ (၁၂) ရက်တွင် ၂၉ မီလီမီတာ နှင့် နိုဝင်ဘာလ ၂၁ ရက်တွင် ၂၀ မီလီမီတာ) ၁၉၉၃ ခုနှစ်သည် ၁၀၀% စိုစွတ်ရာသီ မိုးရေချိန်ကို ဖြည့်ဆည်းပေးသည်။ (၎င်းမှာ ခြောက်သွေ့ ရာသီတွင် မိုးရေချိန်မရှိပါ)

ပုံ ၄၁။ စိုစွတ်ရာသီမှ နှစ်စဉ် မိုးရေချိန် ရရှိပုံ၊ နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း ၁၉၈၁ ခုနှစ်၏ စိုစွတ်ရာသီသည် နှစ်စဉ် မိုးရေချိန် (၈၇%ခန့်) ကို အနည်းဆုံး ရရှိစေပြီး ၁၉၉၃ ခုနှစ်၏ စိုစွတ် ရာသီမှ နှစ်စဉ် မိုးရေချိန် (၁၀၀%) ရရှိသည်။

အလွန် စိုစွတ်သော ရာသီကို (၂၀၀၂) ခုနှစ်တွင် မှတ်သားရရှိသည် ။ (၃၃၀၂ မီလီမီတာကို စိုစွတ်လရာသီ ရက်ပေါင်း ၁၂၂ ရက်တွင်း ရရှိသည်)၊ ၂၀၀၁ ခုနှစ် (စိုစွတ် ရာသီ ရက်ပေါင်း ၁၃၃ ရက်အတွင်း ၃၂၉၁ မီလီမီတာ)၊ ၁၉၉၄ ခုနှစ် (စိုစွတ် ၁၁၀ ရက်ပေါင်း အတွင်း ၃၂၉၃ မီလီမီတာ)၊ ၂၀၀၉ ခုနှစ် (၁၃၂ စိုစွတ်ရက်ပေါင်းအတွင်း ၃၂၇၁ မီလီမီတာ)၊ ၁၉၈၂ခုနှစ် (၁၀၉ စိုစွတ်ရက်ပေါင်းအတွင်း ၃၂၄၄မီလီမီတာ) ၊ ၂၀၀၇ ခုနှစ် (၁၂၃ စိုစွတ်ရက်ပေါင်းအတွင်း ၃၂၁၄ မီလီမီတာ)၊ ၂၀၀၆ ခုနှစ် (စိုစွတ် ၁၃၁ ရက်အတွင်း ၃၁၄၉ မီလီမီတာ) နှင့် ၂၀၀၄ ခုနှစ် (၁၂၄ စိုစွတ်ရက်အတွင်း ၃၀၅၂မီလီမီတာ) ။ လပွတ္တာမြို့ရှိ ၂၄-နာရီအတွင်း အမြင့်ဆုံး မိုးရေချိန်မှာ (၂၀၀၂) ခုနှစ် မေလ (၂၀) ရက်နေ့တွင် တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။ (၂၄၀ မီလီမီတာ)

လပွတ္တာမြို့ရှိ စိုစွတ်နေရက်အရေအတွက်များမှာ လေ့လာမှုပြုလုပ်သည့် (၁၉၈၁-၂၀၁၀) ခုနှစ်များအတွင်းတွင် ပျမ်းမျှ (၁၁၈) ရက်ရှိသည်။ ကွာဟမှုမှာ မြင့်မားပြီး (၁၉၈၇) ခုနှစ်တွင် အနိမ့်ဆုံးမိုးရွာသွန်းသည့်ရက် (၉၄) နှင့် (၁၉၉၉) ခုနှစ်တွင် အများဆုံး မိုးရွာသွန်းရက် (၁၄၁) ရက်ရှိသည်။ မိုးရွာသွန်းရက်ဦးတည်ရာမှ ပို၍မြင့်မားလာသည်။ ပုံ (၄၂) သည် မြို့နယ်အတွင်း စိုစွတ်နေရက် အရေအတွက်နှင့် ၎င်း၏ ဦးတည်ရာကို ဖော်ပြနေသည်။

ပုံ ၄၂။ လပွတ္တာမြို့၏ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း နှစ်စဉ် စိုစွတ်နေရက် အရေအတွက် အသွင်ကွဲများနှင့် ဦးတည်ရာ

မြင့်တက်လာမှုဦးတည်ရာမှာ လပွတ္တာမြို့နယ်၏ စိုစွတ်ရာသီမှာ ပို၍ စိုစွတ်လာကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။ တစ်နှစ်အတွင်း အသွင်ကွဲမှုများ မြင့်မားစဉ်တွင် (မိုးရေချိန် မြင့်တက်မှုနှင့်

မိုးရေချိန်နေ့ရက်များကို နှစ်တိုင်း မကြုံတွေ့ရခြင်း) ပို၍ စိုစွတ်သော ရာသီများတွင် နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း သိသာထင်ရှားသည်။

လွန်ကဲ ဖြစ်ရပ်များကို စစ်တမ်း ကောက်ယူမှုသည် မြို့နယ်အတွင်း မြင့်မားသည့် ဖြစ်ရပ်များ တိုးမြှင့် လာကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။

အမြင့်ဆုံး အပူချိန်

နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း လပွတ္တာမြို့နယ်၏ ပျမ်းမျှအပူချိန်မှာ (၃၂.၃၀) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။ (၂၀၀၅) ခုနှစ်သည် ပျမ်းမျှအမြင့်ဆုံးအပူချိန် ၃၃.၈ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ရှိပြီး ၁၉၉၄ ခုနှစ်သည် ၂၉.၅၇ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် တိုင်းတာမှတ်သားမိသည်။ ၎င်းတို့ကို (ပုံ ၄၃)တွင်ဖော်ပြထားသည်။

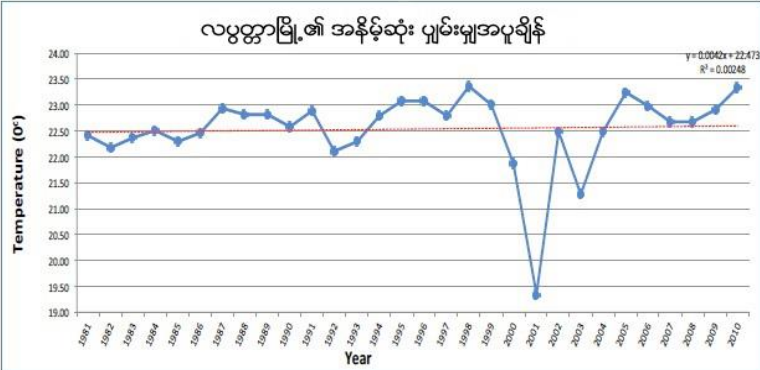
လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် အပူနွေးဆုံးအပူချိန်ကို ၂၀၀၂ ခုနှစ် မေလ ၂ ရက်နေ့ နှင့် ၂၀၀၄ ခုနှစ် မေလ ၁ ရက်နေ့တွင် ၄၁.၅ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် ကို တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။ အအေးဆုံးအပူချိန်ကို ၂၀၁၀ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၃၁ ရက်နေ့တွင် (၂၀) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ကို တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။

လပွတ္တာမြို့နယ်ရှိ အမြင့်ဆုံး ပျမ်းမျှအပူချိန် စစ်တမ်းကောက်ယူမှုမှ တစ်နှစ်နှင့် တစ်နှစ်အတွင်း အပူချိန်ကွာဟမှုသည် သက်သေပင်ဖြစ်သည် ။ ပိုမိုမူနွေးသော နေ့ရက်များ တိုးမြှင့်လာခြင်းတွင် (က) သာမန်နေ့အပူချိန်ထက်ပို၍ ပူနွေးသော နေ့ရက်များ များလာခြင်း (ခ) လွန်ကဲအပူချိန်ဖြစ်ရပ်ကို နှစ်ပေါင်း ၃၀ ကာလအတွင်း ကြုံတွေ့ရသည်။

အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်

လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် (၁၉၈၁-၂၀၁၀) ခုနှစ်အတွင်း ပျမ်းမျှအနိမ့်ဆုံးအပူချိန်မှာ (၂၂.၂၇) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။ အမြင့်ဆုံးအပူချိန်နှင့်အတူ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်ကိုလည်း တစ်နှစ်ပြီးပြီးတစ်နှစ် ကွာခြားလာမှုနှင့် အတူ တိုင်းတာ မှတ်သားရရှိသည်။ အမြင့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်မှာ (၁၉၉၈) ခုနှစ် (၂၃.၃၆) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။

လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် အပူနွေးဆုံး ညအချိန် အပူချိန်မှာ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း (၁၅) ကြိမ် ခန့် တိုင်းတာရရှိသော (၂၈) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့မှာ မေလတွင် ၁၃ ကြိမ် နှင့် ဇွန်လတွင် (၁) ကြိမ် ဖြစ်သည်။ အခြားတစ်ဘက်တွင် အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်မှာ (၁၉၉၀ ဒီဇင်ဘာလ ၁၈ နှင့် ၁၉၉၃ ခုနှစ်တွင် ၂၈) နှစ်ကြိမ်တွင် ၁၀ဒီဂရီ

ပုံ ၄၄၊ လပွတ္တာမြို့တွင် ၁၉၈၁-၂၀၁၀ အပူချိန်အချက်အလက်များပေါ် အခြေပြု အသွင်ကွဲများနှင့် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်တို့၏ ဦးတည်ရာ

စင်တီဂရိတ်ကို နှစ်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း တိုင်းတာ ရရှိသည်။ သိသာထင်ရှားသည့် ပျမ်းမျှ အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်ကို ၂၀၀၁ ခုနှစ်တွင် ၁၉.၃၅ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် နှင့် ၂၀၀၃ ခုနှစ်တွင် ၂၁.၂၈ ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်တို့ကို တိုင်းတာရရှိသည်။ (ပုံ ၄၄ ကို ကြည့်ပါ)။ ရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့် ကြည့်လျှင် တိုင်းတာရရှိသည့် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် ၉၅% မှာ ၂၀၀၁ ခုနှစ်တွင် ၂၀ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်နှင့် အောက် ဖြစ်ပြီး ယင်းနှစ်အတွင်း အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်၏ ၁ % သာလျှင် ၂၃ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ကို ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ အခြားတစ်ဘက်တွင် ၂၀၀၃ ခုနှစ်အတွင်း တိုင်းတာရရှိသည့် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်၏ ၉၅%မှာ ၂၅ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်နှင့် အောက်ဖြစ်ပြီး ယင်းနှစ်အတွင်း တိုင်းတာရရှိသည့် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်၏ ၁%သာလျှင် ၂၆.၀၇ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ကို ကျော်လွန်ခဲ့သည်။

လပတ္တမြို့ရှိ နှစ်ပေါင်း ၃၀အတွင်း အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် အချက်အလက်များသည် အနိမ့်ဆုံး ပျမ်းမျှအပူချိန်တွင် အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေကြောင်း ဖော်ပြနေသော်လည်း ပူနွေးသောညများ ဖြစ်ပေါ်မှုမှာ လျော့နည်းလာသည်။

၃။ ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရလဒ်များ

၃.၁ ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ် သမိုင်းကြောင်း

မင်္ဂလာသောင်တန်း ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ်သမိုင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များ	ခုနှစ်	ထိခိုက်မှု	ဖြေရှင်းခဲ့နည်းလမ်းများ
ဆူနာမီရေလှိုင်း	၂၀၀၄	အိုးအိမ်ပျက်စီး၊ ရေလုပ်ငန်းသုံး ပစ္စည်းဆုံးရှုံး	ကိုယ်ထူကိုယ်ထဖြင့်ဖြေရှင်း၊ ယူနီစပ် မှပံ့ပိုးမှုဖြင့်ဖြေရှင်း
မုန်တိုင်း (နာဂစ်)	၂၀၀၈	အိုးအိမ်ပျက်စီး၊ လူ၊ တိရိစ္ဆာန်၊ လုပ်ဖက်ကရိယာ	အစိုးရအဖွဲ့၊ NGOနှင့် ကျေးရွာလူထု ပေါင်း၍ ပြန်လည်တည်ထောင်ခဲ့
အပူလွန်ကဲခြင်း	၂၀၁၆	သောက်သုံးရေရှားပါး၊ မျက်စိနာ၊ ခေါင်းကိုက်၊ ခေါင်းမူး၊ တိရိစ္ဆာန်အနာဝင်၊ သီးနှံများပျက်စီး ရေဝယ်သောက်ရ၊ စီးပွားရေးထိခိုက်	ကိုယ်ထူ၊ ကိုယ်ထဖြင့်ဖြေရှင်းခဲ့

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့၊ သစ်ပုတ်အုပ်စု၊ မင်္ဂလာသောင်တန်းကျေးရွာ၏ ဘေးအန္တရာယ်နောက်ခံသမိုင်းပြသုံးသပ်ချက်တွင် မင်္ဂလာသောင်တန်းကျေးရွာကို ၁၉၈၅ ခုနှစ်တွင် မင်္ဂလာ သောင်တန်းကျေးရွာသည် ထိုအချိန်က ရွာတန်းမရှိ၊ မင်္ဂလာသောင်တန်းကျေးရွာဟူ၍လဲ မရှိသေးပါ။ ဦးကျော်ဝင်း၊ ဦးသန်းရွှေ၊ ဦးမောင်မောင်နှင့် ဦးကြည်တို့ (၄) အိမ်သာ ယာယီအနေနှင့်သာ နေကြပါသည်။ (၁၉၈၅-၁၉၈၆) အိမ်ခြေ(၃၀) ခန့်ဖြစ်လာပြီး ဦးအောင်ခနှင့် ဦးကြည်အောင်တို့နှစ်ဦးက ရွာလူကြီးများအဖြစ် အုပ်ချုပ်ကာနေပြီး အလယ်စုဟူ၍ အရင်ကခေါ်ဝေါ်ကြပါသည်။ (၁၉၈၉-၁၉၉၀) တွင် အိမ်ခြေ (၆၀) မှ (၈၀) အထိတိုးလာကာ ရွာကို အလျားလိုက်အိမ်ခြေများချပေး၍ ဆောက်စေခဲ့ပါသည်။ ဦးသန်းရွှေဦးဆောင်သော ရွာလူကြီးများကမြို့တက်၍ ဘုန်းကြီးတစ်ပါးပင့်ဆောင်ပြီး ရွာဦးထိပ်တွင် ယာယီစံကျောင်းဆောက်ကာ ကိုးကွယ်ခဲ့ကြပါသည်။ ထိုအချိန်ထိ အလယ်စုဟူ၍လူသိများခဲ့ကြပါသည်။

ဘုန်းကြီးကျောင်းတွင် သူငယ်တန်းနှင့် ဒုတိယတန်းအထိ ပညာသင်ကြားနိုင်ရန် ကိုယ်ထူ ကိုယ်ထစနစ်ဖြင့် ဆရာတစ်ယောက်ငှားကာ ပညာသင်ကြားစေခဲ့သည်။ ၁၉၉၁-၁၉၉၂ တွင် အောင်လှိုင်ကျေးရွာ အ.မ.က တန်းကပ်အဖြစ် မင်္ဂလာသောင်တန်းကျေးရွာတွင် ဓနိမိုး၊ ဓနိကာ ကျောင်းဆောက်ကာ စတုတ္ထတန်းအထိ ပညာသင် ကြားခွင့်ရပြီး အလယ်ရွာဟူသောအမည်ကို ဖျောက်ကာဘုန်းတော်ကြီးက မင်္ဂလာသောင်တန်း ကျေးရွာဟူ၍ ကင်ပွန်းတပ်ခဲ့သည်။ ထိုအချိန်တွင် မင်္ဂလာသောင်တန်းကျေးရွာတွင် အိမ်ခြေ (၁၀၀-၁၂၀) ထိရှိပါသည်။ မင်္ဂလာသောင်တန်း ကျေးရွာတွင် ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေး အန္တရာယ်အနေဖြင့် ၂၀၀၄ ခုနှစ်တွင် ဆူနာမီရေလှိုင်း၊ ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် မုန်တိုင်း၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် အပူချိန်လွန်ကဲမှုများ ဖြစ်ခဲ့သည်ကိုတွေ့ရပါသည်။

၎င်းဘေးအန္တရာယ်များကြောင့် အိုးအိမ်ပျက်စီး၊ ရေလုပ်ငန်းသုံးပစ္စည်းများဆုံးရှုံး၊ လူတိရိစ္ဆာန်များသေဆုံး၊ သောက်သုံးရေရှားပါး၊ မျက်စိနာ၊ ခေါင်းကိုက်ခေါင်းမူး၊ တိရိစ္ဆာန်အနာဝင်၊ သီးနှံများပျက်စီး ရေဝယ်သောက်ရ၊ စီးပွားရေးထိခိုက်မှုများတွေ့ရပါသည်။ ကျေးရွာအနေနှင့် ဖြေရှင်းခဲ့သောနည်းလမ်းများမှာ ကိုယ်ထူကိုယ်ထ၊ NGO၊ အစိုးရစသည့်နည်းလမ်းဖြစ် ဖြေရှင်းခဲ့သည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်ပါကလဲ ကျေးရွာတွင်ရှိသော အိမ်ထောင်စုများ အနက် သက်ကြီးရွယ်အို၊ အမျိုးသမီး ကိုယ်ဝန်ဆောင်၊ မသန်စွမ်း၊ ကလေးများကပို၍ ထိခိုက်သည်ကို တွေ့ရပါသည်ဟု သုံးသပ်ပါသည်။

တစ်လျှောက် နာဂစ်မုန်တိုင်း တစ်ခုမှလွဲ၍ ကျန်မုန်တိုင်းများအား ပြင်းထန်သည်ဟုမထင်ကြပါ။ မိမိ၏ မိသားစုစားဝတ်နေရေး အတွက် ရှာဖွေနေရသောကြောင့် မုန်တိုင်းအန္တရာယ် ကြိုတင်ကာကွယ်ခြင်း နည်းလမ်းများကို သိသော်လည်း မေ့နေကြခြင်း ဖြစ်မည်ဟု သုံးသပ်မိပါသည်။ ထို့ပြင် ရေကြီးသည့်အချိန်သည်လည်း သားငါးများ ပို၍ရှာလို့ရသည့် အတွက် ၎င်းတို့၏စိတ်ထဲတွင် ဆိုးရွားစွာထိခိုက်နိုင်သော အန္တရာယ် တစ်ခုဟု မထင်ကြပါ။

မင်္ဂလာသောင်တန်းကျေးရွာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များနေထိုင်သော ကျေးရွာတစ်ရွာဖြစ်ပါသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ ဖြစ်ကြသည့်အတွက် ရာသီအလိုက်ရိုးရာပွဲတော်များကိုလည်း ညီညီညွတ်ညွတ် နှင့် ကျင်းပကြပါသည်။ ထိုအထဲတွင် ထူးခြားသည်မှာ ရွာဦးဆရာတော်၏မွေးနေ့ပွဲအား နှစ်စဉ် နှစ်တိုင်း အလေးထားကျင်းပသည့် အလေ့အထတစ်ခုမှာ အတုယူဖွယ်ကောင်းသော ဓလေ့ တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။

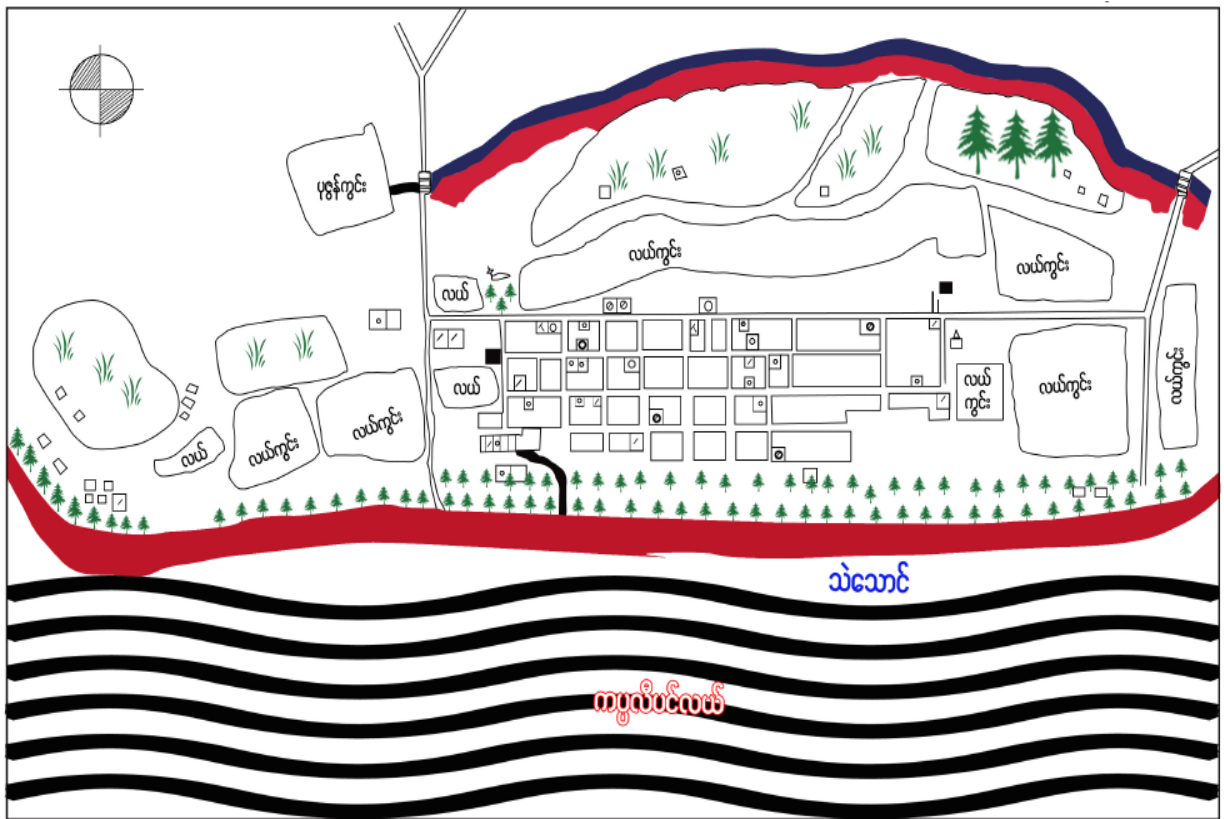
မင်္ဂလာသောင်တန်းကျေးရွာတွင် မိသားစုစားဝတ်နေရေးအတွက် ရေလုပ်ငန်း၊ လယ် လုပ်ငန်းနှင့် ကျဘမ်းလုပ်ငန်းများကို အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများအဖြစ် အဓိက လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ရေလုပ်ငန်းဟု ဆိုရာတွင် ကျားပိုက်ထောင်ခြင်းလုပ်ငန်းကိုသာ အဓိက ခေါ်ဆိုကြောင်း သိရပါသည်။ ရေလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ရာတွင် ရာသီဥတုပေါ်မူတည်ပြီး ဝင်ငွေများ သောလများရှိသလို ဝင်ငွေနည်းသောလများလည်း ရှိပါသည်။ ဝင်ငွေ လုံးဝမရသောလဟူ၍ မရှိဟုသိရပါသည်။ ရေလုပ်ငန်းလုပ်သူများ၏ တစ်နေ့တာ ပျမ်းမျှဝင်ငွေမှာ ၄၇၀/- ကျပ် ခန့်ရှိပါသည်။ ၎င်းဝင်ငွေသည် ပုံမှန်ဝင်ငွေမဟုတ်သည့်အတွက် ဝင်ငွေ နည်းသည့်နေ့များတွင် အကြွေးဖြင့် ဈေးဝယ်ခြင်း၊ အတိုးဖြင့် ငွေချေးရခြင်းများလုပ်ရတတ်ပါသည်။ သောင်တန်းကျေးရွာရှိ ရေလုပ်သားထိုသို့ အခက်အခဲများနှင့် ကြုံတွေ့နေရခြင်းမှာ ကောင်းမွန်သော လုပ်ငန်းသုံး ပစ္စည်းများ ငွေကြေးအရင်းအနှီးများ မပြည့်စုံခြင်းကြောင့်ဟု သုံးသပ်မိပါသည်။ ကျဘမ်း လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ကြသူများမှာလည်း လအလိုက်အလုပ်အကိုင်ရရှိမှုမှာ မတူညီကြပါ။ အဓိက အားဖြင့် သားပေါက်ထောင်ခြင်း၊ ဂဏန်းထောင်းခြင်း၊ ထင်းခုတ်ရောင်းခြင်းစသည့် လုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင် ကြသည်။ ၎င်းလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်ကြသူများထဲတွင် အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စု (၁၅) စုပါကြောင်း သိရသည်။ ၎င်းတို့၏ တစ်နေ့ပျမ်းမျှဝင်ငွေမှာ ၂၀၀/- ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းဝင်ငွေမှာ စားဝတ်နေရေးအတွက် လုံလောက်ငွေပမာဏမဟုတ်ကြောင်း သိရပါသည်။ ထို့ကြောင့် သောင်တန်းကျေးရွာ ကျဘမ်းအလုပ်လုပ်သူများ၏ စားဝတ်နေရေးအတွက် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ ထိုက်သင့်သည့်လုပ်အားခများရရှိရန် လိုအပ်ကြောင်း သုံးသပ်မိပါသည်။

မင်္ဂလာသောင်တန်းကျေးရွာ၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်း နောက်တစ်ခုမှာ လယ် လုပ်ငန်း ဖြစ်ပါသည်။ လယ်လုပ်ငန်းကို အိမ်ထောင်စု (၂၁) စုမှာ အဓိက လုပ်ကိုင်ကြ ပါသည်။ လယ်လုပ်ငန်းကို လအလိုက်တာပေါက်ခြင်း၊ လယ်ထွန်ခြင်း၊ ပျိုးကြဲခြင်း၊ ပျိုးနှုတ်ခြင်း၊ ကောက်စိုက်ခြင်း၊ ကောက်ရိတ်ခြင်း စပါးနယ်ခြင်း၊ စပါးကျိုသွင်းခြင်းများကို ပြုလုပ်ကြပါသည်။

လယ်သမားများ၏ ပျမ်းမျှတစ်နှစ်တာဝင်ငွေမှာ (၁၂) သိန်းခန့်ရှိပါသည်။ ၎င်းဝင်ငွေသည် နှစ်တိုင်း ပုံမှန်ရရှိသောဝင်ငွေမဟုတ်ကြောင်း သိရပါသည်။ ထို့အပြင် သောင်တန်းကျေးရွာ၏ မြေအနေ ထားအရ ဈေးကောင်းရသော မျိုးစပါးလည်းစိုက်၍ မရကြောင်းသိရပါသည်။ သောင်တန်း ကျေးရွာ၏ လယ်မြေများသည် အစိုးရမှ တရားဝင်သက်မှတ်ချက်အရ လုပ်ကိုင်ခွင့်လက်မှတ် ပုံစံ (၇) မရှိသော လယ်မြေများဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် မင်္ဂလာသောင်တန်း ကျေးရွာရှိ လယ်သမားများသည် လယ်လုပ်ခွင့်တရားဝင်လက်မှတ်နှင့် ဈေးကောင်းရမျိုးစပါးများ စိုက်ပျိုး မည့်နည်းလမ်းများကို လိုအပ်နေသည်ဟု သုံးသပ်မိပါသည်။

မင်္ဂလာသောင်တန်းကျေးရွာတွင် ကျန်းမာရေးနှင့်ပတ်သက်၍ အဖြစ်များသောရောဂါများမှာ သွေးလွန်တုပ်ကွေးရောဂါ၊ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါနှင့် ရာသီအလိုက်ဖျားနာခြင်းများ ဖြစ်တတ် ပါသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ တွင် ငှက်ဖျားရောဂါများလည်း ဖြစ်တတ်ပါသည်။ ထိုသို့ဖြစ်ပွားပါက ကျေးရွာတွင် ကျန်းမာရေးဆေးခန်းမရှိသည့် အတွက် နီးစပ်ရွာကျေးရွာများသို့ သွားရောက် ကုသကြရကြောင်း သိရပါသည်။ ထိုသို့သွားလာရာတွင် လမ်းပန်းများ မကောင်းသည့်အတွက် သွားလာရခက်ခဲကြောင်း သိရပါသည်။ မင်္ဂလာသောင်တန်းကျေးရွာတွင် ကျန်းမာရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး ဆေးပေးခန်းတစ်ခုရှိသင့်သည်ဟု သုံးသပ်မိပါသည်။ မင်္ဂလာသောင်တန်းကျေးရွာ၏ ရေရရှိမှု အခြေအနေမှာ မိုးတွင်းကာလ၌သာ အများဆုံးရရှိပါသည်။ မိုးလွန်ကာလနောက်ပိုင်းတွင် သောက်သုံးရေနှင့် စိုက်ပျိုးရေ များတဖြည်းဖြည်း နည်းသွားကြောင်းသိရပါသည်။ ထိုသို့ရေနည်း သော ကာလများတွင် သောက်သုံးရေကို ဝယ်ယူ သောက်သုံးရကြောင်းသိရပါသည်။ ထို့ကြောင့် သောင်တန်းကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စုများသည် ရေရရှိချိန်တွင် စနစ်တကျသိုလှောင်ထား သင့်ကြောင်း သုံးသပ်မိပါသည်။ မင်္ဂလာတောင်တန်းကျေးရွာရှိ ရွာသားများ၏ လအလိုက် ဝင်ငွေထွက်ငွေအခြေအနေမှာ လုပ်ငန်းရရှိမှု ရာသီဥတုအခြေအနေနှင့် လုပ်အားခရရှိမှု အပေါ်မူတည်ပြီး ပြောင်းလဲမှုရှိပါသည်။ ထိုသို့ပြောင်းလဲမှုရှိရာတွင် တစ်နှစ်ပတ်လုံး အတိုင်းအတာဖြင့် ဝင်ငွေမှာနည်း၍ ထွက်ငွေမှာများကြောင်း သိရှိရပါသည်။ ထိုသို့နည်းရခြင်းမှာ လုပ်အားခရရှိမှုနည်းခြင်း၊ အလုပ်ရှားခြင်း၊ ရေလုပ်သားများ လုပ်ဖက်ကရိယာ မပြည့်စုံ၍ အလုပ်လုပ်ချိန်နည်းခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်မည်ဟု သုံးသပ်မိပါသည်။

၃.၃ အရင်းအမြစ်ပြု/ဘေးအန္တရာယ်ပြု/ထိခိုက်လွယ်မှုပြုမြေပုံ (မြေပုံ၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

အရင်းမြစ်ဆိုင်ရာသုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

မင်္ဂလာသောင်တန်းကျေးရွာ၏ လူမှုရေးဆိုင်ရာ အရင်းအမြစ်နှင့် ထိခိုက်လွယ်မှု ဆိုင်ရာသုံးသပ်ချက်တွင် မင်္ဂလာသောင်တန်းကျေးရွာတွင် ကျေးရွာကို ၁၉၈၅ခုနှစ်လောက်က ဦးသန်းရွှေ၊ ဦးကျော်ဝင်း၊ ဦးမောင်မောင်တို့က စတင်တည်ထောင်ပြီး ၁၉၈၆ မှာ ဦးအောင်ခနှင့် ဦးကြည်အောင်တို့က လူကြီးလုပ်၍ အလယ်စုဟု ခေါ်တွင်ခဲ့ပါသည်။ ၁၉၉၁ခုနှစ်တွင် လူကြီးများက ဆရာတော်တစ်ပါးအား ပင့်ဆောင်ပြီး ကျောင်းထိုင်စေသည်။ ထို့နောက် မူလတန်းကျောင်း တွဲဖက်ကို အောင်လှိုင်ကုန်းမှ ရရှိပြီး ဆရာတော်က မင်္ဂလာသောင်တန်းဟု ခေါ်တွင်စေခဲ့ပါသည်။ ရာသီဥတုအနေဖြင့် ပုံမှန်ရာသီဥတုသာရှိပြီး မုန်တိုင်းမှာ အဓိက သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်ပါသည်။ မင်္ဂလာသောင်တန်းကျေးရွာတွင် အဓိကလုပ်ကိုင်သော အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများမှာ ရေလုပ်ငန်းနှင့် ဘောက်လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး လယ်လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူ အနည်းငယ် ရှိပါသည်။ သို့သော် ကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စုအများစုမှာ ဘောက်လုပ်ငန်းများကိုသာ လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း လုပ်ငန်းများတွင် ရှိသော အခက်အခဲများမှာ နေ့စားအလုပ်အကိုင်ရှားပါးပြီး ငွေကြေးအ ရင်းအနီးကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ကျန်းမာရေးမှာတော့ ဆေးခန်းမရှိသောကြောင့် အောင်လှိုင်ကျေးရွာသို့ သွားရောက်ပြသရပါသည်။ အရေးပေါ်ကိစ္စများ ဖြစ်ပေါ်လာလျှင် မြို့သို့သွားရောက် ကုသရန်အတွက် အဆင်မပြေမှုများဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ပညာရေးတွင် ကျောင်း သားများမှာ မူလတန်းအတွက်သာ ကျေးရွာ၌ ကောင်းမွန်စွာသင်ကြားကြပြီး အထက်တန်း ပညာရေးကိုမူ ကျေးရွာအတွင်း တက်ရောက်ခွင့်မရှိကြောင်းတွေ့ရသည်။ ဤသို့ဆိုခြင်းမှာ အလယ်တန်း နှင့်အထက်တန်း ပညာရေးအတွက် ကျောင်းစရိတ်ပညာရေးအပြင် သွားရောက် တက်ရောက်ရသော ဆိုင်ကယ်ခပါ ပညာရေးအတွက် ထည့်သွင်းရတဲ့အတွက် မိဘများမှာလည်း စီးပွားရေးအဆင်မပြေသည့်အတွက် မထားနိုင်သည့်ဟု သိရပါသည်။ သို့သော်တချို့ အဆင်ပြေ သောမိသားစုဝင်းများကတော့ ကျောင်းထားနိုင်ကြပါသည်။ ဆက်သွယ်သွား လာရေးကိစ္စများတွင် လည်း မင်္ဂလာသောင်တန်းကျေးရွာသည် အောင်လှိုင်ကျေးရွာ၊ အောင်လှိုင်ကုန်းကျေးရွာ၊ သစ်ပုတ်၊ ကွင်းမကြီးကျားချောင်း၊ ရေတွင်းချောင်းကျေးရွာများကို ကုန်းလမ်းခရီးဖြင့် သွားလာနိုင်ပါသည်။ သွားလာရေးအတွက် လည်း လူတိုင်းသွားနိုင်သောဆိုင်ကယ်ခမှာ ရွာသားတိုင်း လက်လှမ်းမီပါသည်။ သွားလာရသောအကြောင်းများမှာ ဈေးရောင်းဈေးဝယ်၊ ပညာရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကျန်းမာရေး များအတွက် သွားလာခြင်းဖြစ်ကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ မင်္ဂလာသောင်တန်းကျေးရွာတွင် တရားဝင် သတ်မှတ်ထားသော သစ်တောမြေများမှာ အစိုးရကြောင့်မဟုတ်ဘဲ၊ ပုဂ္ဂလိကပိုင်မြေများကိုသာ တွေ့ရပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်းတွင် ရှားပါးသောတရိစ္ဆာန်များကိုလည်း မတွေ့ရတော့ချေ။ ကျေးရွာ တွင်းရှိ သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင် ပျက်စီးမှုများလည်း မရှိကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်းတွင် ဗမာလူမျိုးတို့သာ နေထိုင်သည်။

ဆက်လက်ပြီး ကျေးရွာရှိဘောက်လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သော အိမ်ထောင်စုများမှာ ဆင်းရဲသော မိသားစုများဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းကြီးလုပ်ကိုင်သော မိသားစုများမှာ အဆင်ပြေသော မိသားစုများ ဖြစ်ကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝအန္တရာယ် အတွက် ခိုလှုံရာနေရာမှာ ရယ်တာ တစ်လုံးရှိပါသည်။ တရားဝင်သတ်မှတ်ထားသော ခိုလှုံရာနေရာသို့ သွားသောလမ်းများ ရှိသော်လည်း ရွာထဲရှိလမ်းများအားလုံးမှာ ခိုလှုံရာနေရာသို့သွားလာရာတွင် နီးစပ်ပါသည်။ ကျေးရွာရှိရွာသားများ မှာလည်း မှီခိုအားထားရသော အစားအစာများ၊ အလုပ်အကိုင်များကို လက်လှမ်းမီမှုရှိပါသည်။ သို့သော် အလုပ်အကိုင်များကိုမူ လက်လှမ်းမီမှု နည်းနေပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ထိခိုက်လွယ်သောလူမျိုးစုများမှာ မသန်စွမ်း၊ သက်ကြီး ရွယ်အို၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များ၊ ကလေးများဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ထိုသူများသည် ကျေးရွာရှိ အရင်းအမြစ်များကို လက်လှမ်းမီမှု နည်းပါးပါသည်။ ကျေးရွာတွင်ထိခိုက်လွယ်သောနေရာများမှာ ကျေးရွာ၏ ကမ်းခြေတစ်လျှောက်လုံး ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာထဲတွင်လည်း အိုင်များမှာလည်း ထိခိုက်လွယ်သော နေရာများဖြစ်ပါသည်။ ထိခိုက်လွယ်သော လူမျိုးစုများမှာ ခိုလှုံရာနေရာသို့ လက်လှမ်းမီပါသည်။ သို့သော် ခိုလှုံရာနေရာတွင် ဝန်ဆောင်မှုများမှာ လုံးဝမရှိပေ။ ကျေးရွာအတွင်းတွင် ကလေးများကြိုက်နှစ်သက်သော အပိုင်းများမှာ ကမ်းခြေဒေသဖြစ်ပါသည်ဟု သုံးသပ်အပ်ပါသည်။

အရင်းအမြစ်သုံးသပ်ချက်

မင်္ဂလာသောတန်းကျေးရွာတွင် ရွာလမ်း(၅) လမ်းရှိပါသည်။အဆောက်အဦ အနေဖြင့် ရွယ်တာ(၁)ခု၊စာသင်ကျောင်းအုတ်ပတ်ကားကျောင်းဆောင် (၁)ဆောင်၊သွပ်မိုးဝါးထရုံကာစာသင်ဆောင်(၁)ဆောင်၊ဘုန်းကြီးကျောင်း(၁)ကျောင်း၊ဆွမ်းစားဆောင်(၁)ဆောင်၊မြေသားကန်(၃)ကန်၊ အင်္ဂါစိတွင်(စက်)(၁)တွင်း၊လက်ယက်ကွင်း (၂၀)ခန့် အိမ်ဆိုင်(ဈေးဆိုင်)(၁၀)ဆိုင်နှင့် လယ်ဧက (၁၇၀)ဧက ကိုလည်းအရင်းမြစ်များအဖြစ်တွေ့ရှိပါသည်။

ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ထိခိုက်လွယ်မှု

မင်္ဂလာသောတန်းကျေးရွာသည် အသေးစား ရေလုပ်ငန်းကို အဓိက လုပ်ကိုင်သော ကျေးရွာ ဖြစ်၍ ကမ်းနားတွင် နေထိုင်သော မိသားစုပင် အိမ်ခြေပေါင်း(၄၀) ခန့်တွေ့ရှိရပါသည်။ ကမ်းနားတွင် နေထိုင်သော အိမ်ခြေများသည် ခန့်မိုးခနိကာအိမ်များ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ထိခိုက်လွယ်ခြင်း၊ ရေလုပ်သားများ၏ လုပ်ငန်းသုံး ပစ္စည်းများဖြစ်သော ပိုက်များ၊ လှေများသည်လည်း ခိုင်ခံ့ခြင်း၊မရှိခြင်း၊ လယ် မြေများသည် မြစ်ကမ်းနားတွင် နီးသောကြောင့် ရေငံလွှမ်းမိုးနိုင်ခြင်း၊ ကွင်းထဲနေမိသားစုများသည် လုပ်ငန်းများအပေါ် မှီခိုနေရခြင်းများကြောင့် ဘေးအန္တရာယ်ကို အလွယ်တကူထိခိုက်နိုင်သည်ကို သုံးသပ်တွေ့ရှိရပြီး မင်္ဂလာသောတန်း ကျေးရွာမှ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုတွင်လည်း အောင်လှိုင် ကျေးရွာ ဆေးပေးခန်းသို့ သွားရောက် ဆေးကုသမှုခံရပြီး ဆေးကုသမှုစရိတ်နှင့် လမ်းခရီးစရိတ်မ တတ်နိုင်သည့် မိသားစုများကိုလည်း သုံးသပ်တွေ့ရှိရပါသည်။

စဉ်	အမျိုးအမည်	ကျား	မ	ပေါင်း
၁.	သက်ကြီးရွယ်အို	၁၅	၁၃	၂၈
၂.	မသန်စွမ်း	၁	၁	၂
၃.	၅ နှစ်အောက်ကလေး	၁၀၆	၈၈	၁၉၄
၄.	ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်		၆	၆
၅.	အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သော မိသားစု		၁၁	၁၁

မင်္ဂလာသောတန်းကျေးရွာ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုသုံးသပ်ရာတွင် ထိခိုက်လွယ်သောလူဦးရေ စာရင်းကို ရေးဆွဲထားခြင်းအားဖြင့် ထိခိုက်လွယ်သော လူဦးရေစာရင်းကို အလွယ်တကူ သိရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ထိခိုက်လွယ်သူများ ဟုခေါ်ဆိုရာတွင်ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ၊စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ တစ်ခုခု

ချို့ယွင်းနေသူများ၊ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၊ မသန်စွမ်းများ၊ (၅)နှစ်အောက်ကလေးများ၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင် မိခင်များနှင့် အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော မိသားစုဝင်များကို ခေါ်ဆိုပါသည်။

မင်္ဂလာသောင်တန်းကျေးရွာ သက်ကြီးရွယ်အို (၂၈)ဦး၊ မသန်စွမ်း(၂)ဦး၊ (၅)နှစ်အောက်ကလေး(၁၉၄)ဦး၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်(၆)ဦး နှင့် အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော မိသားစု(၁၁) စုတို့ရှိ ပြီးငင်းတို့ကို ကျေးရွာ၏ ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ပါက မခိုင်ခံ့သော အဆောက်အဦများနှင့် ခိုလှုံရာအဆောက်အဦသို့ အချိန်မီရောက်ရှိစေ၍ သိရှိလာစေရန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာ၏ထိခိုက်လွယ်သော အုပ်စုများသည် ဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးလုပ်ငန်းများမှပါဝင်လာစေပြီး လေ့ကျင့်မှုများပြုလုပ်ပါက စွမ်းဆောင်ရည်မြင့်လာမည်ဖြစ်ပါသည်။

ရွေ့လျားသွားလာမှုသုံးသပ်ခြင်း

မင်္ဂလာသောင်တန်းကျေးရွာမှစီးပွားရေးလူမှုရေးအရ အောင်လှိုင်ကျေးရွာသို့ဆိုင်ကယ်ဖြင့် (၁၅)မိနစ်ခန့်၊ ခြေလျင်(၄၅)မိနစ်ခန့်၊ သွားရပြီး ကုန်းမိုင်အကွာအဝေးမှာ (၃)မိုင်ကွာဝေးပါသည်။ ရွာ၏အနောက်ဘက်တွင် ရှိသောကွင်းမကြီးကျားကျောင်ကျေးရွာနှင့်လည်းကုန်းမိုင် (၁)မိုင်ကွာဝေးပြီး အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့်သွားကြရပါသည်။ သစ်ပုတ်ကျေးရွာသည် ရွာ၏အရှေ့မြောက်ဘက်တွင် ရှိပြီးကုန်းမိုင်(၄)မိုင်ခန့်ကွာဝေးပြီး ဆိုင်ကယ်ဖြင့် (၂၀)မိနစ်သွားရပါသည်။ သစ်ပုတ်ကျေးရွာကိုဈေးဝယ်ခြင်း၊ ကျောင်းတတ်ခြင်းနှင့် လူမှုရေးကိစ္စများသာသွားလာပါသည်။ ရွာ၏အနောက်ဘက်ကုန်းမိုင် (၃)မိုင်နှင့်ရေမိုင်(၁) မိုင်ပေါင်း(၄)မိုင်ခန့်ဝေးသော ကွင်းပေါက်ကျေးရွာကို အုပ်ချုပ်ရေးအကြောင်းအရာများနှင့် လူမှုရေးအကြောင်းအရာများအတွက်သွားလာကြပြီး ဆိုင်ကယ် ဖြင့်(၁၅)မိနစ် စက်လှေဖြင့် (၁၀)မိနစ်ခန့်သွားလာရပါသည်။ ရွာမှ ရေလုပ်သားများသည် ပိုက်တမ်းသို့ လက်ခပ်လှေဖြင့် (၃၀)မိနစ်နှင့် စက်လှေဖြင့်(၁၀)မိနစ်သာသွားလာရပြီး လယ်သမားများမှာ အဝေးဆုံး(၂)မိုင်ခန့် ခြေလျင်(၃၀)မိနစ်သာသွားရပါသည်။ ရွာမှ လပွတ္တာမြို့သို့ ကဏ္ဍ ပေါင်းစုံဖြင့် သွားလာရာတွင် အောင်လှိုင်ကျေးရွာမှ တစ်ဆင့် လိုင်းသင်္ဘောစီး သွားလာရပြီး ရေမိုင် (၁)မိုင်ခန့်က ဝေးကာ (၆)နာရီခန့်စီးရသည်ကိုလည်း လေ့လာ တွေ့ရှိရပါသည်။

၃.၄ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများဆန်းစစ်ခြင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာပိုင်ဆိုင်မှု	အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာ ပိုင်ဆိုင်မှုများ ကဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်ချိန်နှင့်ဘယ်လိုလုပ်နိုင်လဲ၊ ကူညီနိုင်သလဲ	အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းအပေါ်ဘေးအန္တရာယ်များ ဘယ်လိုကျရောက်နိုင်သလဲ	ဘယ်လိုအချိန်မှာဘေးကျရောက်နိုင်သလဲပိုင်ဆိုင်မှု ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု ကိုဘယ်လိုကာကွယ်နိုင်သလဲ	ရပ်ရွာအတွင်းရွေးချယ်နိုင်မည့်အခွင့်အရေးရနိုင် သလဲ
<p>ရေလုပ်ငန်း ပိုက်၊ လှေ၊ စက်၊ ကြိုး၊ ဘော့ သီး၊ ဝါး၊ စက်လှေ၊ ကျောက်တန်း၊ ကြိုး၊ ငါးများ၊ ဆူးထိုး</p>	<p>စက်လှေဖြင့်ထွက်ပြေး၊ ဘော့ သီးဖြင့် တွယ်ကပ်နေမယ်၊ ကြိုး ဖြင့်လှေ၊ အိမ်တွဲထားမယ်၊ ဝါးဖောင်ပြုလုပ်နေမယ်</p>	<p>ပစ္စည်းအကုန်လုံးပျက်စီး၊ လူ့အသက်ဆုံးရှုံး</p>	<p>မိုးဦးကျ၊ ကုန်းမြင့်ရာမှာထားမယ်</p>	<p>မရှိ</p>
<p>လယ် မြေယာ၊ ကျွဲ၊ နွား၊ ထွန်တုံး၊ ထယ်၊ စက်တုံး၊ မိုးစပါး၊ စိုက် ပျိုးကိရိယာ</p>	<p>မရှိ</p>	<p>အကုန်လုံးပျက်စီး</p>	<p>ကျွဲ၊ နွား၊ မျိုးစေ့တွေကို ကုန်းမြင့် ရာမှာထားမယ်</p>	<p>မရှိ</p>
<p>ကျဘမ်း သားပေါက်ထောင်၊ ဂဏန်း ထောင်၊ နေ့စားလိုက်၊ ထင်း ခုတ်၊ ဈေးရောင်း၊ ပိုက်ဖာ၊ ပိုက်ထိုး၊ ပုဖွန်ရွေး၊ ကောက်စိုက်၊ ပျိုးနတ်၊ ကောက်ရိတ်</p>	<p>မရှိ</p>	<p>အကုန်လုံး</p>	<p>ကုန်းမြင့်မှာထားမယ်</p>	<p>မရှိ</p>

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့၊ သစ်ပုတ်အုပ်စု၊ မင်္ဂလာသောင်တန်းကျေးရွာ၏ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း ဆန်းစစ်မှုပြုလောင်း သုံးသပ်ချက်မှာ မင်္ဂလာသောင်တန်းကျေးရွာတွင် အဓိကအသက်မွေးဝမ်းကြောင်းပိုင်ဆိုင်မှုများမှာ ရေလုပ်ငန်း၊ လယ်၊ ကျဘမ်းစသည့် လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ၎င်းလုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်မည်ဆိုပါက ရေလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်မည့်ဆိုပါက ပိုက်၊ လှေ၊ စက်၊ ကြိုး၊ ဘောသီး၊ ဝါး၊ စက်လှေ၊ ငါးများ၊ ဆူးထိုးလိုအပ်ခြင်း၊ လယ်ယာမြေလုပ်ကိုင်ပါက မြေယာ၊ ကျွဲ၊ နွား၊ ထွန်တုံး၊ ထယ်၊ စက်တုံး၊ မိုးစပါး၊ စိုက်ပျိုးကိရိယာလိုအပ်ခြင်း၊ ကျဘမ်းလုပ်ငန်းကိုင်မည်ဆိုပါက သားပေါက်ပိုက်၊ ဂဏန်းဖောင်၊ ပိုင်၊ ဓါး၊ ဖိနပ်၊ အုပ်စီ၊ ချည်၊ အပ်၊ ပိုက်ဖာခါး၊ လက်မသံ၊ ခရင်းခွ သင်္ဃန်းများ ပိုင်ဆိုင်မှုရှိရပါသည်။ ထိုပစ္စည်းများဖြင့် သားငါးရှာဖွေခြင်း၊ စပါးစိုက်ပျိုးခြင်း၊ သားပေါက်ထောင် ဂဏန်းထောင်၊ နေ့စားလိုက်၊ ထင်းခုတ်၊ ဈေးရောင်း၊ ပိုက်ဖာ၊ ပိုက်ထိုး၊ ပုဖွန်ရွေး၊ ကောက်စိုက်၊ ပျိုးနှုတ် ကောက်ရိတ်ခြင်းများ လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

၎င်းပစ္စည်းများနှင့် ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ပါက ကူညီနိုင်သည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် စက်လှေဖြင့်ထွက်ပြေးနိုင်ခြင်း၊ ဘောသီးဖြင့်တွယ်ကပ်နေခြင်း၊ ကြိုးကိုအိမ်ဖြင့်တွဲထားမယ်၊ ဝါးဖောင်ပြုလုပ်နေခြင်း စသည်များကို တွေ့ရှိရပါသည်။ လယ်နှင့် ကျဘမ်းလုပ်ငန်းအနေဖြင့် ကူညီနိုင်မှုမရှိပါဟု တွေ့ရပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ပါက အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းပိုင်ဆိုင်မှုအပေါ် ပစ္စည်းဥစ္စာ အကုန်ပျက်စီးခြင်း၊ လူ့အသက်များ ဆုံးရှုံးခြင်းများရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်သည် မိုးဦးကာလတွင် အများဆုံး ကျရောက်တက်သည်ကို တွေ့ရပြီး ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ပါကလည်း ကျေးရွာအနေဖြင့် ကျွဲ၊ နွား၊ မျိုးစေ့များကို ကုန်းမြင့် ခိုလှုံရာတွင်ထားရန် အစီအစဉ်များအားလည်း တွေ့ရပါသည်။

ကျေးရွာတွင်အခြားရွေးချယ်နိုင်သည့် လုပ်ငန်းအခွင့်အရေးများမရှိသည်ကိုလည်း တွေ့ရပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ဆုံးရှုံးမှုများဖြစ်ပါကလည်း ပြန်လည်ထူထောင်ရေးအနေနှင့် ကိုယ်ထူကိုယ်ထစနစ် NGO များမှ ကူညီပံ့ပိုးမှုစနစ်ဖြင့် ထူထောင်ကြသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်တစ်ခုကျရောက်မည် ဆိုပါကလည်း ကျေးရွာ အနေနှင့်ဒေသလေ့ခန့်မှန်းချက်များ ရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အရေးပေါ်ငွေလိုအပ်ပါက ငွေကြေး ပြည့်စုံသူများထံတွင် အတိုးပေး၍ယူရခြင်း၊ အချိန်မှီရရှိမှုမရှိခြင်း၊ ထိခိုက်လွယ်သော မိသားစုများအနေနှင့်လည်း လက်လှမ်းမီသုံးစွဲခွင့် မရှိသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။

ရွာသားများအနေနှင့် ကျေးရွာရှိအရင်းအမြစ်များ အစားအစာ၊ ရေ၊ ဈေးသို့လက်လှမ်းမီမှု၊ အဆောက်အဦးကို လက်လှမ်းမီမှုများရှိပြီး ကောင်းမွန်သည့် အနေထားတွင် ရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ မင်္ဂလာသောင်တန်းကျေးရွာတွင် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း ပိုင်ဆိုင်မှု လုပ်ငန်းများသည် ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ပါက ကူညီနိုင်သလို၊ မကူညီနိုင်သည့် လုပ်ငန်းများလည်းရှိခြင်း၊ ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ပါကလည်း ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများရှိသည်ဟု သုံးသပ် ပါသည်။

VDMC အဖွဲ့မှာလည်း ကျေးရွာအတွင်းတွင် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးကို အားစိုက်လုပ်ဆောင်ပြီး ရပ်ရေးရွာရေးတွင်လည်း ပါဝင်လုပ်ဆောင် သောကြောင့် စက်ဝန်းတွင်းတွင် များစွာဝင်ရောက်နေပါသည်။ လူငယ်အဖွဲ့မှာလည်း ကျေးရွာတွင် ပါဝင်လုပ်ဆောင်မှုကို စက်ဝန်းတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ပုံကိုကြည့်ခြင်းဖြင့် သိရှိနိုင်ပါသည်။ ကျောင်း ကော်မတီ အဖွဲ့မှာလည်း ကျေးရွာတွင်းတွင် လုပ်ဆောင်မှုရှိသောကြောင့် ကျေးရွာစက်ဝန်းနှင့် ထိကပ်လျက်ရှိနေကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ ကျန်းမာရေးကော်မတီ အဖွဲ့မှာလည်း စက်ဝန်းနှင့် ကွာနေတာကို တွေ့ရပါသည်။ ပက်မြန်မာသည် ကျေးရွာ၏စီးပွားရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး အတွက် လိုအပ်သောငွေကြေးကို ချေးပေးနေသောကြောင့် ကျေးရွာစက်ဝန်းနှင့် အနည်းငယ် ဝင်နေကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ S.H.G အဖွဲ့မှာလည်း ကျေးရွာအတွင်းတွင် လက်ရှိလုပ်ဆောင်မှု အားနည်းနေကြောင်း၊ မရှိသေးသောကြောင့် စက်ဝန်းနှင့်ဝေးကွာနေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ထို့နောက် မင်္ဂလာသောင်တန်းကျေးရွာတွင် အဓိကဆုံးဖြတ်ချက်ချနေသောအဖွဲ့မှာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ဦးဆောင်၍ အခြားအဖွဲ့များမှာလည်း ပါဝင်လုပ်ဆောင်ကြပါသည်။ ထိုလုပ်ငန်းများကြောင့် လူထုအတွင်းတွင် အခက်ခဲများလည်းမရှိပေ။ သို့ဖြစ်ပါ၍ မင်္ဂလာသောင်တန်းကျေးရွာ တွင်ရှိသော အဖွဲ့အစည်းများကိုဆွေးနွေးပြီး သုံးသပ်မိပါသည်။

အဖွဲ့များ၏ အဓိကဆက်သွယ်ရမည့် သူများမှာ

၁။ ဦးသန်းဆွေ (အုပ်ချုပ်ရေးမှူး)	-	၀၉၄၅၃၄၆၇၇၄၉
၂။ ဦးအေးထွန်း (ရပ်မိ/ဖ)	-	၀၉၄၅၃၅၇၇၅၁၆
၃။ ဦးသန်းအောင် (ပြည်သူ့စစ်)	-	
၄။ ဦးစိုးနိုင် (မီးသတ်)	-	
၅။ ဒေါ်ခင်အုန်းသန်း (မိခင်နှင့်ကလေး)	-	၀၉၇၈၂၆၁၆၇၃၅
၆။ ဒေါ်သက်သက်မာ (ကျန်းမာရေးကော်မတီ)	-	၀၉၄၅၀၂၀၃၂၃
၇။ ဒေါ်အေးနိုင် (ကျောင်းကော်မတီ)	-	၀၉၄၉၇၄၄၈၇
၈။ ဦးထွန်းရှိန် (ဂေါပက)	-	
၉။ ဦးတိုးဝင်း (သာရေးနာရေး)	-	
၁၀။ မပိုးအိ (SHG)	-	၀၉၂၆၄၄၄၆၅၀၀
၁၁။ ကိုသန်းဇော်ထိုက် (Actionaid)	-	၀၉၄၅၂၁၇၄၆၄၇
၁၂။ ဒေါ်ဇာခြည်ဝင်း (ရေလုပ်ငန်း)	-	၀၉၄၅၀၂၁၃၃၄

ပါဝင်ပတ်သက်သူများဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း (Stakeholders analysis)

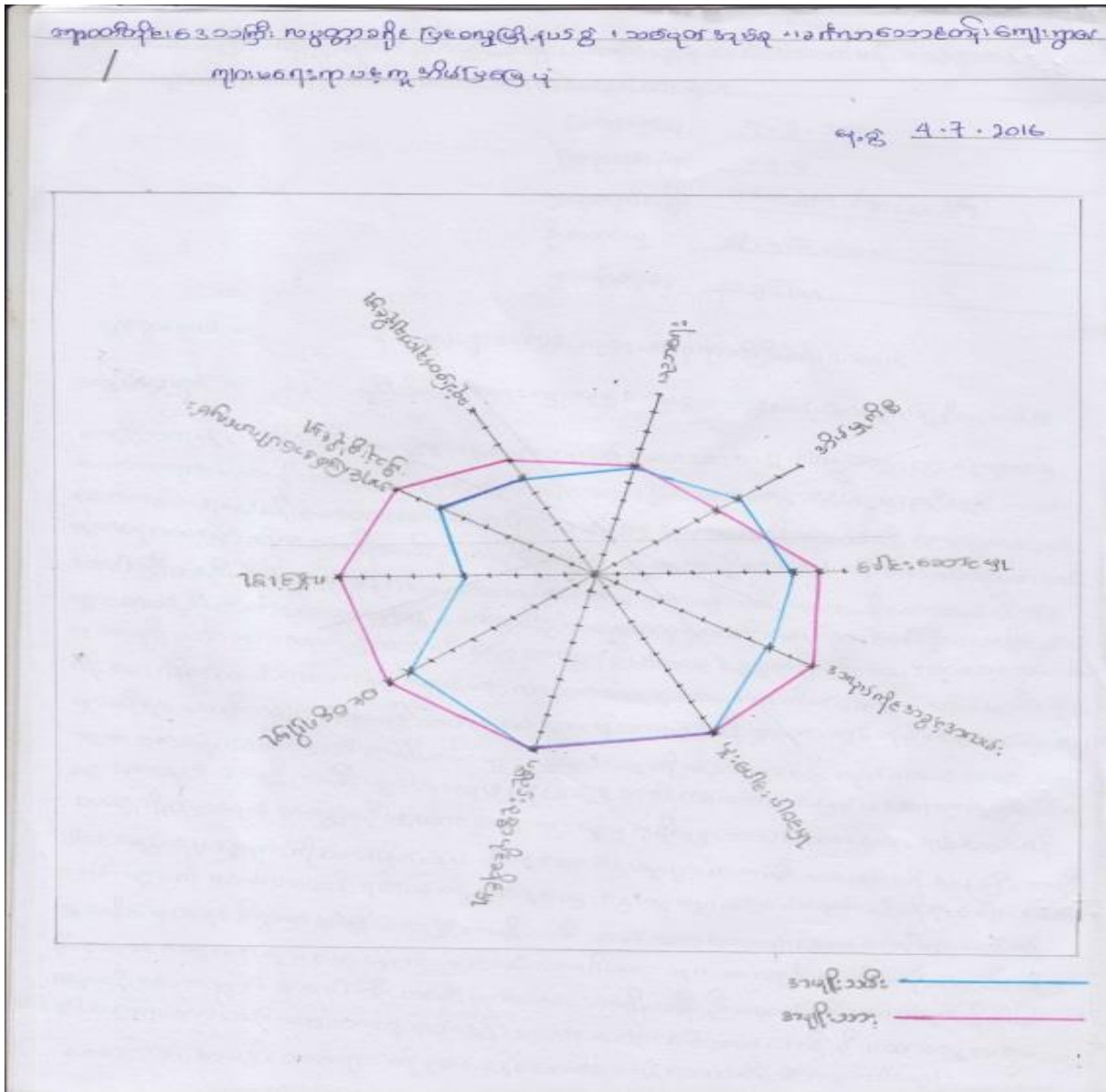
စဉ်	အဖွဲ့အမည်	လုပ်ငန်းတာဝန်များ
1.	ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့	ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့သည် ရပ်ရွာတည်ငြိမ်ရေး အေးချမ်းရေးလုပ်ငန်းများအပြင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကိုလည်း လုပ်ဆောင်ပြီး ကျေးရွာ၏ကဏ္ဍပေါင်းစုံတွင်ပါဝင်လုပ်ကိုင်လျက်ရှိပါသည်။
2.	ရပ်မိ ရပ်ဖ အဖွဲ့	အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့တွင် နာယကအနေဖြင့်ပါဝင်ပြီး ကျေးရွာ၏အဖွဲ့အစည်းများကိုလည်း လမ်းပြပေးခြင်း ဆိုဆုံးမခြင်းတို့ဖြင့် ကူညီဆောင်ရွက်နိုင်ရန်
3.	ဂေါပကအဖွဲ့	ရပ်ရွာသာယာရေးလုပ်ငန်းများ အောင်မြင်ရေးအတွက် လုပ်ဆောင်ရန်
4.	ကျောင်းကော်မတီအဖွဲ့	စာသင်ကျောင်း၏ဘက်စုံပြုပြင်ရေး၊ ကျောင်းမနေနိုင်သော ကလေးငယ်များကိုစာသင်နိုင်ရန် ကူညီပေးခြင်း ကျေးရွာ၏ပညာရေးပိုမိုတိုးတက်လာရေးအတွက်လုပ်ဆောင်နိုင်ရန်
5.	ကျန်းမာရေးကော်မတီအဖွဲ့	ကျေးရွာကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်လုပ်ငန်းများတွင်ကူညီပေးသည်။ဆေးကုသမှု မတတ်နိုင်သော ဆင်းရဲနွမ်းပါးသည့် မိသားစုများကိုကူညီပေးနိုင်ရန်
6.	ပက်မြန်မာ	အမျိုးသမီးများ ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းလုပ်နိုင်ရန်
7.	VDMC အဖွဲ့	ကျေးရွာ၏သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ပါကထိခိုက်ဆုံးရှုံးလျော့ပါးသက်သာစေရန်
8.	အတ်ရှင်အေဒ်	သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နှင့်ပတ်သက်သော နည်းပညာများ ရာသီဥတုပြောင်းလဲလာမှုအပေါ် ကိုလိုက်လျောညီထွေစွာနေထိုင်နိုင်ရန်အတွက် နည်းပညာဖြင့်ကူညီနိုင်ရန်

9.	မီးသတ်အဖွဲ့	ကျေးရွာ၏ဘေးအန္တရာယ်ကိုကြိုတင်ကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ခြင်း၊အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့တွင်ကူညီဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့်ဘေးလျော့ချရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်
10.	ပြည်သူ့စစ် အဖွဲ့	အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့တွင် ကူညီဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ရပ်ရွာလုံခြုံရေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်နိုင်ရန်နှင့် ဘေးလျော့ချရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။
11.	လူငယ်အဖွဲ့	ကျေးရွာသာရေးနာရေးလုပ်ငန်းများတွင် ကူညီလုပ်ဆောင်နေသည်။
12.	မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့	ကလေးသူငယ်များကို ကာကွယ်ဆေးတိုက်ကြွေးပေးရာတွင် ကူညီခြင်း၊ကလေးသူငယ်များအပေါ် ခေါင်းပုံဖြတ်မှု လျော့ပါးစေရန်
13.	အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့	အမျိုးသမီးငယ်များအား အမွေပြုခြင်းနှင့် အမျိုးသမီးများအိမ်တွင် အကြမ်းဖက်မှုလျော့ပါးလာရန်
15.	ကြက်ခြေနီအဖွဲ့	အရေးပေါ်လူနာများကို ပြုစုပေးရန် လူနာကိုဆေးရုံဆေးခန်းသို့ အချိန်မှီပို့ဆောင်ပေးနိုင်ရန် ဘေးလျော့ချရေးလုပ်ငန်းများတွင် ကူညီဆောင်ရွက်သည်။

ရပ်ရွာ၏ ပဋိပက္ခ စစ်ဆေးခြင်းနှင့် သွေးကွဲစေသောအရာများ (မင်္ဂလာသောင်တန်း)

ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့သည် ကျေးရွာလူထုအပေါ် ပွင့်လင်းမြင်သာမှု မရှိခြင်း၊ ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော လုပ်ငန်းများအပေါ် အများဆန္ဒမပါပဲ ဆုံးဖြတ်ချက်ချခြင်း အစည်းအဝေး တက်ရောက်ရာတွင် အမျိုးသမီးများကသာ အများဆုံးတက်ရောက်ကြပြီး ဆုံးဖြတ်ချက်ချရာတွင် အမျိုးသမီးများကို အိမ်ထောင်ဦးစီးမဟုတ်၍ အရေးတယူမလုပ်ခြင်း ကျေးရွာပေါ်တွင် အုပ်ချုပ်ရေး အဖွဲ့နှင့်စပ်နွယ် သောသူများနှင့် ပြေလည်သောအိမ်ထောင်စုများကိုသာ ဦးစားပေးနေခြင်း ပြင်ပအလှူရှင်များက ကျေးရွာ၏အလွှာပေါင်းစုံကို စိစစ်၍အကူအညီမပေးခြင်း၊ နိုင်ငံရေး ပါတီများမှ အတိုက်အခံပြုလုပ် ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

၃.၆ ကျား၊ မ ရေးရာ ကွန်ယက်ပြ မြေပုံ ဆန်းစစ်ခြင်း

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လွှဲရွာရွာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့၊ သစ်ပုတ်အုပ်စု၊ မင်္ဂလာသောင်တန်း ကျေးရွာ၏ ကျား၊ မ ရေးရာ ပင့်ကူအိမ်ပြုရေးဆိုင်ရာ သုံးသပ်ချက်မှာ မင်္ဂလာသောင်တန်း ကျေးရွာတွင် ကျား၊ မ ရေးရာ ပင့်ကူအိမ်ပြု ရေးရာကို အချက် (၁၀) ချက်ဖြင့် ဆွေးနွေးခဲ့ပါသည်။ ၎င်းဆွေးနွေးချက်များတွင် အမျိုးသားများထက် အမျိုးသမီးများ ရမှတ်ရာခိုင်နှုန်း နည်းခြင်းမှာ ဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်မှုအပိုင်းမှာဆိုရင် အမျိုးသမီးများက အမျိုးသားများလောက် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပိုင်နိုင်စွာ မချနိုင်တာကြောင့် အမှတ်နည်းနေ

ရခြင်းဖြစ်သည်။ ပညာရေးအပိုင်းမှာဆိုရင် အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီး တန်းတူဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ပညာရေးအပိုင်းမှာဆိုရင် အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးတန်းတူ ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ အိမ်မှုကိစ္စအပိုင်းမှာဆိုရင် မင်္ဂလာသောင်တန်း ကျေးရွာတွင် အမျိုးသားများထက် အမျိုးသမီးပို၍ ရာခိုင်နှုန်းများနေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ထို့ပြင် ခေါင်းဆောင်မှု အပိုင်းမှာ ဆိုရင်တော့ အမျိုးသားများက အခွင့်အရေးများတွင် ပိုသာနေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ အလုပ်ကိုင် အခွင့်အလမ်းမှာဆိုရင်တော့ အမျိုးသားများ ပိုသာသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုမှာလည်း အမျိုးသားများက ပို၍သာနေသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုမှာလည်း အမျိုးသားနဲ့ အမျိုးသမီးတန်းတူရှိနေသည်ကို လည်းတွေ့ရပါသည်။ မင်္ဂလာသောင်တန်း ကျေးရွာတွင် သာရေးနာရေးလုပ်ငန်းတွေမှာ အတူတကွပူးပေါင်းပါဝင်သည်ကိုလည်း တွေ့ရပါသည်။ ထို့ပြင် ပစ္စည်းဥစ္စာပိုင်ဆိုင်မှု မှာဆိုရင်လည်း အမျိုးသားနှင့်အမျိုးသမီး တန်းတူဖြစ်နေသည်ကိုလည်း တွေ့ရပါသည်။ မင်္ဂလာသောင်တန်းကျေးရွာ တွင် ပစ္စည်းဥစ္စာပိုင်ဆိုင်မှုကို အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီး ခွဲခြားထားခြင်းမရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ မင်္ဂလာ သောင်တန်းကျေးရွာတွင် ဝင်ငွေရရှိမှုမှာ အမျိုးသားများကပို၍သာနေသည်ကို တွေ့ရသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် နေ့စားလုပ်ရာတွင် လည်း အမျိုးသားများက (၃၀၀၀) ကျပ်ရရှိပြီး အမျိုးသမီးများက (၂၅၀၀) ကျပ်ဘဲရရှိတယ်။ လုံခြုံမှု အပိုင်းမှာ ဆိုရင်လည်း လုံခြုံမှုအနေနဲ့ဆိုရင်လည်း အမျိုးသားများက ပိုသာနေသည်ကို တွေ့ရသည်။ မင်္ဂလာသောင်တန်းကျေးရွာတွင် အရင်းမြစ်ပေါ်လက် လှမ်းမှီသုံးစွဲမှုတွေကို အမျိုးသားကပို၍ သာနေသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ရွာရှိအရင်းမြစ်တွေကို အမျိုးသားများက အမျိုးသမီးများထက် လက်လှမ်းမှီသုံးစွဲနိုင်ကြောင်းကို သုံးသပ်မိ ပါသည်။

၃.၇ စွမ်းဆောင်ရည်ကို ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများ

စွမ်းဆောင်ရည်ကိုခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့၊ သစ်ပုတ်အုပ်စု၊ မင်္ဂလာသောင်တန်း ကျေးရွာ၏ စွမ်းဆောင်ရည်ကို ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေး ရရှိနိုင်မှုတွင် တွေ့ရှိရသော သုံးသပ် ချက်များမှာ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ပတ်သက်ပြီး ကြိုတင်ပြင်ဆင် ထားမှုများရှိပြီး ကျရောက်ပြီးပါက ကိုယ်ထူကိုယ်ထ ပြန်လည်ထူထောင်နိုင်သည်ကို တွေ့ရှိ ရပါသည်။ ရာသီဥတုလွန်ကဲမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များကို လိုက်လျောညီထွေ စွာနေထိုင်နေသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ သောင်တန်းကျေးရွာတွင် ဒေသတွင်း ရိုးရာမိုးလေဝသကြိုတင်ခန့်မှန်းချက် ရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ရာသီဥတုလွန်ကဲမှုနှင့် နောင်အနာဂတ်တွင် ဘာတွေဖြစ်မယ်ဆိုတာ ကိုလည်း နားလည်ထားသည် ကိုလည်း တွေ့ရှိရပါသည်။ လိုက်လျောညီထွေမှုကိုတော့ အနည်းငယ် သာနားလည်ပြီး နားလည်သော သူတွေသာအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်ပြီး ကျန်သောလူများကတော့ နားမလည်တာကတစ်ကြောင်း လိုက်မနာတာကို တွေ့ရှိရပါသည်။

သောင်တန်းကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုများသည် ဘေးအန္တရာယ်အတွက် အစားအစာများ၊ ရေများ၊ ဆေးဝါးများကို ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားပြီး နေအိမ်များကိုလည်း လေဒဏ်ခံနိုင်အောင် ဒေါက်များထောက်ခြင်း၊ ကြိုးများဆိုင်ထားခြင်းများကို ပြုလုပ်ထားသည်ကို သုံးသပ်ရပါသည်။ သောင်တန်းကျေးရွာတွင် ရပ်ရွာအဖွဲ့များ အနေဖြင့် ဘေးအန္တရာယ်သတင်းများကို ရပ်ရွာအတွင်းရှိ ထိခိုက်လွယ်သူများကို ပြန်ကြားရေးအဖွဲ့မှ သတင်းပေးခြင်း၊ လူလွတ်သတင်းပေးခြင်းများဖြင့် အသိပေးတာကို တွေ့ရှိ ရပါသည်။ သောင်တန်းကျေးရွာတွင် သတင်းအချက် အလက်များ ရရှိခြင်းကြောင့် ရပ်ရွာတွင်း အိမ်ထောင်စုများ၏ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း လုပ်ငန်းများမှ ပစ္စည်းဥစ္စာ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများမှ ကာကွယ်နိုင်သည်ကို တွေ့ရှိသုံးသပ်ရပါသည်။

သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများ

ရပ်ရွာအဖွဲ့ဝင်	သူတို့ကိုနောက်ဆုံး မှန်တိုင်း/ လွန်ကဲသည့် ဖြစ်ရပ်များအကြောင်းဘယ်လိုအသိပေးခဲ့သလဲ	သူတို့ဘယ်လိုဆက်သွယ်ရေးနည်း/ လိုင်းကိုရရှိကြသလဲ
အမျိုးသား	ရေဒီယို၊စလောင်း၊တီဗွီ၊ဖုန်းများမှ ရရှိပါသည်။	အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊အဆင့်ဆင့်ဖုန်းများဖြင့် လည်းရရှိပါသည်။
အမျိုးသမီး	ရေဒီယို၊စလောင်း၊တီဗွီ၊ဖုန်းများမှ ရရှိပါသည်။အမျိုးသမီးအချင်းချင်း မှလည်းတစ်ဆင့်စကားဖြင့်ရရှိပါ သည်။	အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ကျေးရွာ VDMC အဖွဲ့၊ ရေဒီယိုတယ်လီဖုန်းများဖြင့်လည်းရရှိ ပါသည်။
ကလေး	ကျောင်းဆရာ/မ မှလည်းရရှိပါ သည်	ကျောင်းဆရာ/မများ မိသားစုဝင်မိဘ များမှလည်းရရှိပါသည်။
မသန်စွမ်း	မိသားစုဝင်များ၊ကျေးရွာVDMC ကော်မတီများမှရရှိပါသည်။	မိသားစုဝင်များ၊VDMC ကော်မတီများမှရရှိပါသည်။
သက်ကြီး	ရေဒီယို၊မိသားစုဝင်များ	ရေဒီယိုများ၊မိသားစုဝင်များ၊VDMC ကော်မတီများမှရရှိပါသည်။

မင်္ဂလာသောင်တန်းကျေးရွာတွင် ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်မှုရှိခဲ့လျှင် ရေဒီယို၊ ရုပ်မြင်သံကြား၊ ဖုန်းလိုင်းများမှ သတင်းအချက်အလက်များ ရရှိပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ မြန်မာအသံ၊ ရေဒီယိုအဓိကထား ဦးစားပေးအသုံးပြုပါသည်။ ရပ်ရွာတွင်သတင်းအချက်အလက်များအား အချိန်နှင့် တစ်ပြေးညီရရှိပါသည်။ နောက်ဆုံး ရေကြီးခြင်းသတင်းနှင့် မှန်တိုင်းသတင်းများကို ရွာသားများအား အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းမှတစ်ဆင့် လှော်စပီကာဖြင့် အသိပေးခြင်း၊ အချင်းချင်း အသိပေးခြင်းများ ပြုလုပ်ကြပါသည်။ ရပ်ရွာလူထုအတွက်အထိ ရောက်ဆုံးသတင်းပေးနိုင်မှုမှာ

အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် ရေဒီယိုမှ အထိရောက်ဆုံးဖြစ်ပါသည်။ ထိခိုက်လွယ်သောသူများ ၎င်းတို့၏ မိသားစုဝင်များအားအသိပေးခြင်းများပြုလုပ်၍အသိပေးပါ သည်။

ကျေးရွာအတွင်းသို့ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်၍ ကြိုတင်အသိပေးမှုရရှိပါက အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း လုပ်ငန်းများထိခိုက်ပျက်စီးမှု အရှိအောင်ကြိုတင်ကာကွယ် လုပ်ဆောင်နိုင်ပြီး ဆုံးရှုံးမှုကိုလည်း လျော့နည်းစေပါသည်။

၃.၈ ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ

စဉ်	ကလေးများကြုံတွေ့ရသောအခြေအနေ	ဖြစ်ရသည့်အကြောင်းအရင်းနှင့်အကျိုးဆက်	ဖြေရှင်းပေးနိုင်သည့်နည်းလမ်းများ
၁	ကိုယ်ကာယပိုင်းဆိုင်ရာအန္တရာယ်များ	မွေးရာပါ (အားငယ်၊ စိတ်ထိခိုက်၊ ဝမ်းနည်း၊ စိတ်ညစ်)	ဆွဲခေါ်မယ်၊ အားပေးစကားပြောရမယ်၊ ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းမပြုရ
၂	လူမှုရေးဆိုင်ရာ အိမ်တွင်းအန္တရာယ်	အဆူခံရ၊ အရိုက်ခံရ၊ ပိတ်ပင်ခံရ (ဝမ်းနည်း၊ စိတ်ထိခိုက်၊ စိတ်နာ)	သွန်သင်ဆုံးမရမယ်၊ ချောမော့ပြောဆိုရမယ်၊ အမှားအမှန်ခွဲခြားဆုံးဖြတ်ပေးရမယ်
၃	ရပ်ရေးရွာရေးတွင် ပါဝင်ခြင်း	နိုင်သောအလုပ်ကိုသာခိုင်း (စိတ်ထိခိုက်၊ စိတ်ဆိုး)	တွဲခေါ်၊ နားလည်သဘောပေါက်အောင်ပြောရမယ်
၄	စားဝတ်နေရေးအခက်အခဲများ	ကျောင်းထွက် အလုပ်လုပ်ရန်၊ ခိုးနိုင်၊ ဖွက်နိုင် (စိတ်မကောင်း၊ ကျောင်းတက်ချင်)	ရပ်ရွာလူထုက တဖက်တလမ်းမှ ပံ့ပိုးကူညီရမယ်
၅	ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ပြဿနာများ	ရေမသန့်သောက်ရတယ်၊ အစားအစားမသန့်၊ ခြင်းကိုက် (သွေးလွန်တုပ်ကွေး၊ ၎င်းများ၊ ဝမ်းပျက်၊ ဝမ်းလျော၊ အသက်အန္တရာယ်ထိခိုက်နိုင်)	ရေကိုကြိုချက်သောက်ရမယ်၊ အစားအစာကို သန့်အောင်လုပ်ရမယ်၊ မိဘများက ကလေးများကို ခြင်ထောင်နဲ့အိမ်ခိုင်းမယ်
၆	ပညာရေးဆိုင်ရာပြဿနာများ	မိဘကပညာရေးဦးစားမပေး၊ စီးပွားရေးအဆင်မပြေ ကျောင်းမတက်ချင် (အသိဉာဏ်မရှိဘူး၊ နိမ့်ချခံရမယ်)	မိဘတွေကို နားလည်သဘောပေါက်အောင် ပြောရမယ်၊ ခလေးတွေကိုလည်း ဆုံးမရမယ်

၇	ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်နိုင်မှုများ	အသက်ဆုံးရှုံးနိုင်မယ်၊ မသန်စွမ်းဖြစ်မယ် (အားငယ်၊ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ထိခိုက်နိုင်မယ်)	ဘေးလွတ်ရာသို့ ပို့၊ ပျော်ရွှင်အောင်ထားရမယ် အားပေးစကားပြောရမယ်
---	--	---	---

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့၊ သစ်ပုတ်အုပ်စု၊ မင်္ဂလာသောင်တန်း ကျေးရွာ၏ ကလေးသူငယ်များ လိုအပ်ချက်နှင့်အခွင့်အရေးအပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှုတွင် တွေ့ရှိရသော သုံးသပ်ချက်များမှာ ကိုယ်ကာယပိုင်းဆိုင်ရာ အန္တရာယ်များတွင် မွေးရာပါကြောင့် ဖြစ်ပြီး အကျိုးဆက်အဖြစ် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာထိခိုက်နိုင်သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ဖြေရှင်းနိုင်သည် ကတော့ ဆွဲခေါ်အားပေးစကားပြော၊ ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းမပြုဘဲ တန်းတူထားသည်ကို ဆွေးနွေးမှုများအရ တွေ့ရှိရပါသည်။ လူမှုရေးဆိုင်ရာ အိမ်တွင်းပြဿနာမှာဆိုရင် အဆူခံရ၊ အရိုက်ခံရ၊ ပိတ်ပင် ခံရထားရှိပြီး အကျိုးဆက်အဖြစ် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ထိခိုက်နိုင်ပါသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ဖြေရှင်းပေးနိုင်သည်က ဆုံးမရမယ်၊ ချောပြော၊ အမှားအမှန် ခွဲခြားဆုံးဖြတ် ပေးရမည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ရပ်ရေးရွာရေးပါဝင်ခွင့်တွင် ရပ်ရွာလူထုမှ နိုင်သော အလုပ်ကို သာခိုင်းပြီး အပြည့်အဝတော့ ပါဝင်ခွင့်မပေးသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ အကျိုးဆက်အဖြစ် စိတ်ထိခိုက်၊ စိတ်ဆိုးတာကိုတွေ့ရှိရပြီး ဖြေရှင်းပေးနိုင်သည်ကတော့ ရပ်ရွာလူထုမှတွဲခေါ်၊ နားလည် သဘောပေါက်အောင်ပြောရမည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ စားဝတ်နေရေးအခက်အခဲတွင် ကလေးများကြုံတွေ့ရသော အကြောင်းအရင်းများ နှင့် အကျိုးဆက်များမှာ ကျောင်းထွက် အလုပ်လုပ်ရ၊ ခိုးနိုင်ဖွက်နိုင် တယ်ဟုတွေ့ရှိရပြီး အကျိုးဆက်အဖြစ် စာရိတ္တပျက်ပြားသွားမယ်ကို ဆွေးနွေးမှုများအရ တွေ့ရှိပါသည်။ ရပ်ရွာလူထုမှတစ်ဖက် တစ်လမ်းမှ ကျောင်းမတက်နိုင်သော ကလေးများကို ပံ့ပိုးကူညီသင့်သည်ဟု တွေ့ရှိရပါသည်။

ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ပြဿနာများတွင် ကလေးများသည် ရေမသန့်၊ အစားအစာမသန့်၊ ခြင်းကိုက်ခံရပြီး ရောဂါများဖြစ်များပြီး အသက်အန္တရာယ်အထိ ဖြစ်နိုင်သည်ကိုတွေ့ရှိရပြီး ဖြေရှင်း ပေးနိုင်သည်ကတော့ အစားအသောက်၊ ရေကိုကျိုချက်သောက်သုံးရမယ်၊ မိဘများကပို၍ ဂရုစိုက်သင့်သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ပညာရေးဆိုင်ရာ ပြဿနာများမှ ကလေးများသည် မိဘများ က ပညာရေးကို ဦးစားမပေး၊ မိဘများ စီးပွားရေးအဆင်မပြေ၊ ကျောင်းမတက်ချင်သည်ကို တွေ့ရှိရပြီး အကျိုးဆက်အဖြစ် ပညာမတတ်လို့ အသိဉာဏ်မရှိ၊ နိမ့်ချခံရမည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ဖြေရှင်းပေး နိုင်သည်ကတော့ မိဘများကို နားလည်အောင်ပြောရမယ်၊ ခလေးတွေကိုလည်း ဆုံးမ မည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်ထိခိုက်နိုင်မှုများတွင် ကလေးများသည် ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် အသက်ဆုံးရှုံးနိုင်၊ မသန်စွမ်းဖြစ်နိုင်သည်ကို တွေ့ရှိရပြီး စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ထိခိုက်နိုင်သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ဖြေရှင်းပေးနိုင်သည်များကတော့ ဘေးမဖြစ်မှီ ကြိုတင် ပို့ဆောင်ရမယ်၊ ပျော်ရွှင်အောင်ထား ရမယ်၊ အားပေးစကားပြောရမယ်ကို သုံးသပ်တွေ့ရှိရပါသည်။

၃.၉ ဘေးအန္တရာယ်အတွက် အသင့်ပြင်ထားသော ရပ်ရွာလူထု၏ အကဲဖြတ်ပုံစံ

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့၊ သစ်ပုတ်အုပ်စု၊ မင်္ဂလာ သောင်တန်းကျေးရွာ၏ ရပ်ရွာအခြေအနေ ကြိုတင်သတိပေးစနစ်စစ်ဆေးမှုပုံစံမှ တွေ့ရှိရသော သုံးသပ်ချက်များမှာ သောင်တန်းကျေးရွာတွင် ကျရောက်နိုင်သော ဘေးအန္တရာယ်များမှာ မြေပြိုခြင်း(ကမ်းပါး)၊ မိုးသည်းထန်ခြင်း၊ ရေကြီးခြင်း၊ လေထန်ခြင်း စသော ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်နိုင်သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေ ဗဟုသုတနှင့်ပတ်သက်ပြီး သောင်တန်း ကျေးရွာတွင် ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေဗဟုသုတရှိသည်ကို ဆွေးနွေးမှုများအရ တွေ့ရှိရပါသည်။ ဒေသတွင်း ဘေးအန္တရာယ်များကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်းသည် သောင်တန်းကျေးရွာတွင် ဒေသတွင်း ဘေးအန္တရာယ်များကို စောင့်ကြည့်လေ့လာသော အလေ့အထကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး နည်းလမ်းများတွင် ကြိုတင်အသိပေးရေး တာဝန်ခံ အဖြစ် ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးတစ်ဦးတည်း ရှိသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့် အတူတကွလုပ်ဆောင်ခြင်းအဆင့်များအား ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ပတ်သက်ပြီး ရွာတွင်တာဝန်ရှိသူများ ရှိသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ရပ်ရွာလူထုမှ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကိုလုပ်ဆောင်ရာတွင် လက်ကိုင်ဖုန်း၊ FMရေဒီယို၊ ရုပ်မြင်သံကြား၊ အရေးပေါ်ကြိုတင်သတိပေးနေရာတို့မှ ရရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ဒေသတွင်း ဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စောင့်ကြည့် လေ့လာမှုတွင် သောင်တန်းကျေးရွာတွင် ဒေသတွင်းဘေးအန္တရာယ်များကို ကြိုတင် သတင်းပေးမှုများ စောင့်ကြည့်လေ့လာနိုင်သည်။ သတိပေးချက်များ တုံ့ပြန်ပေးပို့ခြင်းတွင် တယ်လီဖုန်း၊ လူအချင်းချင်းသတင်းပေးခြင်း၊ အော်လံများနှင့် သတိပေးခြင်းဖြင့် သတိပေးချက် ထုတ်ပြန်သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လုပ်ဆောင်နိုင်သောကြောင့် အားသာချက်တွေ့ရှိရပါသည်။ အရေးပေါ်တုံ့ပြန် ဆောင်ရွက်ရေး ဆောင်ရွက်ချက် အားကောင်းသည် ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ သုံးသပ်ချက်များ ပြုလုပ်ရာတွင် အနည်းငယ် အားကောင်းသည်ကို တွေ့ရှိသုံးသပ်ရပါသည်။

၃.၁၀ ပါတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို သုံးသပ်ခြင်း

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့၊ သစ်ပုတ်အုပ်စု၊ မင်္ဂလာသောင်တန်းကျေးရွာ၏ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ စစ်ဆေးခြင်းနှင့်ပတ်သက်ပြီးတွေ့ရှိရသော သုံးသပ်ချက်များမှာ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်တွင် စီမံကိန်းသည် တရားဥပဒေအရ အကာအကွယ် ပေးသော ဧရိယာအတွင်း၊ အနီးအနားတွင်မရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ စီမံကိန်း လုပ်ဆောင်မှုသည် အပင်၊ သက်ရှိမျိုးစေ့တွေကို အကျိုးသက်ရောက်မှု မူလသစ်တော၊ လူလုပ်သော သစ်တောခြံမြေ၊ စိုစွတ်သောမြေ၊ ဒီရေတောမြေအနီးအနားမှာရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ကျန်သောအချက်များသည် ထိခိုက်မှုမရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ရှေးဟောင်းအမွေအနှစ်နှင့်ပတ်သက်ပြီး မေးခွန်းများသည် သောင်တန်းကျေးရွာ တွင် ထိခိုက်မှု

မရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ညစ်ညမ်းမှုများမှ ကာကွယ်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် မြစ်ကမ်းချောင်းဘေးတစ်ခုတွင်သာရှိပြီး ကျန်အချက်များသည် ထိခိုက်မှုမရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ လူမှုပတ်ဝန်းကျင်တွင် စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်ရှိ သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် ရေးဆိုးမြောင်းစနစ်၊ ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်းများကို ပိုမိုကောင်းမွန်လာမှုမရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ စီမံကိန်းနှင့်တွဲလုပ်နေသော ဝန်ထမ်းများအတွက် ကောင်းမွန်ကြောင်းကို ဆွေးနွေးမှုများအရ တွေ့ရှိရပါသည်။ စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် ရှိရင်းစွဲသဘာဝအရင်းအမြစ်များကို ပိုမိုကောင်းမွန် လာနိုင်ကြောင်းကို ဆွေးနွေးမှုများအရ တွေ့ရှိရပါသည်။

၄။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်မှု သတင်းအချက်အလက်များ

၄.၁ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ရာသီဥတုအကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အဆင့်ခွဲခြားခြင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

ဘေးအန္တရာယ်	ကြိမ်ရေ	ရာသီ	ကျရောက်ချိန်ကာလ	ပြင်းအား	အရှိန်	သတိပေးချက်မဖြစ်မီ	သတိပေးချက်ဖြစ်ပြီး	သက်ရောက်မှုအား	သက်ရောက်မှုအတိုင်းအတာ	ရမှတ်	အဆင့်
ဝမ်းပျက် ဝမ်းလျော့	***	***	***	**	***	*	**	***	**	၂၂	၂
မုန်တိုင်း	***	**	***	***	***	***	**	***	***	၂၅	၁
ရေကြီး	**	**	*	*	**	***	**	**	**	၁၇	၃
ငလျင်	*	*	*	***	**	-	-	-	-	၈	၄

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့၊ သစ်ပုတ်အုပ်စု၊ မင်္ဂလာသောင်တန်းကျေးရွာ၏ ဘေးအန္တရာယ်အဆင့်ခွဲခြားပြဇယားသုံးသပ်ချက်တွင် မင်္ဂလာသောင်တန်းကျေးရွာတွင် ဘေးအန္တရာယ် အနေဖြင့် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျော့၊ မုန်တိုင်း၊ ရေကြီး၊ ငလျင်ရှိပါသည်။ ၎င်းဘေးအန္တရာယ်များ အနက် မုန်တိုင်းသည် ရမှတ်(၂၅) မှတ်နှင့် အဆင့် (၁) တွင်ရှိခြင်း၊ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျော့သည်ရမှတ် (၂၂) မှတ် နှင့် အဆင့် (၂) တွင် ရှိခြင်း၊ ရေကြီးခြင်းသည် ရမှတ် (၁၇) မှတ်နှင့် အဆင့် (၃)၊ ငလျင်သည်ရမှတ် (၈) မှတ်နှင့် အဆင့် (၄) တွင် ရှိသည်ကို

တွေ့ရပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်များအနက် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျောနှင့်ပတ်သက်၍ ကျန်းမာရေး ဘေးအန္တရာယ်သည် သုံးရာသီလုံးဖြစ်သည်ကို တွေ့ရပါသည်။ မုန်တိုင်းနှင့်ရေကြီးခြင်းသည် နှစ်ရာသီတွင် အဖြစ်များသည်ကိုတွေ့ရပြီး ငလျင်ကမူ တစ်ရာသီလောက်သာဖြစ်ပွားသည်ကို တွေ့ရပါ သည်။

မုန်တိုင်းသည်ကျရောက်ပါက အချိန်ကြာပြီးအရှိန်လဲပြင်းထန်မှုရှိပါသည်။ ၎င်းမုန်တိုင်းဘေး အန္တရာယ်မဖြစ်မှီတွင် သတိပေးချက်ရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ဖြစ်ပြီးပါက သတိပေးချက် အသင့်အတင့်သာ ရှိသည်ကိုလည်း တွေ့ရပါ သည်။ မုန်တိုင်းဖြစ်ပါက သက်ရောက်မှုအားအနေနှင့် တစ်ရွာလုံးဖြစ်ပြီး အတိုင်းအတာကတော့ပစ္စည်း၊ အိမ်၊ သစ်ပင်များ ဆုံးရှုံးသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ရေကြီးပါက အချိန်သိပ်မကြာခြင်း၊ ပြင်းအားလဲပုံမှန်သာရှိခြင်း၊ အရှိန်ကတော့ပြင်း ပါသည်။ ရေကြီးပြီးဆိုပါက ကြိုတင်သတိပေး ချက်အနေနှင့် အားကောင်းပါသည်။ ငလျင်လှုပ်ပါက ကျရောက်ချိန် မြန်တယ်၊ အရှိန်ပြင်းတယ်၊ မဖြစ်မှီ ဖြစ်ပြီးပါက သတိပေးချက်များမရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

ငလျင်လှုပ်ပါက သက်ရောက်မှုအား အနေနှင့် ခေါင်းမူးခြင်းသာ ရှိပါသည်။ တစ်ရွာလုံးအတိုင်း အတာအထိသာ ခံစားရသည်ကိုလည်းတွေ့ရပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ မင်္ဂလာသောင်တန်းကျေးရွာတွင် ဘေးအန္တရာယ်များအနေဖြင့် မုန်တိုင်းသည် အပြင်းအထန်ဆုံးနှင့် အကြိမ်ရေအများဆုံး၊ သက် ရောက်မှုအားအတိုင်းအတာ အများဆုံးရှိသည်ဟု သုံးသပ်ပါသည်။

ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အဆင့်ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်း

စဉ်	ရာသီဥတုသက်ရောက်မှု	သောက်ရေရှားပါး	သီးနှံပျက်စီး	အပူပြင်း	ရမှတ်	အဆင့်
1.	သောက်သုံးရေများ		သောက်သုံး ရေရှားပါး	သောက် သုံး ရေရှားပါး	2	1
2.	သီးနှံပျက်စီး			အပူပြင်း	1	2
3.	အပူပြင်း			*	0	3

မင်္ဂလာသောင်တန်း ကျေးရွာတွင် ရာသီဥတုပြောင်းလဲလာမှုကြောင့် အကျိုး သက်ရောက်မှုမှ သောက်သုံးရေရှားပါးခြင်း၊ သီးနှံများပိုးကျ၍ ပျက်စီးခြင်း အပူရှိန်လွန်ကဲမှုကြောင့် ပူပြင်းခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။ မင်္ဂလာသောင်တန်း ကျေးရွာတွင် ရာသီဥတု သက်ရောက်မှုကို အဆင့်ခွဲရာတွင် အဆင့် (၁)ကို သောက်သုံးရေရှားပါးခြင်း၊ အဆင့်(၂)ကို ပူပြင်းခြင်းနှင့် အဆင့်(၃)ကိုသီးနှံပျက်စီးခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။ မင်္ဂလာသောင်တန်းကျေးရွာတွင် နွေရာသီရောက်ရှိတိုင်းသောက်ရေရှားပါးပြီး ရွာတွင် ရှိသော မြေသားတို့သည်သဲတန်းဖြစ်၍ နိုဝင်ဘာလကုန်တွင် ရေခမ်းသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ရေ ကန်အတွင်း လက်ယက်တွင်းလေးများ ပြုလုပ်၍ သောက်ရေကို ဖြေရှင်းခဲ့ကြရပါသည်။ နှစ်စဉ် သောက်ရေမလုံလောက်၍

ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျော့ခြင်းများ ဖြစ်ပွားလေ့ရှိပါသည်။ အပူပြင်းခြင်းကြောင့် ကလေးအပူများဖြစ်ခြင်း၊ မျက်ခမ်းစပ်ရောဂါများ ဖြစ်ခြင်းတို့ကိုလည်းခံစားရပါသည်။ကျေးရွာပေါ် တွင်အပူပြင်းခြင်းကြောင့် ခံစားရသောသူများမှာ ကလေးများနှင့် သက်ကြီးရွယ်အိုများကို အများဆုံး တွေ့ရှိရပါသည်။ ရွာနှင့်ရာသီပင်များမှာ နှစ်စဉ်သီးနှံပျက်ပိုးကျခြင်းကို တွေ့ရှိရပြီး အချို့စိုက်ခင်းများသည် ပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်းကိုလည်း တွေ့ရပါသည်။ Actionaid တစ်ပိုင်တစ်နိုင်စိုက်ပျိုးရေး (CRSA) လုပ်ငန်းတွင်း စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာနှင့် ပိုးသတ်သောသုံးစွဲနည်း နည်းပညာများပေးခြင်းကြောင့် သက်သာခြင်းကိုလည်းလေ့လာတွေ့ရှိပါသည်။

၄.၂ ကာလတိုပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများအတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း

မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို အတည်ပြုခြင်း

သမိုင်းအချက်အလက်	မကြာသေးခင်ကာလ(၁-၂)	လက်ရှိဖြစ်ပေါ်မှု	ဆက်စပ်ဖြစ်ပေါ်မှု	မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက်	ဆုံးဖြတ်ချက်	တဆက်တည်းစောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း
ဆူနာမီ		နေပူလိုက် မိုးရွာလိုက်	လူတွေသေ၊ အိမ်တွေပစ္စည်းဥစ္စာဆုံးရှုံး အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းတွေပျက်စီး	မိုးကျနေောက်ကျမယ်၊ မိုးနှောင်းမကောင်း မိုးလယ်ကောင်းမယ် မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဦးစီးဌာန၏ သတင်းအချက် အလက်များအရ ဇွန်နှင့် ဇူလိုင်လအတွင်း ပဲခူးတိုင်း နှင့်မကွေးတိုင်းမှ မိုးသည်းထန်စွာ	ဘေးလွတ်ရာကြိုတင်ပြင်ဆင် ဆေးဝါးတွေပြင်ဆင်ထားမယ် အစည်းအဝေးထိုင်ပြီးဆုံးဖြတ် ချက်	ရေဒီယို၊ TV၊ ဖုန်း အဆက်အသွယ်
မုန်တိုင်း	မုန်တိုင်းဖြစ်ခဲ့တယ်	နေပူ မိုးရွာ	လူတွေသေ၊ အိမ်တွေပစ္စည်းဥစ္စာဆုံးရှုံး ကမ်းပါးပြို	ရွာသွန်းနိုင်ခြေအလားအလာများကိုတွေ့ရှိရပါ သည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ယခင်အတွေ့ကြုံများအရ ပခူးတိုင်းနှင့် မကွေးတိုင်းများတွင် ဖြစ်ပေါ် ခဲ့သောမိုးရေချိန်ကြောင့်	ဘေးလွတ်ရာကြိုတင်ပြင်ဆင် မယ်၊ ဆေးဝါးတွေပြင်ဆင်ထား အစည်းအဝေးထိုင်ပြီး ဆုံးဖြတ် ချက်ချ	ရေဒီယို၊ TV၊ ဖုန်း အဆက်အသွယ်
ရေကြီး	ရေကြီးတယ်	နေပူ မိုးရွာ	လယ်ယာမြေတွေပျက်စီး ကမ်းပြို၊ ပိုက်မျော၊ လေမျော	လပွတ္တာမြို့နယ်အနေဖြင့်ပင်လယ် ရေမျက်နှာ ပြင်လျှင်မြန်စွာမြင့်တက်ခြင်းနှင့် ရေလွှမ်းမိုးခြင်း များရှိခဲ့ပြီး ပြန်မလော့မြစ်တစ်လျှောက်တွင် ရေကြီးခြင်းကြောင့် သစ်တောများပျက်စီးခြင်း	တာတွေကိုမြင့်မယ်	ဒေသတွင်း မိုးလေ ဝသခန့်မှန်းချက်
အပူချိန်လွန်	မိုးရွာတယ်	နေပူ မိုးရွာ	ကျန်းမာရေးထိခိုက်တယ်၊ နေပူရှိန် ကြောင့်သောက်ရေတွေပေါ့တယ်	အကျိုးဆက်များရှိခဲ့ပါသည်။	အကျိုးလက်ရှည်ဝတ်မယ်၊ ထီး၊ ခမောက်ဆောင်းမယ်၊ ရေတွေကိုကြိုတင်သိုလှောင် ထားမယ်	ရေဒီယို၊ TV

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့၊ ရေတွင်းဆိပ်အုပ်စု၊ ရှော်နီကျေးရွာ၏ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုဆိုင်ရာပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်ပြဇယားတွင်တွေ့ရှိရသော သုံးသပ်ချက်များမှာ သမိုင်းအချက်အလက်အရ မှန်တိုင်း၊ ရေကြီး၊ အပူရှိန်ပြင်းစသော ဘေးအန္တရာယ်များကျရောက် ခဲ့သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ မကြာသေးခင် (၁-၂) လက မိုးကြီးတယ်၊ လေပြင်းတိုက်တယ်၊ ရေတက်တယ်၊ အပူရှိန်ပြင်းမှုကြောင့်ရေရှားပါးတာကို တွေ့ရှိရပါသည်။ လက်ရှိဖြစ်ပေါ်မှုအနေဖြင့် မိုးကြီးတယ်၊ ရေကြီး တယ်၊ မိုးရွာနေသည်ကို ဆွေးနွေးချက်များအရတွေ့ရှိပါသည်။ ဆက်စပ်ဖြစ်ပေါ်မှုအနေဖြင့် ရေကြီးလာ လျှင် အလုပ်ပျက်၊ စိုက်ခင်းပျက်စီးမှုတွေဖြစ်မည်ကိုတွေ့ရှိရပြီး ရေရှားခြင်းကြောင့် နေမကောင်းဖြစ်မယ်၊ ဝမ်းပျက်၊ ဝမ်းလျှောဖြစ်ပြီး အသက်ဆုံးရှုံးနိုင်သည်အထိ ဖြစ်မည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှု အနေဖြင့် မှန်တိုင်းအတွက် ဘေးလွတ်ရာကြိုတင်ပြင်ဆင်တယ် အစားအသောက်သိုလျှောင် ထားခြင်း၊ တာများကိုမြှင့်ခြင်းကိုတွေ့ရှိရပြီး ရေကြီးလျှင်ဆုံးဖြတ်ချက်ချထားသည်ကတော့ ကုန်းမြင့် သတ်မှတ်ထားခြင်း၊ လှေစက်လှေတွေပြင်ထားသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ အပူရှိန်ပြင်းပြီး ရေရှားလာမှုအတွက် မိုးရေလှောင်ထားမယ်၊ ကန်တွေပြုပြင်မယ်၊ ရေဝယ်သောက်ရန် ငွေစုထားမယ်ဟု ဆွေးနွေးချက်များအရ တွေ့ရှိရပါသည်။

၅။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်းများ

၅.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်သည့် ဇယား(Pair Wise Ranking)

အကြောင်းအရာ	အသံချဲ့စက်	ဆက်တိုက် လေ့ကျင့်ခန်း	လေကာပင်	ဆေးပေးခန်း	ကျန်းမာရေး ဟောပြောပွဲ	ကန်ဘောင်မြင့်	ရမှတ်	အဆင့်
အသံချဲ့စက်		အသံချဲ့စက်	လေကာပင်	ဆေးပေးခန်း	ကျန်းမာရေး ဟောပြောပွဲ	ကန်ဘောင်မြင့်	1	5
ဆက်တိုက် လေ့ကျင့်ခန်း			လေကာပင်	ဆေးပေးခန်း	ကျန်းမာရေး ဟောပြောပွဲ	ကန်ဘောင်မြင့်	0	6
လေကာပင်				ဆေးပေးခန်း	ကျန်းမာရေး ဟောပြောပွဲ	ကန်ဘောင်မြင့်	2	4
ဆေးပေးခန်း					ဆေးပေးခန်း	ဆေးပေးခန်း	5	1
ကျန်းမာရေး ဟောပြောပွဲ						ကန်ဘောင်မြင့်	3	3
ကန်ဘောင်မြင့်								2

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာမြို့နယ်၊ သစ်ပုတ်ကျေးရွာအုပ်စု၊ မင်္ဂလာသောင်တန်း ကျေးရွာတွင် ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်လာမှုအပေါ်တွင် ခံနိုင်ရည်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းအတွက် ဦးစားပေးလုပ်ဆောင်ကြမည့်လုပ်ငန်းများမှာ -

- (၁) ဆေးပေးခန်း
- (၂) ကျန်းမာရေးဟောပြောပွဲ
- (၃) မိုးရေလှောင်ကန်
- (၄) လေကာပင်
- (၅) အသံချဲ့စက်
- (၆) မုန်တိုင်းသဏ္ဍန်တူဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်ခန်းများဖြစ်ပါသည်။

၅.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည်များကို ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း (Ranking with Cost/benefits tool)

လုပ်ငန်းများ	စီးပွားရေး	ရမှတ်	လူမှုရေး	ရမှတ်	ပတ်ဝန်းကျင်	ရမှတ်	စုစုပေါင်း
ဆေးပေးခန်း	-	-	-	-	-	-	-
	နယ်မှာသွား၍ဆေးကုသစရိတ်သက်သာ၊ အလုပ်မပျက်အချိန်မပေးရ	3	တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးကူညီရိုင်းပင်း လာမယ်	3	လူနေမှုကောင်းမယ်ကျန်းမာရေး နှင့်အညီ နေထိုင်နိုင်ခြင်း၊ ယင်ပေါက်ပွားမှုနည်း	3	9
ကန်ဘောင်မြှင့်	အချိန်ပေးရမယ်၊ အလုပ်နားထားရမယ်၊ လူငှားရမယ်	2	-	-	-	-	2
	သောက်သုံးရေကောင်းမွန်လုံလောက်၍ ရေပယ်မသောက်ရ ငွေကြေးအ ကုန်အကျနည်း	3	သာရေး၊ နာရေးနှင့် ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးများလုပ်နိုင်	3	ကျွဲ၊ နွား မဝင်နိုင်ပါက ရေသန့် ရှင်းလာမယ်၊ ပြင်ပအညစ်အကြေးမဝင်နိုင်	3	9
ကျန်းမာရေး ဟောပြောပွဲ	အချိန်ပေးရမယ်	1	-	-	-	-	1
	ကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်သည့်အ တွက်ဆေးကုသစရိတ်နည်း၊ ငွေကုန်နည်း	3	ကျန်းမာရေးဗဟုသု တများရရှိ ခြင်းကြောင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်နိုင်	3	လူနေမှုမြင့်မား၊ အိမ်ပတ်ဝန်းကျင် တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းမှုများ ပိုမို ကောင်း	3	9

သုံးသပ်ချက် အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့၊ သစ်ပုတ်အုပ်စု၊ မင်္ဂလာသောင်တန်း ကျေးရွာ၏ အကျိုးအမြတ်ပြုလောင်းသုံးသပ်ချက်မှာ မင်္ဂလာသောင်တန်းကျေးရွာတွင် ဆေးပေးခန်း ပြုလုပ်ပါက စီးပွားရေးတွင် ဆိုးကျိုးရရှိမှုမရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ အကျိုးရရှိမှုတော့ ရရှိသည် ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ လူမှုရေးအနေဖြင့် ဆေးပေးခန်းပြုလုပ်ခြင်းအားဖြင့် ဆိုးကျိုးရရှိမှုမရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပြီး အကျိုးရရှိမှုအနေအထားတော့ ရရှိသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်အနေဖြင့် အကျိုးရရှိမှုများရရှိသော်လည်း ဆိုးကျိုးများမရရှိသည်ကို ဆွေးနွေးမှုများအရ တွေ့ရှိရပါသည်။ ကန်ဘောင်မြှင့်ခြင်းပြုလုပ်ပါက စီးပွားရေးအနေဖြင့် ဆိုးကျိုးထိခိုက်မှုရှိသည်ကိုတွေ့ရှိရပြီး အကျိုးရရှိမှုတွင်လည်း အကျိုးရရှိသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ လူမှုရေးတွင် ဆိုးကျိုးများမရရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပြီး အကျိုးရရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ကန်ဘောင်မြှင့်ခြင်းပြုလုပ်ပါက ဆိုးကျိုးအဖြစ်ရရှိမှုမရှိသည်ကိုတွေ့ရှိရပြီး အကျိုးတော့ရရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ကျန်းမာရေး ဟောပြောပွဲ ပြုလုပ်ပါက သောင်တန်းကျေးရွာတွင် ဆိုးကျိုးရရှိသည်ကိုတွေ့ရှိရပြီး အကျိုးရရှိသည် ကို ဆွေးနွေးမှုများအရ တွေ့ရှိရပါသည်။ လူမှုရေးတွင် ကျန်းမာရေးဟောပြောပွဲပြုလုပ်ပါက ဆိုးကျိုး များမရရှိဘဲ အကျိုးများသာရရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ကျန်းမာရေးဟောပြောပွဲပြုလုပ်ပါက ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ဆိုးကျိုးမရရှိသည်ကိုတွေ့ရှိရပြီး အကျိုးများသာရရှိသည်ကို ဆွေးနွေးချက်များ အရ တွေ့ရှိရပါသည်။

၆။ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ် (Action Plan)

ဘေးအန္တရာယ်စီမံမှု လုပ်ငန်းများ	ဦးတည်မှု	ဘယ်လိုဆောင်ရွက်မလဲ	ဘယ်မှာဆောင်ရွက်မလဲ	ဘယ်သူတွေဆောင်ရွက်မလဲ	ငွေကြေးကုန်ကျစရိတ်	ဘေးဖြစ်နိုင်ချေမှန်းဆချက်	အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်
ဆေးပေးခန်း (ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းနှင့်ဝေး၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးမကောင်း၊ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများ ရှိခြင်း။)	တစ်ရွာလုံး	လက်သမားဆရာများ၊ (သွပ်၊ သံ၊ သစ်၊ သွပ်မိုးပျဉ်ထောင် အလျား ၂၀ ပေ၊ အနံ ၁၈ ပေ၊ အမြင့် ၁၅ ပေ)	ရွာအလယ် ရှယ်တာအနီး	ကော်မတီဝင်များ၊ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ များ၊ ရွာသူ/သားများ၊	သိန်း ၃၅	မရှိပါ	နိုဝင်ဘာလ ၂၀၁၆ ခုနှစ် - ဒီဇင်ဘာလ ၂၀၁၆ ခုနှစ်
ကန်ဘောင်မြှင့် (မိုးရေများ ရရှိရန် ရေငံဝင်ရောက်မှုမရှိ စေရန်၊ ရေကောင်း ရေသန့် ရရှိစေရန်)	တစ်ရွာလုံး	ကျေးရွာသူ/သားများ ဖြင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မည်။	ကျေးရွာ၏ ရေကန်အဟောင်း	ကော်မတီဝင်များ၊ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ များ၊ ရွာသူ/သားများ၊	သိန်း ၃၀	မရှိပါ	ဖေဖော်ဝါရီ - ဧပြီလ ၂၀၁၇ ခုနှစ်

ဘေးအန္တရာယ်စိမ့်မူးလုပ်ငန်းများ	ဦးတည်မှု	ဘယ်လိုဆောင်ရွက်မလဲ	ဘယ်မှာဆောင်ရွက်မလဲ	ဘယ်သူတွေဆောင်ရွက်မလဲ	ငွေကြေးကုန်ကျစရိတ်	ဘေးဖြစ်နိုင်ချေမှန်းဆချက်	အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်
ကျန်းမာရေးဟောပြောပွဲ (ကျန်းမာရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်သည့် ဗဟုသုတလိုအပ်ပါသည်။)	တစ်ရွာလုံး	သင်တန်းပေးမည်။ အဖွဲ့အစည်းများဖြင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မည်။ ကျေးရွာတွင် ရှိသော ကျန်းမာရေးအဖွဲ့နှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မည်။	ရှယ်တာ	ကော်မတီဝင်များ၊ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များ၊ ရွာသူ/သားများ။	(၂) ရက်ကြာ ၆၀၀၀၀ ကျပ်	မရှိပါ	အချိန်မရွေး လုပ်နိုင်သည်။

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာမြို့နယ်၊ သစ်ပုတ်ကျေးရွာအုပ်စု၊ မင်္ဂလာသောင်တန်း ကျေးရွာတွင် ရပ်ရွာလူထု၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း လုပ်ငန်းမှ ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုအပေါ် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းတည်ဆောက်ရာတွင် ရပ်ရွာအနေဖြင့် ခံနိုင်စွမ်းပိုမိုရရှိ လာစေရန် ဆေးပေးခန်းတည်ဆောက်ခြင်း၊ သောက်သုံးရေကန်ဘောင်မြှင့်ခြင်းနှင့် ကျန်းမာရေး အသိ ပညာပေးဟောပြောပွဲများ ဆောင်ရွက်ရန်တင်ပြခဲ့ပါသည်။ ထိုလုပ်ငန်းများမှာ ကျေးရွာရှိ သက်ကြီးရွယ်အို၊ မသန်စွမ်း၊ ထိလွယ်ခိုက်လွယ်သူများ၊ ကျေးရွာသူ/သားများ၊ ရွာသူရွာသားများ၊ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများနှင့် တိရစ္ဆာန်များကို ရည်ရွယ်ပါသည်။ ထိုလုပ်ငန်းများလုပ် ဆောင်မည်ဆိုပါက ကျေးရွာသူ၊ ရွာသားများအနေဖြင့် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲခြင်း၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုများ၊ ဆိုးကျိုးများအား ခံနိုင်ရည်စွမ်း ပိုမိုရှိသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုလုပ်ငန်းများကို အောက်တိုဘာလတွင် စတင်အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်သည်။ ဤလုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ပါက အလွန်ကောင်းမွန်ပြီး ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေ နည်းပါသည်ဟု သုံးသပ်မိပါသည်။

၇။ နိဂုံးချုပ်

မင်္ဂလာသောင်တန်း ကျေးရွာ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီအနေဖြင့် ရပ်ရွာဘေး ဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်နှင့် အစီရင်ခံစာကို ဖြန့်ဝေပေးရန် ဝတ္တရားရှိပါသည်။ ရပ်ရွာလူငယ်အုပ်စုနှင့် စာသင်ကျောင်းများ အပါအဝင်ရပ်ရွာ လူထုများအကြားတွင် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဝေငှရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဤအစီရင်ခံစာကို မြို့နယ်အဆင့် အထွေထွေ အုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန အပါအဝင် သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်သင့်ပါသည်။ မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများ အနေဖြင့်လည်း ရပ်ရွာလူထု၏ ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့်ရွေးချယ်ထားသော လုပ်ငန်းအစီအစဉ် (community resilience action plan) ကို ကောင်းစွာသိရှိထားလျှင် ရပ်ရွာလူထုအတွက် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းတည် ဆောက်ရာတွင် ပိုမိုအဆင်ပြေနိုင်ပါမည်။

အခြားသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများသို့ မဟုတ် ရပ်ရွာအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့်လည်း ပိုမိုကောင်းမွန်သော စီမံကိန်း ပုံစံများ ရေးဆွဲနိုင်ရန်နှင့် သင်တန်းများပြုလုပ်ပေးနိုင်ရန်ကြိုအစီရင်ခံစာကိုလေ့လာနိုင်ပါသည်။

ရပ်ရွာလူထုအနေဖြင့်လည်း အစီရင်ခံစာတွင်ပါဝင်သော ကျေးရွာ၏ အဓိက ဘေးအန္တရာယ်များကို သိရှိထားပြီး၊ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်ရန်၊ အမျိုးမျိုးသော ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများကို တုန့်ပြန်နိုင်ရန် နားလည်ထားသင့်ပါသည်။ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်မှ အမျိုးမျိုးသော လုပ်ဆောင်ချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရာတွင် ရပ်ရွာလူထုသည် မိမိ၏တာဝန်များကို ကောင်းစွာသဘောပေါက်နားလည်သင့်ပါသည်။

၈။ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာအကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အချက်အလက်ပြုပြင်ခြင်း

ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများအား မိမိကျေးရွာတွင် ဆန်းစစ်မှုကို နှစ်စဉ်သုံးသပ်လေ့လာကာ သတင်းအချက်အလက်များကို မှတ်တမ်းတင်မည် ဖြစ်သည်။ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်သည့် လုပ်ငန်းများကို လုပ်ငန်းစောင့် ကြပ်ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့က အစဉ်စောင့်ကြည့် အကြံပြုမည်ဖြစ်ပြီး လစဉ်အစည်းအဝေး များလည်း ပြုလုပ်မည်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းကာ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းအား လျော့ချရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ရံပုံငွေရှာဖွေရေး လုပ်ဆောင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှု၊ ကော်မတီဝင်များ ပုံမှန်အစည်း အဝေးကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အတူအခက်ခဲများ အောင်မြင်မှုများ လိုအပ်ချက်များအား လစဉ်အစည်းဝေးပြုလုပ်ပြီး ဆွေးနွေးသွားမည်။ ဌာနဆိုင်ရာများ နှင့်လည်း ချိတ်ဆက်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ ပြင်ပနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းခြင်းများကို အစဉ်စောင့်ကြည့်လုပ်ဆောင်သွားမည်။ လုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့စေမည့် နည်းလမ်းများဖြင့် လုပ်ဆောင်သွားမည်။

၉။ နောက်ဆက်တွဲများ

- နောက်ဆက်တွဲ (၁): ရပ်ရွာအခြေပြုကြိုတင်သတိပေးစနစ်စစ်ဆေးမှုပုံစံ
- နောက်ဆက်တွဲ (၂): ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကိုစစ်ဆေးခြင်း
- နောက်ဆက်တွဲ (၃): ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများ
- နောက်ဆက်တွဲ(၄): အရေးပေါ် ဆက်သွယ်ရန် ဖုန်းနံပါတ်များ

ရပ်ရွာအခြေပြု ကြိုတင်သတိပေးစာစောင် ဝတ်ဆေးမှု ပုံစံ

ဒေသခံအစိုးရဌာနအမည်
 တည်နေရာ _____ မြန်မာအစိုးရ၊ ကျောက်တန်း၊ ကြေးမုံမြို့နယ်
 လူဦးရေ _____

ရပ်ရွာလူထုအပေါ်ကျရောက်နေသော/ကျရောက်နိုင်သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ။

- ပြေငလျင်
- ဆူနာမီ
- မြေပြိုခြင်း
- ဆိုင်ကလုံး
- မိုးသည်းထန်ခြင်း
- ရေကြီးခြင်း
- ဝေလထန်ခြင်း
- ဖုန်တိုင်းဒီဇေ
- အခြား (ဖော်ပြပါ) _____

အုပ်ချုပ်မှုဖွဲ့စည်းပုံ ၊

၁။ ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ချေ ဖော်ပြချက်

သမိုင်းဝင်ဘေးအန္တရာယ်များ၊ လွန်ကဲသော ဖြစ်စဉ်များနှင့် ၎င်းတို့၏ သက်ရောက်မှုများကို မှတ်တမ်းပြုစုပြီး
 သက်ဆိုင်ရာများနှင့် ဆွေးနွေးမှုရှိပါသလား (အနည်းဆုံး တစ်နှစ်တစ်ကြိမ်) ရှိပါသည် မရှိပါ
 မရှိလျှင် ဘာကြောင့်လဲ _____

အန္တရာယ်သတိပေးစာစောင်များရှိပါသလား ရှိပါသည် မရှိပါ
 ရှိလျှင် ဖော်ပြပါ။ (အန္တရာယ်အသေးစိတ်၊ စာရွက်ပိုလိုအပ်လျှင်အသုံးပြုပါ)

အန္တရာယ် ပမာဏများပေါ်တွင် ထိခိုက်လွယ်သော လူဦးရေ/အုပ်စုများ ရပ်ရွာအတွင်းတွင် ရှိပါသလား။

ရှိပါသည် မရှိပါ

ရှိလျှင် ၎င်းတို့မှာဘယ်သူလဲ။ မည်သည့်အချက်တွေကြောင့် သူတို့ထိခိုက်လွယ်မှုရှိနေသလဲ။
 (အန္တရာယ်များအလိုက် ဖော်ပြပါ။ စာရွက်ပိုလိုအပ်လျှင်အသုံးပြုပါ) ၁။ ကြေးမုံမြို့နယ်၊ ကြေးမုံမြို့နယ်၊ ကြေးမုံမြို့နယ်

အန္တရာယ်တိုင်းအတွက် အန္တရာယ်မြေပုံများရှိပါသလား။ ရှိပါသည် မရှိပါ

အန္တရာယ်တိုင်းအတွက် ဘေးဖြစ်နိုင်ချေ မြေပုံရှိပါသလား။ ရှိပါသည်။ မရှိပါ။

၎င်းတို့ကို အခြေပြင်ဆင် ရေးဆွဲပါသလား။ ရှိပါသည်။ မရှိပါ။

ရှိလျှင် အကြိမ်ရေကို မည်ကဲ့သို့ ပြုလုပ်ပါသလဲ ၃ကြိမ်

စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်သားရန် မှတ်စု

အားသာချက်များ ၈။ မြေပြိုခြင်းအန္တရာယ်အရှိ သည်ကို ကြေညာပါသည်။

အားနည်းချက်များ

အကြံပြုချက်များ

၂။ ဒေသတွင်း အန္တရာယ်များကိုစောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း	
<p>ရပ်ရွာလူထုမှ အန္တရာယ်များကိုဘယ်လို စောင့်ကြည့်လေ့လာပါသလဲ</p> <p>ထုနှောင်း</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ သဘာဝ အမှတ်အသား လက္ခဏာများကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း ☐ အခြား (ဖော်ပြရန်) <i>သစ်နီစာပျက်</i> <p>မိုးများသောမြေပြိုမှု</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ မိုးရေချိန် ☐ အခြား (ဖော်ပြရန်) 	<p>ရပ်ရွာလူထုမှ အန္တရာယ်များကိုဘယ်လို စောင့်ကြည့်လေ့လာပါသလဲ</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ မိုးလေဝသနှင့်ဆိုင်သော အန္တရာယ်များ ☐ မိုးရေချိန် ☐ မိုးရေချိန် ကြည့်ခြင်း (စနစ်ကျကျဖော်ပြပါ) ☐ အခြား (ဖော်ပြပါ၊ လိုအပ်လျှင် စာရွက်ပိုသုံးပါ)
<p>ရပ်ရွာလူထုမှ အသုံးပြုသော အန္တရာယ်ကြိုတင် ခန့်မှန်းသည့် ဝေလေ့များရှိပါသလား။</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ ရှိပါသည် ☐ မရှိပါ <p>ရှိလျှင်ဖော်ပြပါ။ <i>ဒေသတွင်း သင်္ကေတဖြင့် စောင့်ကြည့်စာပျက်</i></p>	<p>ရပ်ရွာလူထုမှ စောင့်ကြည့်လေ့လာသည့် ကိရိယာ/နည်းကိရိယာများရှိပါသလား။</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ ရှိပါသည် ☒ မရှိပါ။ <p>သတ်မှတ်ထားသော လေ့လာသူများ လေ့ကျင့်ပေးထားမှုရှိပါသလား</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ ရှိပါသည် ☐ မရှိပါ။
<p>စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်သားရန် မှတ်စု</p> <p>အားသာချက်များ <i>ဒေသတွင်း စားနပ်ရိက္ခာများကို လိုအပ်ခြင်းစာပျက်</i></p> <p>အားနည်းချက်များ <i>သည့် လိုတွေ့ရပါသည်။</i></p> <p>အကြံပြုချက်များ</p>	
၃။ ထက်သွယ်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးနည်းလမ်းများ	
<p>ကြိုတင်အသိပေးရေးတာဝန်ခံ (အမှတ်ခြစ်ပါ)</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ☒ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ☐ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု/ကျေးရွာအေးအန္တရာယ် ☐ အခြား 	<p>ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရေး တာဝန်ခံ (သင့်လျော်သည့်အကွက်ကို ခြစ်ပါ)</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု/ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ☐ ရုံး ☐ ရပ်ရွာလူထုတွေ့ဆုံ (သတင်းပြန်ကြား)သည့် စနစ်ကျကျရွာဌာနများ ☐ အခြား <p>စာရွက်အပိုသုံးပါ။</p>

<p>ဒုတိယအဆင့် / အဓိက တာဝန်ရှိသူများ: ☒ ရှိ ☐ မရှိ</p> <p>တာဝန်ရှိသူများရှိပါက၊ အောက်တွင်ဖော်ပြပါ။</p> <p>၀ <u>မြန်ကြားရေးအဖွဲ့</u></p> <p>၁ <u>UNICEF</u></p> <p>၂ _____</p> <p>၃ _____</p> <p>၄ _____</p> <p>၅ _____</p> <p>၆ _____</p> <p>၇ _____</p> <p>၈ _____</p> <p>၉ _____</p>	<p>သတင်းလက်ခံသူ၊ နောက်ဆုံးသတင်းမှတ်တမ်း တင်ထားသူ အမြဲတမ်းအဆင့်သင့် ရှိပါသလား။ ☒ ရှိ ☐ မရှိ</p> <p>အကြိမ်မည်မျှ မှတ်တမ်းတင်ထားသနည်း။ _____</p> <hr/> <p>(၁) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းပြန်ကြားရေး စင်တာတွင် ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်ပေးကု ကပ်ထားပါသလား။ ☒ ရှိ ☐ မရှိ</p> <p>မရှိပါက အဘယ်ကြောင့်နည်း။ _____</p> <hr/> <p>_____</p> <hr/> <p>_____</p>
--	---

ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့် အတူတကွလုပ်ဆောင်ခြင်းအဆင့်များ: ရှိ မရှိ

ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့် ဖွဲ့စည်းပုံရှိပါသလား။
(ကြိုတင်သတိပေးချက် ပေးပို့သူမှ နောက်ဆုံးလက်ခံရရှိသူအထိ)

ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့် အတူတကွလုပ်ဆောင်ခြင်း အဆင့်များအား
စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ: ကေ၊ ဗန္ဓု၊ ဂျာမန်၊ ဟွန်း၊ ပတ်၊ သက်၊ မြီး၊ ချာ၊ တွင် ကာလန် ဂြိုဟ်

အားနည်းချက်များ: များ ဂြိုဟ်နဂါးကွေ့ပျက်သည်။

အကြံပြုချက်များ:

၄။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကိုလက်ခံခြင်း။

ရပ်ရွာလူထုမှ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကိုမည်သည့်နည်းလမ်းဖြင့် လက်ခံရရှိသနည်း။
အောက်ဖော်ပြပါ အကွက်များမှ သင့်တော်ရာကိုအနည်းဆုံး သုံးမျိုးခြစ်ပေးပါရန်။

☐ တယ်လီဖုန်း / ဖက်စ်	☒ အရေးပေါ်ကြိုတင်သတိပေးသည့် ဖေ့ဘွတ်စ်
☒ လက်ကိုင်ဖုန်း	☐ နယ်မြေရဲစခန်းနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
☒ AM / FM ရေဒီယိုများ	☐ စစ်ဘက်မှတာဝန်ရှိသူများနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
☐ VHS / HF ရေဒီယိုများ	☐ အင်တာနက်ဖြင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
☒ ရုပ်မြင်သံကြား	☐ အခြား (လိုအပ်ပါကစာရွက်ပိုဖြင့် ဖော်ပြပေးရန်)

၂၀

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ: ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားနည်းချက်များ: ခြိယာသည်။

အကြံပြုချက်များ

(၅) ဒေသတွင်းဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား ဖော်ပြသည့်လေ့လာခြင်း။

အန္တရာယ်ပြခြေပုံ/ အန္တရာယ်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များအား ဒေသတွင်းကြိုတင်သတိပေးမှု နည်းလမ်းများတွင် အသုံးပြုခြင်းရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ကြိုတင်သတိပေးချက်များတွင်ပေါင်းစပ်အသုံးပြုနိုင်မည့်လက်ရှိလေ့လာတွေ့ရှိချက်များရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ပေါင်းစပ်ရာတွင် ပြောင်းလဲနေသောအချိန်၊ မသေချာသော လိုက်လျောညီထွေမှုများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

အမျိုးမျိုးသောကဏ္ဍတွေအတွက် မိုးလေဝေ ခန့်မှန်းချက်များနှင့် သတိပေးချက်များအား အန္တရာယ်သတင်းအချက် အလက်အဖြစ် ပြောင်းလဲ/ အသုံးပြုနိုင်သော စွမ်းဆောင်ရည် ရပ်ရွာလူထုတွင် ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

မရှိလျှင် ကြိုတင်သတိပေးချက်များအားလက်ခံမည့်ပုံစံတစ်ခုအဖြစ် ဆက်သွယ်ထားပါသလား။ ရှိ မရှိ

ဒေသတွင်း ဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ: စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားနည်းချက်များ: ခြိယာသည်။

အကြံပြုချက်များ

(၆) ကြိုတင်သတိပေးချက်များထုတ်ပြန်ပေးပို့ခြင်း။

သတင်းထုတ်ပြန်ပေးသည့် ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ရပ်ရွာအတွင်းတွင်မည်သို့ ပြန်လည်ပြန်ဝေသနည်း အောက်ဖော်ပြပါအတွက်များမှသင့်တော်ရာကိုအနည်းဆုံး (၃) မျိုးဖြစ်ပေးပါရန်။

- တယ်လီဖုန်း
- လက်ကိုင်ဖုန်း (ဖုန်းခေါ်ဆိုခြင်းနှင့် စာတိုပို့ခြင်း)
- ရေဒီယို (VHF/HF)
- သတိပေးချက်အလံများ လွှင့်တင်ခြင်း
- လူအချင်းချင်းသတင်းပေးခြင်း
- အချက်ပြ ဥဒြေ ဆွဲခြင်း
- ခေါင်းလောင်း
- အော်လံများအသုံးပြု၍ သတိပေးခြင်း
- ရှေးရိုးနည်းလမ်းများ အသုံးပြုခြင်း (သုံးစွဲပါက ချရေးပါ)
- အခြားနည်းလမ်းများရှိပါက အသေးစိတ်ဖော်ပြပါ။

ရပ်ရွာလူထု အသုံးပြုရန် ကိရိယာများ တပ်ဆင်ထားခြင်းရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

မရှိလျှင် ဘာကြောင့်၊ ဘယ်လို ကိရိယာများတပ်ဆင်ရန် လှုံ့ဆော်ရမည်နည်း။ _____

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်

အားသာချက်များ: *ဤသောသတိပေးချက်များကို ဖုန်းဆောင်ပြီး စာတမ်းထဲသို့*

အားနည်းချက်များ: *အားသာချက်ရှိသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။*

အကြံပြုချက်များ

(၇) ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

ဆောင်ရွက်ရန် လုပ်ငန်းစဉ်များ

- ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာအုပ်စု သဘာဝ ဘေးကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး ကော်မတီ
- သဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး၊ အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များအား ကြိုတင်လေ့ကျင့်ထားရန်
- ကြိုတင်သတိပေးလုပ်ငန်းများအား အစီအစဉ်တကျ ရေးဆွဲထားရန်
- (ကျွမ်းကျင်သူများ သို့မဟုတ် အသိပညာရှိသူများအား လိုအပ်သောကြိုတင်သတိပေးချက်များ ပြုလုပ်သတ်မှတ်ထားရန်)
- ရပ်ရွာအခြေပြု အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးအဖွဲ့များအား လေ့ကျင့်ထားရန်
- အဆင့်တိုင်းတွင် ကြိုတင်သတိပေးရေး တာဝန်ရှိသူအား လမ်းညွှန်သတ်မှတ်ထားရန်
- ဘေးအန္တရာယ်ပြ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- အရင်းအမြစ်ပြ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- အန္တရာယ်ပြ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- တစ်ဦးချင်း/ မိသားစုများ ဘေးကင်းခိုလှုံရာနေရာအတွက် ပစ္စည်း၊ အစားအစာစာရင်းအား သေချာစွာ ပြုစုရန်
- ခိုလှုံရာအဆောက်အအုံသည် ဘေးလွတ်ကင်းရှာ နေရာတွင်တည်ရှိရန်
- ထူးခြားသောဘေးများအတွက် ဘေးလွတ်ကင်းရှာနေရာတွင် ခိုလှုံရန်အဆောက်အအုံများ လုံလောက်သော အရေအတွက်ရှိစေရန်
- ထိခိုက်လွယ်သောလူဦးရေ
- ခိုလှုံရာအဆောက်အအုံအစဉ်အစဉ် ပစ္စည်းများ
 - ရေ
 - စွမ်းအင်
 - မီးခိုးချောင်သုံး ပစ္စည်းများ
 - အမျိုးသမီး၊ သက်ကြီးရွယ်အိုနှင့် ကလေးသူငယ်များအတွက် သတ်မှတ်ထားသော နေရာများ
 - အထူးလိုအပ်ချက်များရှိသော သူများကို ပြုစုရန် ကော်မတီ
 - အခြား

- ဘေးကင်းသောရွှေ့ပြောင်းရာ လမ်းကြောင်းများ၊ ဘေးအမျိုးအစားအလိုက် သတ်မှတ်ထားရန်
- ရပ်ရွာအတွင်း သိသာသောစရိယာများတွင် လမ်းကြောင်းများသတ်မှတ်ရာတွင် အမှတ်အသား လမ်းညွှန်များ ပြုလုပ်ထားရန်
- အရေးပေါ်ကာလအတွင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလမ်းကြောင်းများ အသုံးပြုနိုင်စေရန်
- အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များအတွက် အစားအစာ၊ ရေ ရရှိစေရန်နည်းလမ်းများ ရှာဖွေထားရန်
- ရှေးဦးပြုစုရေးနှင့် ဆေးဝါးများ လုံလောက်မှု ရှိစေရန်
- အခြေခံ အသိပညာ မြှင့်တင်ရေးလုပ်ငန်းများ အနည်းဆုံး တစ်နှစ် တစ်ကြိမ်ပြုလုပ်ရန်
- ပညာပေး လုပ်ငန်းများ၊ သတင်းအချက်အလက်၊ ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာနှင့် ကြိုတင်သတိပေးရေးဆိုင်ရာ ဝိုင်းရံစာများ၊ ဆိုင်းဘုတ်များကို ရပ်ရွာများတွင် ချိတ်ဆွဲထားရန်
- ကြိုတင်သတိပေးနှင့် သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှု သင်တန်းများ ပြုလုပ်ရန်
- ဘေးအန္တရာယ်အလိုက် အတတ်ကျင့်စနစ်များ ပြုလုပ်ရန် (တစ်နှစ်လျှင် အနည်းဆုံး တစ်ကြိမ်)
- နှစ်စဉ် ခရိုင်အဆင့် သဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးကော်မတီနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေး အကြံဉာဏ်များ တောင်းခံရန်
- အခြား (ရှိပါက သီးခြားစာရွက်ဖြင့်ဖော်ပြရန်)

ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ: *ဤသောသတိပေးချက်များကို ဖုန်းဆောင်ပြီး စာတမ်းထဲသို့*

အားနည်းချက်များ

အကြံပြုချက်များ

(၇) ရပ်ရွာလူထု ကြံ့တင်ပြင်ဆင်ခြင်း

အန္တရာယ်ပြေငြိမ်ပုံကို အသုံးပြုခြင်းဖြင့် အရေးပေါ်တုံ့ပြန်မှုများ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင် ဘယ်လိုလဲ။ _____

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း၊ အစီအစဉ်များရေးဆွဲခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်ရာတွင် အမျိုးမျိုးသော အချိန်ကာလ သတ်မှတ်ချက် တို့တွင် သတင်းအချက်အလက်များအား ဖျော်ဖြေစွာ ပေါင်းစပ်အသုံးပြုပါသလား။ (ဥပမာ- သတင်း ရယူခြင်း၊ နေ့စဉ်၊ ၁၀ ရက် တစ်ကြိမ်၊ လစဉ်၊ ရာသီအလိုက်ခန့်မှန်းချက်များနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု ဖြစ်စဉ်တို့ စသည်ဖြင့်) ရှိ မရှိ
ရှိလျှင် ဘယ်လိုလဲ။ _____

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သူများ၊ ထိခိုက်လွယ်သူများနှင့် ကဏ္ဍများသည် ဘေးအန္တရာယ်အလိုက် အဆင့်တိုင်းအတွက် ကြံ့တင်သတိပေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုအပ်သော သတ်မှတ်ချက်များ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ
ပြုလုပ်ပါလျှင်၊ ဘာတွေလုပ်ဆောင်ပါသလဲ။ _____

အမျိုးမျိုးသော ဘေးအန္တရာယ်ပြင်းအားနှင့် သက်ရောက်မှု အမျိုးမျိုးတို့ (အလယ်အလတ်၊ ပြင်းထန်သော၊ အဆိုးဝါးဆုံး) ဘေးအန္တရာယ်တစ်ခုအတွက် သတ်မှတ်၍ လိုအပ်သော လုပ်ဆောင်ချက်များပြုလုပ်ပါသလား။
အမျိုးမျိုးသော ထိခိုက်လွယ်မှုများအတွက် ချက်ချင်းလုပ်ဆောင်ချက်များ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ
ပြုလုပ်ပါလျှင်၊ ဘာတွေလုပ်ဆောင်ပါသလဲ။ _____

ကြံ့တင်သတိပေးအချက်အလက်များရရှိနိုင်စေရန် လိုအပ်သော အရင်းအမြစ်များအား ချက်ချင်း အသုံးပြုနိုင်ရန် နည်းလမ်းများ ရှိပါသလား။
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ ရှိ မရှိ
_____ ဖုန်း ၁၄၆၂၈၇၂၁၂

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သူများ၊ ထိခိုက်လွယ်သူများအနေဖြင့် သက်ရောက်မှုမြင့်မားသော လုပ်ဆောင်ချက်များ၊ သက်ရောက်မှု နိမ့်ပါးသော ဘေးအန္တရာယ်များ၊ အဖြစ်အပျက်များ သတ်မှတ်ထားမှုများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ _____ စား လွှတ်ရာ ဖြိုစွဲ ချိ ဆောင်

ရပ်ရွာလူထုအတွင်း ဘေးအန္တရာယ်အပေါ် ထင်မြင်ယူဆချက်နှင့် ထိခိုက်လွယ်သူများအကြား အဆင်သင့်ဖြစ်စေသည့် လုပ်ဆောင်ချက်များရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ _____ စား လွှတ်ရာကို မစာမပြီး သုံး ခိုး စား ပေး ဖြို ဆောင်

ဘေးဖြစ်ပွားသောနေရာတွင် နိမ့်ပါးသော သက်ရောက်မှုနှင့် သက်ရောက်မှု မြင့်မားမှုတို့အတွက် ရပ်ရွာလူထု နီးကြား တက်ကြွလာစေရန် လှုံ့ဆော်မှုများ လုပ်ဆောင်ရန် အရင်းအမြစ်များ အသုံးပြု၍ ချက်ချင်း လုပ်ဆောင်နိုင်သော နည်းလမ်းများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ _____

အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးဆောင်ရွက်ချက်များ စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ ရုပ်ရှုယူဆမှုမှ ကျေးဇူးပြုဆောင်ရွက်ပေးဆောင်ရွက်

အားနည်းချက်များ စွဲကံကောင်းကောင်းသို့တွေ့ရှိရပါသည်။

အကြံပြုချက်များ

(၉) သုံးသပ်ချက်များ

မြို့နယ်သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ၊ မြို့နယ်မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန တို့ကို လေ့လာသုံးသပ်မှုများပြုလုပ်ရန် နည်းလမ်းများရှိပါသလား။
ရှိပါက၊ နည်းလမ်းများအားဖော်ပြပါ။ ရှိ မရှိ
ကျေးဇူးတင်အားပေးဆောင်ရွက်ပေးပါ။

လေ့လာသုံးသပ်ချက်များ ပုံမှန်လက်ခံနိုင်ရန် မြို့နယ်သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ၊ မြို့နယ်မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန တို့တွင် တာဝန်ပေးထားသူများ ရှိပါသလား။
ရှိလျှင်၊ တာဝန်ပေးထားသူများအားဖော်ပြပါ။ ရှိ မရှိ

မည်ကဲ့သို့ မကြာခင်အတွက် သုံးသပ်ပါသလဲ။

မြို့နယ်သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီ၊ မြို့နယ်မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန တို့မှ တွက်ပြန်မှုများရှိပါသလား။
ရှိလျှင်အသေးစိတ် ရေးသား ဖော်ပြပါ။ ရှိ မရှိ

သုံးသပ်ချက်များ ဆော့လျင်စွာ ပြုလုပ်ခြင်းအပေါ်တွင် ကြိုတင် သတိပေးချက်/ ဘေးအန္တရာယ် သတင်းအချက်အလက် လက်ခံရရှိမှုတွင် တိုးတက်မှုများ ရှိပါသလား။
ရှိလျှင်အသေးစိတ်ရေးသားဖော်ပြပါ။ ရှိ မရှိ

၃၂

သုံးသပ်ချက်များ ပြုလုပ်ရာတွင် စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ သုံးသပ်ချက်များ ပြုလုပ်ရာတွင် ကျေးဇူးပြုဆောင်ရွက်ပေးဆောင်ရွက်

အားနည်းချက်များ သုံးသပ်ချက်များ ပြုလုပ်ရာတွင်

အကြံပြုချက်များ

အနက်ချုပ်လမ်းညွှန်ချက်များ
၁။ ဘေးဖြစ်နိုင်ချေ ဗဟုသုတ
၂။ ဒေသတွင်းအန္တရာယ်များကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း
၃။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး နည်းလမ်းများ
၄။ သတင်းများကိုထုတ်ပြန် ကြိုတင်သတိပေးခြင်း
၄။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း
၅။ ဒေသတွင်းဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း
၆။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များ ထုတ်ပြန်ပေးပို့ခြင်း
၇။ ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း
၈။ အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေး ဆောင်ရွက်ချက်များ
၉။ သုံးသပ်ချက်များ
အဓိက ထင်မြင်သုံးသပ်ချက်များ
လေ့လာသုံးသပ်သူများ၏ လက်မှတ်များ
လေ့လာသုံးသပ်သည့် ရက်စွဲ

ပုံစံ ၁၅၈ ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို စစ်ဆေးခြင်း

ရည်ရွယ်ချက်

စီမံကိန်းဝင်ရွာများအနေဖြင့်မိမိတို့၏ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိသဘာဝ အရင်းအမြစ်များကို ထုတ်ယူအသုံးပြုရာတွင် ထိန်းသိမ်းမှု ဆိုင်ရာနည်းဥပဒေသ ဆောင်ရွက်/ရှောင်ရွက်မှုများကို သိရှိ နားလည်စေရန်နှင့် လိုက်နာဆောင်ရွက်စေရန်ဖြစ်ပါသည်။

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းမှုမရှိပါက သစ်တော ပြုန်းတီးခြင်း၊ လောင်စာဆီများအလွန်အကျွံသုံးစွဲခြင်းကြောင့် လေထုညစ်ညမ်းခြင်း၊ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ခြင်း စသည့် ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးများကို ဖြစ်ပေါ်နိုင်ကြောင်းကို ကောင်းစွာ သိရှိနားလည်စေရန်ဖြစ်ပါသည်။ နမူနာဇယားတွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းခြင်းဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်/ ရှောင်ရွက်အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

နမူနာဇယားပုံစံ

ကြာချိန် (၃၀) နာရီအတွင်း ။

အသုံးပြုမည့်ပစ္စည်းများ ။
အသင့်ပြင်ဆင်ထားသည့်မေးခွန်း၊ ဘောပင်၊ ခဲတံ။

အသုံးပြုသည့် နည်းလမ်း ။
ပုံစံသို့မဟုတ် ဦးဆောင်၍ အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးခြင်း။

ပါဝင်မည့်လူဦးရေ ။
ပုံစံသို့မဟုတ် (က-၂ မ-)၊ ရွာမှပါဝင်သူ (က-၂ မ-)

ပြုလုပ်ပုံအဆင့်ဆင့် ။
မေးခွန်းနမူနာနှင့်ပြုလုပ်ပုံအဆင့်ဆင့်ကို အောက်တွင်ဖော်ပြ ထားပါသည်။ ပူးတွဲပါ စာရွက် တွင် နမူနာဇယားပုံစံကို ဖော်ပြထားပါသည်။

စီမံကိန်းအမည်/ နေရာ	အိန္ဒိယဘေးကင်းရေး			အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းများကို
စီမံကိန်းအကြောင်းအကျဉ်း	BRACED Project			
ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာခြေခံများ		ရှိ	မရှိ	
သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်				
စီမံကိန်းသည် တရားဥပဒေအရ အကာကွယ်ပေးထားသောဧရိယာအတွင်း (သို့) အနီးအနား (သို့) ယင်းသို့ သတ်မှတ်သင့်သည့် နေရာများတွင် ဆောင်ရွက်နေရပါသလား။				✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည်အပင်၊ သက်ရှိမျိုးစိတ်တွေကိုအကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသလား။	✓			
စီမံကိန်းသည်မူလသစ်တော၊ လူလုပ်သောသစ်တော၊ခြံမြေ၊ စိုစွတ်သောမြေ၊ ဒီရေတောမြေ အနီးအနားမှာရှိနေလား။	✓			
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှုကိုဖြစ်စေသော သစ်တောဖြုန်းတီးမှုနှင့် သဘာဝအလေ့အထကို ခေါင်းပုံဖြတ်နေသလား။				✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် သစ်တောကနေ သစ်တောမဲ့လုပ်ဆောင်မှုအားဖြင့် သစ်တောဆုံးရှုံးအောင် လုပ်နေသလား။				✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် တိကျသောပထဝီအနေအထား ပြောင်းလဲမှုလုပ်နေသလား။				✓

စီမံကိန်းအစီအစဉ်များ တိုးတက်မှုအတွက် ဟင်းသီးဟင်းရွက်ပင်နှင့် သစ်သီးဝလံပင်များကို ရှင်းလင်းသလိုဖြစ်နေသလား။		✓
စီမံကိန်း၏လုပ်ဆောင်မှုသည် အပင်များစီးရိုးခြင်းနှင့် စိုက်ပျိုးနယ်မြေသစ်များ အတွက်တိုးတက်မှုကို လျော့ကျစေသလား။		✓
စီမံကိန်းသည် အခြားမူလားသော မျိုးစိတ်များနှင့် အဆင်ပြေနေသော သဘာဝသက်ရှိစနစ်ကို ဖျက်စီးနေသလား။		✓
ပင်လယ်နှင့် ရေနေ ဇီဝသက်ရှိများပေါ်တွင် သက်ရောက်မှု ရှိပါသလား။		✓
ရှေးဟောင်းအမွေအနှစ်များ		
စီမံကိန်းသည် သမိုင်းနှင့်ဆိုင်သော ရှေးဟောင်းသုတေသန နယ်မြေဥပဒေအရ ထားမြစ်နယ်မြေအနားမှာရှိနေသလား။		✓
စီမံကိန်းသည် ရှေးဟောင်းမြို့များအဖြစ်ဖော်ပြသော ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ် အဖြစ်ရှိနေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ဘာသာရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း၊ ဘုန်းတော်ကြီးနယ်မြေ၊ ဘုရားကျောင်းတွေကို ဖျက်စီးစေသလား။		✓
လူတွေရဲ့သုသာန်တွေကို အနှောက်အယှက်ပေးနေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ထင်ရှားသောနေရာ၊ အဆောက်အဦး၊ သတ်မှတ် ထားသော အမျိုးသားအမွေအနှစ်တွေကို အကျိုးသက်ရောက်စေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ယဉ်ကျေးမှု၊ အသက်ရှင်မှုပုံစံ၊ လူနည်းစု တိုင်းရင်းသားတွေရဲ့ပုံစံကို ပြောင်းလဲစေသလား။		✓
ညစ်ညမ်းမှုများမှ ကာကွယ်ခြင်း		
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုများသည် မြစ်ကမ်း၊ စမ်းချောင်းဘေးတွင် လုပ်ဆောင်နေသလား။	✓	
စီမံကိန်းသည် ပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေဩဇာ၊ ဓာတုပစ္စည်းသုံးပြီး စီမံကိန်း ဖွံ့ဖြိုးဖို့အတွက်လုပ်ပြီး ရေထုနှင့်မြေထုကို ထိခိုက်စေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် အဆောက်အဦးဆောက်ခြင်းမှ ဆူညံသံ၊ အသေးစား ရေကာတာ၊ နံရံလုပ်ဖို့ အသုံးပြုသောပစ္စည်းများသုံးခြင်း။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုများသည် မြေအောက်ရေ အရင်းအမြစ်များကို သုံးပြီး ရေကိုလျော့နည်းစေခြင်း။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်ချက်သည် ဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကိုလုပ်ရင်း ဖုန်မှုန့်များကို ထုတ်လွှင့်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းသည် ဒီဇယ်အင်ဂျင်များကို သုံးနေသလား။		✓

စီမံကိန်း၏ လုပ်ဆောင်မှုများသည် ပတ်ဝန်းကျင်တွင်၊ ညစ်ညမ်းမှုများကို ဖြစ်ပေါ်စေပါသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုနှင့် ပတ်သက်နေသော စွန့်ပစ်ပစ္စည်းအညစ်အကြေးများသည် ပတ်ဝန်းကျင်ရှိလူများ၏ ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်စေပါသလား။		✓
လူမှုပတ်ဝန်းကျင်		
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့်၊ လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း၏ အစီအစဉ်များ၊ နည်းဗျူဟာများ၊ ထိခိုက်မှု ဖြစ်ပေါ်သလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း၏ လူနေမှုပုံစံ၊ လုံခြုံမှု၊ စုစည်းမှုတို့ကို ထိခိုက်မှုဖြစ်ပေါ်သလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်းရှိ ထိခိုက်လွယ်သော အုပ်စုများကိုထိခိုက်မှု များဖြစ်ပေါ်သလား။		✓
ပုံမှန်လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း		
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်ရှိ သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေပါသလား။	✓	
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် ရေဆိုးမြောင်းစနစ်များ၊ ပြည်သူ့ပိုင်ပစ္စည်းများကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေပါသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် အများပြည်သူနှင့်လုပ်ဆောင်သည့် ဝန်ထမ်းများအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်ပါသလား။	✓	
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့်၊ ရိုရင်းစွဲ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ရင်းမြစ်များအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်ဟု ထင်ပါသလား။	✓	
သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆန်းစစ်မှုရလဒ်များကို ပြန်လည်သုံးသပ်စစ်ဆေးပြီး ၊ ဆောင်ရန်/ ရှောင်ရန် နည်းဥပဒေဖြင့် ပြန်လည်၍ တိုင်းတာပါ။		

၅၈

ပုံစံ ၁၆။ ပဋိပက္ခကို စစ်ဆေးခြင်း

Do No Harm မှု

Do No Harm မှုကို BRACED Beda Alliance မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများမှ ပြုစုခဲ့သည်။ ၎င်းကို စီမံခန့်ခွဲမှုများ ပြုစုခြင်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နေစဉ် ကာလအတွင်းတွင် အရေးကြီးသော ပဋိပက္ခဖြစ်နိုင်သည့် အခန်းကဏ္ဍကိုထည့်သွင်းစဉ်းစားစေနိုင်ရန်အတွက် ပုံစံပေးမည့် နည်းကိရိယာဖြစ်သည်။ စီစစ်ရန် စာရင်းသည် ပြည့်စုံမှု မရှိ၊ ပဋိပက္ခစစ်တမ်းကောက်ယူမှု (သို့) ဌာနတွင်းသုံးမှုများ မပါဝင်သော်လည်း ၎င်းတို့၏ လိုအပ်ချက်ကို အထူးပြုဖော်ပြထားသည်။ ထို့အပြင် ပဋိပက္ခဆိုင်ရာအသိရှိခြင်းသည် မှန်သည်။ မှားသည်မေးခွန်းများထက် ပိုမိုသည်။ ပဋိပက္ခ နှင့် တင်းမာမှုများသည် အများအားဖြင့် အဖွဲ့တို့၏ အင်းအားစုပေါ်တွင် မူတည်သည်။ ၎င်းတွင် စီစစ်ရန် စာရင်းကို အသုံးပြုသူတို့မှ အယူအဆကို (သင်တန်းများမှ တဆင့်) နားလည်ရန်၊ အရေးကြီးပြီးစီစစ်ရန်၊ စာရင်းကိုထပ်မံဆွေးနွေးရန်တို့အတွက် အသုံးပြုနိုင်သည်။

၁။ ပဋိပက္ခ အခြေအနေကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ခြင်း။
 ခွဲခြားသူများနှင့် ပေါင်းစည်းသူများစီစစ်ချက်၊ ထို့အပြင်ဆောင်ရွက်သူ စီစစ်လေ့လာချက်များသည်လည်း အဓိကအပိုင်းများတွင် ပါဝင်ပြီး အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် အကြောင်းအရာကို နားလည်ရန် ပထမအဆင့်များဖြစ်သည်။
 ၂။ အကြောင်းအရာနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုကြားဆောင်ရွက်မှု ဤအပိုင်းသည် အကြောင်းအရာနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုအကြား ဘယ်လိုဆက်စပ်မှုရှိသည်ကို ကြည့်ရှုလေ့လာသည်။ ဆိုးရွားသည့်အခြေအနေတွင် ရှားပါးသည့်အရင်းအမြစ်များဖြင့် သတ်မှတ်ပြီး မည်သည့်စီမံကိန်းမဆို ရပ်ရွာလူထု၊ အုပ်စုများ (သို့) တစ်ဦးတစ်ယောက်အကြားတွင် တင်းမာမှုကိုဖြစ်စေနိုင်သကဲ့သို့ ရပ်ရွာအတွင်းတွင် အပြုသဘောဆောင်သည့် ကဏ္ဍများလည်း တိုးတက်လာနိုင်သည်။ ၎င်းအချိန်တွင် အဖွဲ့အစည်း/ဆောင်ရွက်မှုတစ်ခုစီသည် ၎င်းသည် အကြောင်းအရာနှင့် မည်သို့ချိတ်ဆက်ပုံကို နားလည်ထားရန်လိုအပ်သည်။

နောက်ဆက်တွဲ (၃): ကျေးရွာသဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ၏ တာဝန်နှင့် ဝတ္တရားများ

ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှု ပင်မကော်မတီ (VDMC) ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ

ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးလုပ်ငန်းတွင် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် ကာကွယ်ခြင်းသည် အရေးကြီးကြောင်းကို မိမိရပ်ရွာလူထုလက်ခံ လာစေရန်နှင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်လာစေရန် အသိပညာပေး စည်းရုံး လှုံ့ဆော်ခြင်း။
- မိမိတို့၏ကျေးရွာအတွင်း၌ သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေး ဆိုင်ရာ သင်တန်းများ၊ အစည်းအဝေးများကို ဦးဆောင်ပြုလုပ်ပေးခြင်း။
- ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးလုပ်ငန်း၏ အားနည်းချက်/ အားသာချက်များကို ဖော်ထုတ်ပြီး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း အစီအစဉ် များ ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်ခြင်း။
- ကျေးရွာ၏ အရင်းအမြစ်များ၊ သယံဇာတများကို စနစ်တကျထိန်း သိမ်းခြင်း၊ သုံးစွဲခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ ပုံမှန်ရယူခြင်း / ဖြန့်ဝေခြင်း။
- ကျေးရွာလူထုနှင့် ကျေးရွာအတွင်းအခြားလူမှုရေးအဖွဲ့များ ပူး ပေါင်းပါဝင်လာအောင် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ပြီး ဘေးအန္တရာယ်လျော့ ချရေးဆိုင်ရာ သဏ္ဍာန်တူဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်မှုလုပ်ဆောင်ခြင်း။
- ကျေးရွာ၊ ကျေးရွာအုပ်စုနှင့် မြို့နယ်အတွင်းရှိ သဘာဝဘေး လျော့ပါးရေးဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူများ၊ အခြား လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်း များနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ သတင်းပေးပို့ရယူခြင်း၊ လိုအပ် သောအကူအညီများ ရယူခြင်း။
- ရံပုံငွေ/ လည်ပတ်ငွေများ ရှာဖွေခြင်းနှင့်အတူ စနစ်တကျထားရှိပြီး တိုးပွားအောင် နည်းလမ်းရှာဖွေ ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ် (ကြိုတင်သတိပေးချက် ရရှိချိန်)

- မှန်ကန်နိုင်မာသော အရင်းအမြစ်မှ သတင်းအချက်အလက်များ အား အချိန်နှင့်တပြေးညီရယူခြင်းနှင့် ကြိုတင်သတိပေးချက်ကို ဖြန့်ဖြူး ပေးခြင်း။
- ဘေးကင်းလုံခြုံရာ လမ်းကြောင်းများ လမ်းညွှန်ပြသထားရှိခြင်း။
- စားနပ်ရိက္ခာ၊ သောက်ရေ၊ ဆေးဝါးနှင့် လိုအပ်သောပစ္စည်းများ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားရှိခြင်း။

- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် နေရာချထားရေးနှင့် အခြားလိုအပ် သော စီမံခန့်ခွဲမှုများ ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် လူဦးရေစာရင်းများ ကောက်ယူခြင်း နှင့် ပျောက်ဆုံး၊ ကျန်လှုပ်စာရင်းများ ပြုစုထားရှိခြင်း။
- မလိုလားအပ်သော လူမှုရေးပြဿနာများ မဖြစ်စေရေး ကြိုတင် ပြင်ဆင် စီမံဆောင်ရွက်ထားရန်။
- ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေး လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် Taskforce များကို တာဝန်ခွဲဝေပေးရန်။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- အရေးပေါ် ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ထောက်ပံ့ရေး (အစား အစာ၊ သောက်သုံးရေ၊ ယာယီနေထိုင်မှုနှင့် ကျန်းမာရေးစောင့် ရှောက်မှု) လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရအဖွဲ့များ၊ လူမှုရေးအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ကူညီဆောင်ရွက် ခြင်း။
- ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီစဉ်လုပ် ဆောင်ခြင်း။ (ဥပမာ- အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ ထောက်ပံ့ခြင်း၊ နေအိမ်များနှင့် ပြည်သူပိုင် အဆောက်အဦများ ပြန်လည်ပြင်ဆင်တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် နှစ်သိမ့်ဆွေးနွေးခြင်း အစီအစဉ်)
- ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု စာရင်းကောက်ယူခြင်းနှင့် ယာယီခိုလှုံရာနေရာများ ပြင်ဆင်ပေးခြင်း။
- နောက်ဆက်တွဲ လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေးပြဿနာများ မဖြစ်စေရေး အစီအမံများ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ထားခြင်း။
- ဒေသတွင်း အရင်းအမြစ်များကို ပြန်လည်ထူထောင်ရေး လုပ်ငန်း များတွင် အကျိုးရှိစွာ အသုံးပြုနိုင်ရေး စီမံခန့်ခွဲမှုများပေးရန်။
- ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာအစိုးရအဖွဲ့များ၊ လူမှုရေးအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ကာ လိုအပ်သော အကူအညီများရယူခြင်း။
- ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့် ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေး အစီအ စဉ်များတွင် ရေရှည်ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး အစီအစဉ်များ ထည့်သွင်းစဉ်းစား လုပ်ဆောင်ခြင်း။

- အနာဂတ်တွင် ပိုမိုထိရောက်သော ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် ကော်မတီဝင်များ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များကို ပြန်လည်သုံးသပ် ခြင်း။

ကြိုတင်သတိပေးရေးအဖွဲ့၏ တာဝန်များ

ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ကျေးရွာပြည်သူများအား ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်သော ဆောင်ရန်/ ရှောင်ရန်များအား အသိပညာပေးခြင်း၊ အသိပညာ ပေးလက်ကမ်းစာစောင်များ၊ ပိုစတာများ ဖြန့်ဝေခြင်း။
- မုန်တိုင်းအရောင်နှင့် အဆင့်များအား ကျေးရွာလူထုသိရှိရန် ပညာ ပေး ပြောကြားခြင်း။
- မိုးလေဝသသတင်းနားထောင်၍ ကျေးရွာပြည်သူများအား အချိန်မီ သတိပေးခြင်း။
- ကြိုတင်သတိပေးရေးစနစ်များအား ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်မှုရှိစေရန်နှင့် ဘေးအန္တရာယ် အမျိုးအစားအလိုက် ကြိုတင်ပြင်ဆင် လေ့ကျင့် ထားခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး သင်တန်းများပြုလုပ်ခြင်း၊ ဘေးကင်း ရာ လမ်းကြောင်းပြခြေပုံများ ရေးဆွဲထားခြင်း၊ အစမ်းလေ့ကျင့်မှု များ ပြုလုပ်ခြင်း။
- ကြိုတင်သတိပေးရေး အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများအား အချိန် မှန်ပြုပြင် ထိန်းသိမ်းမှုများ လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရမည့် ဖုန်းနှင့်လိပ်စာများကို ကြိုတင်ရှာဖွေ စုဆောင်းထားခြင်း။
- သဏ္ဍာန်တူ ဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်ခြင်းတွင် အရေးပေါ်အခြေအနေ ၌ အခြား Taskforce များနှင့် မည်သို့ချိတ်ဆက် လုပ်ဆောင်နိုင်မှု များကို လေ့ကျင့်ပြင်ဆင်ထားခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ်

- ကြိုတင်သတိပေးချက်ရရှိသည်နှင့် ကျေးရွာလူထုကို ကြိုတင်ပြင် ဆင်မှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန် သတိပေးနှိုးဆော်ခြင်းနှင့် ထိခိုက်လွယ် သူများကို ဘေးကင်းခိုလှုံရာ နေရာများသို့ ပြောင်းရွှေ့နိုင်ရန် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ခြင်း။

- ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ပတ်သက်သော သတင်းအချက်အလက်များကို အချိန်နှင့်တပြေးညီ ကျေးရွာ လူထုသို့ ထုတ်ပြန်ပေးရန်နှင့် ကော လဟာလများ မဖြစ်ပေါ်စေအောင် သတိပြုဆောင်ရွက်ရန်။
- VDMC ပင်မကော်မတီသို့ လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက် များ ပံ့ပိုးကူညီပေးရန်နှင့် အခြား Taskforce များနှင့် လိုအပ်သ လို ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ရန်။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းကြောင်း သိရသည်နှင့်တပြိုင်နက် VDMC နှင့် Taskforce များထံ အကြောင်းကြားရန်နှင့် ရှာဖွေကယ်ဆယ် ရေး လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေး အဖွဲ့နှင့် ပူး ပေါင်းလုပ်ဆောင်ခြင်း။
- အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန် ဖုန်းနံပါတ်နှင့် လိပ်စာများ၊ လိုအပ်သော သ တင်းအချက်အလက်များကို ကူညီပံ့ပိုးပေးခြင်း။
- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်းပြီဖြစ် ကြောင်း သတင်းထုတ်ပြန်ပေးရန်နှင့် နောက်ဆက်တွဲဖြစ်တတ် သော အန္တရာယ်အကြောင်း ကြိုတင်သတိပေးချက်များ ထုတ်ပြန် ပေးခြင်း။ (ဥပမာ-ဝမ်းရောဂါ၊ အဆိပ်ရှိသတ္တဝါ၊ မီးဘေး၊ ဓာတ် လိုက်ခြင်း....စသည့်)

ရှာဖွေရေးနှင့် ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့၏ တာဝန်များ

ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေရှိသောကာလများတွင် အရေးပေါ်လိုအပ်သော စက်ကိရိယာများ၊ အသက်ကယ်ပစ္စည်းများအား အချိန်မှန်ပြင် ဆင် ရှာဖွေစုဆောင်းထားခြင်း။
- ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေး သင်တန်းများတက်ရောက်ပြီး ပုံမှန်လေ့ ကျင့်ထားခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ချိန်တွင် ဒေသတွင်းရှိ အရင်းအမြစ်များ နှင့် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ဆောင်နိုင်ရန် စီစဉ်ထားခြင်းနှင့် ကျေးရွာလူထုကိုလည်း လုပ်ဆောင်တတ်စေရန် သင်တန်းပေး ခြင်းနှင့် လက်တွေ့သရုပ်ပြ လေ့ကျင့်စေခြင်း။
- အရေးပေါ်အခြေအနေတွင် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများကို အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းလုပ် ဆောင်နိုင်ရန် ကြိုတင် ပြင်ဆင်လေ့ကျင့်ထားခြင်း။

- ရပ်ရွာလူထုအနေဖြင့် အသက်ကယ်ပစ္စည်းများအား နေအိမ်တွင် လွယ်လင့်တကူ ရရှိနိုင်စေရန် ကြီးကြပ် ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ကျေးရွာ၏ထိခိုက်လွယ်သူများ၊ ဦးစားပေးပြောင်းရွှေ့ပေးရန် လိုအပ်သူများစာရင်းနှင့် ကျေးရွာလူဦးရေ စာရင်းများ ကြိုတင်ပြင်ဆင် စုဆောင်းထားခြင်းနှင့် တာဝန်များခွဲဝေ သတ်မှတ်ထားခြင်း။
- ကျေးရွာလူထုပူးပေါင်းပါဝင်လာအောင် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ပြီး အရေး ပေါ်ပြောင်းရွှေ့ခြင်းနှင့် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ခြင်း သဏ္ဍာန်တူ ဇာတ် တိုက်လေ့ကျင့်ခြင်းကို အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းလုပ် ဆောင်ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ်

- ကြိုတင်သတိပေးချက် ရရှိသည်နှင့်တပြိုင်နက် ထိခိုက်လွယ်သူ များကို ဦးစားပေးပြောင်းရွှေ့ရန်နှင့် အရေးပေါ်ပြေးလမ်း ဆိုင်း ဘုတ်များ ပြသထားခြင်း။
- ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် သက်ဆိုင်သောပစ္စည်းများ အသင့်ပြင် ဆင်ထားရန်နှင့် လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်များကို Early Warning အဖွဲ့နှင့် ချိန်ဆက်ရယူခြင်း။
- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် VDMC ကော်မတီမှဆောင်ရွက် နေသော လူဦးရေစာရင်းကောက်ယူခြင်းနှင့် နေရာချထားရေး လုပ်ငန်းများတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးခြင်း။
- ပျောက်ဆုံးသူများကို စာရင်းပြုစုထားပြီး ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်း ချိန်တွင် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများကို ချက်ချင်းလုပ် ဆောင် နိုင်ရန် Early Warning and First Aid Taskforces နှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် တာဝန်ခွဲဝေမှုများ လုပ်ဆောင် ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- Early Warning အဖွဲ့ထံမှ ဘေးကင်းရှင်းကြောင်း သိရှိရသည်နှင့်တပြိုင်နက် VDMC သို့ အကြောင်းကြားပြီး အခြား အဖွဲ့များနှင့်ပူးပေါင်းကာ တာဝန်ခွဲဝေထားသည့်အတိုင်း ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းကို ချက်ချင်း လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- လိုအပ်သော လမ်းကြောင်းရှင်းလင်းခြင်းများကို ကျေးရွာလူထု အကူအညီနှင့် ချက်ချင်းရှင်းလင်း လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- အရေးကြီးလူနာများကို First Aid အဖွဲ့သို့ လွှဲပြောင်းပေးရန်နှင့် လိုအပ်ပါက နီးစပ်ရာဆေးရုံသို့ ပို့ဆောင်ရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေး ခြင်း။

- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းချိန်တွင် ခိုလှုံရာအဆောက်အဦမှ ပြန် မည့်သူများကို လိုအပ်သောကူညီပံ့ပိုး မှုများပေးရန်နှင့် ထိခိုက် လွယ်သူများကို အိမ်တိုင်ရာရောက် ပြန်လည်ပို့ဆောင်ပေးခြင်း (နေအိမ် မပျက်စီးပါက)
- VDMC ကော်မတီမှ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု စာရင်းကောက်ယူရာတွင် ကူညီပေးခြင်း။

ရှေးဦးသူနာပြုရေးအဖွဲ့၏ တာဝန်များ

ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ရှေးဦးသူနာပြုသင်တန်းများတက်ရောက်၍ ကျေးရွာသို့အသိပ ညာများ ဖြန့်ဝေခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်တတ်သောရာသီများတွင် အရေးပေါ် လိုအပ်သော ဆေးဝါးများအား စုဆောင်းထားရန်နှင့် ရက်လွန်မှု မရှိစေရန်စစ်ဆေးကာ လိုအပ်သောဖြည့်တင်းမှုများ အချိန်မှန် လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ပါက အရေးပေါ်ဆေးကုသမှု ပြုလုပ် နိုင်ရန် နေရာများ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း၊ စေတနာ့ဝန်ထမ်းများ၊ အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ လေ့ကျင့်ခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် တာဝန်များခွဲဝေခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်တတ်သောရာသီများတွင် ဒေသအ တွင်းရှိ ဆေးရုံ၊ ဆေးပေးခန်းများအား ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပြု လုပ်ထားနိုင်ရေးအတွက် ညှိနှိုင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ်

- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် ထိခိုက်လွယ်သူများကို ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်း။
- ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေး အဖွဲ့နှင့်အတူ ထိခိုက်လွယ်သူများ ပြောင်း ရွှေ့ရာတွင် လိုအပ်သောကူညီ မှုများပေးခြင်း။
- ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်နေသူများ၊ အားငယ်နေသူများနှင့် နှလုံး ရောဂါရှိသူများကို စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာအားပေး နှစ်သိမ့်ပေးခြင်းကို လုပ်ဆောင်ပေးခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းချိန်တွင် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း၊ စေတနာ့ ဝန်ထမ်းများ၊ အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းကာ ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ဆောင်နိုင်ရန် တာဝန်ခွဲဝေခြင်းနှင့် ကြိုတင် ညှိနှိုင်းပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ် ထားခြင်း။

- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦအတွင်း ကျန်းမာရေးနှင့် ပတ်သက်သော အသိပညာပေးခြင်းကို Early Warning အဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းကာ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိ သူများအား ကယ်ဆယ်ခြင်းနှင့် လိုအပ်သော ကူညီမှုများပေးခြင်း။
- ဒဏ်ရာပြင်းထန်သောလူနာများကို နီးစပ်ရာဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းများ သို့ ပို့ဆောင်ရန်အတွက် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်း လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်ပြီးနောက် နောက်ဆက်တွဲဖြစ်တတ်သော ကျန်းမာရေးပြဿနာများကို ကြိုတင်ကာကွယ်မှုများ လုပ်ဆောင် ထားရန်နှင့် သတိပေးနှိုးဆော်မှုများပြုလုပ်ထားရန်။
- သေပျောက်စာရင်းကောက်ယူရာတွင် VDMC ကော်မတီကို လိုအပ်သောကူညီမှုများပေးခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းကြောင်း ထုတ်ပြန်ပြီးနောက် နေအိမ်ပြန် မည့်သူများကို လိုအပ်သလို ကူညီပေးရန်နှင့် ထိခိုက်လွယ်သူများ ကို အိမ်တိုင်ရာရောက် ကူညီပို့ဆောင်ပေးခြင်း။
- ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသူများကို အချိန်မှန် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက် မှုပေးခြင်း။

နောက်ဆက်တွဲ (၄): အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်များ

လပွတ္တာမြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာများ၏ ဖုန်းနံပါတ်များ

စဉ်	ဌာနအမည်	ဌာနအကြီးအကဲအမည်	ရုံးဖုန်း (၀၄၂-)	လက်ကိုင်ဖုန်း
၁	မြို့နယ်ရဲ	ရဲမှူးဦးတင်မောင်ဌေး	၈၀၁၃၃/၁၃၄	၀၉-၂၀၀၀၈၄၆
၂	တရားရုံး	ဦးသန်းဇော်ဦး	၈၀၁၁၇	၀၉-၂၅၆၁၆၀၂၈
၃	ဥပဒေ	ဒေါ်နေခြည်ထွေး	၈၀၆၀၄	၀၉-
၄	စိုက်ပျိုးရေး	ဦးသိန်းဇံ	၈၀၄၁၃	၀၉-၂၅၀၄၄၈၁၂၃
၅	မြေစာရင်း	ဦးသန်းအောင်	၈၀၁၂၇	၀၉-၂၅၀၇၅၆၄၄၉
၆	ဆည်မြောင်း	ဦးမျိုးမြင့်အောင်	၈၀၁၃၀	၀၉-၇၈၃၇၉၆၉၆၇
၇	ကုန်သွယ်မြှင့်တင်ရေး	ဦးအောင်မြင့်ဦး	၈၀၄၁၄	၀၉-၄၂၂၅၁၆၁၁၁

၈	စည်ပင်	ဦးကျော်ကျော်	၈၀၁၃၂	၀၉-၄၂၂၄၈၂၈၄၉
၉	ကုန်တင်ကုန်ချ	Dr. စိုးလှိုင်ဝင်း	၈၀၁၁၂	၀၉-၄၂၂၅၀၁၆၆၆
၁၀	ပြန်/ဆက်	ဒေါ်မြင့်မြင့်ကြည်	၈၀၁၂၃	၀၉-၂၅၄၄၆၄၅၇၇
၁၁	စီမံကိန်း	ဒေါ်အေးအေးသန်း	၈၀၁၁၆	၀၉-၇၉၅၉၁၃၅၇၂
၁၂	သစ်တော	ချစ်သန်းထွန်း	၈၀၁၂၂	၀၉-
၁၃	ငါးလုပ်ငန်း	ဦးဇေလတ် (ဒု - ဦးစီး)	၈၀၁၂၆	၀၉-၇၈၂၀၇၁၇၀၃
၁၄	ဆောက်လုပ်ရေး	ဦးကျော်ဦး	၈၀၁၂၈	၀၉-၇၇၆၆၄၆၂၉၄
၁၅	ရေကြောင်း	ဦးမြင့်ဦး	၈၀၁၂၁	၀၉-၂၅၀၁၈၂၄၄၇
၁၆	စာတိုက်	ဒေါ်ဝေဝေ	၈၀၅၈၆	၀၉-၉၆၂၁၅၂၅၇၅
၁၇	ပညာရေး	ဒေါ်သန်းသန်းဦး	၈၀၆၀၅	၀၉-၄၂၂၄၉၂၄၄၈၂
၁၈	လဝက	ဦးကျော်စွာမိုး	၈၀၁၁၅	၀၉-၅၃၉၆၅၅၁
၁၉	ကျန်းမာရေး	ဦးကျော်နိုင်ဦး	၈၀၁၂၀	၀၉-၈၅၇၈၆၈၈
၂၀	လျှပ်စစ်	ဦးမင်းဇော်ဇော်လွင်	၈၀၀၃၂	၀၉-၂၅၁၇၇၃၀၀၅
၂၁	မီးသတ်	ဦးကျော်မျိုးမြင့်	၈၀၇၀၄	၀၉-၄၂၅၀၀၅၈၅၅
၂၂	အား/ကာ	ဦးသိန်းဇံ	၈၀၀၇၈	၀၉-၇၇၇၄၇၅၈၀၀
၂၃	စိုက်/ဘဏ်	ဦးမျိုးတင့်	၈၀၁၁၃	၀၉-၇၈၈၉၅၄၆၅၉
၂၄	အခွန်	ဦးနေလင်း	၈၀၀၈၃	၀၉-၇၈၇၄၆၄၀၆၀
၂၅	ရုပ်သံ	ဦးထွန်းထွန်းဝင်း	၈၀-	၀၉-၂၅၄၄၆၀၀၅
၂၆	မိုက္ကရို	ဦးဘိုဘို	၈၀၅၈၈	၀၉-၈၅၇၈၀၀၀
၂၇	စက်မှုလယ်ယာ	ဦးတင့်ဇော်	၈၀၀၃၃	၀၉-၇၉၈၉၁၀၆၂
၂၈	သမ	ဦးညွန့်ဆွေ	၈၀၅၂၀	၀၉-
၂၉	စီး/ဘဏ်	ဦးနိုင်ဦး	၈၀၅၂၀	၀၉-၄၉၇၄၄၃၂၀
၃၀	တိုင်းရင်းဆေး	ဒေါ်ယုဝါဌေး	၈၀-	၀၉-၂၅၀၂၃၃၆၃၇
၃၁	ကျေး/ဖွဲ့	ဦးအောင်ကျော်မျိုး	၈၀၇၁၄	၀၉-၄၅၈၀၃၂၈၅၀
၃၂	ဆက်သွယ်ရေး	ဦးအုန်းကျော်	၈၀-	၀၉-၈၅၅၂၉၂၅ ၊ ၀၉-၄၂၃၀၀၁၂၄၈